

Kahire Millî Kütüphanesindeki 212 Numaralı Şiir Mecmuası*

MELİKE HANDE
KILIÇ**

Poetry Mecmua in Number 212 in Cairo National
Library¹

Ö Z E T

Şiir mecmuaları, edebiyat tarihimize pek çok yönden katkı sağlayabilen önemli kaynaklardır. Şairler veya şiir severler tarafından derlenen içinde farklı tür ve şekillerde manzumeler bulunan mecmualar, pek bilinmeyen şairlerin manzumelerini, meşhur şairlerin divanlarına girememiş şiirlerini barındırmaları ve yanında yayımlanmış şiirlerin farklı veya eksik kısımlarını da tespit etmede kaynaklık etmeleri gibi yönleriyle önem arz eder. Mecmualarda şiir ve benzeri metinler yanında -özellikle derkenarlarda- içtimai hayat hakkında ya da din, tıp, musikî, astronomi gibi alanlara ait de bilgiler bulunmaktadır. Çalışmamızda, başta zikrettiğimiz sebeplerden ötürü edebi birikime katkı sağlayacağını düşündüğümüz bir şiir mecmuası ele alınmıştır. Mecmua Kahire (Mısır) Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Bölümü 212 numarada kayıtlıdır. 147 varaklık yazmanın sonunda müstensih veya mürettip olduğunu düşündüğümüz "‘Ali es-seyyid" adı ve H 934/1527-1528 tarih kaydı vardır. Mecmua başındaki müstakil bir beyit ile sonda mürettibe ait olduğu düşünülen bir müfred dışında gazel derlemesi olarak tertip edilmiştir. Buna göre mecmua derleyenin şahsî zevkine göre düzenlenmiş gazel mecmuasıdır. Bu çalışmada söz konusu mecmuanın tanıtımı yapılmış, muhtevası Mecmuaların Sistematik Tasnifi projesi'ne

ABSTRACT

Mecmua serve as important sources contributing to our literature on various fronts. Opening the doors to the unforeseen, each mecmua has the potential of providing more than what is initially anticipated. Poetry mecmuas are among the mecmuas that can be often found on the shelves of libraries. They consist of poems of different types and forms collected by the poets themselves or poetry lovers. These poems might be the unknown works of famous poets or might belong to rather unknown poets. Moreover, they constitute quite valuable resources for the history of our literature by providing a comparison to detect different versions or missing pieces of a variety of poems. These new insights render a better assessment about the nature of these literary works. Aside from poems and similar texts, especially in their derkenar, mecmua accommodate more information regarding the social life of the time or the subjects such as religion, medicine, music and astronomy. With this motivation, in this work we consider a poetry mecmua that, in our opinion, would significantly contribute to our literary collection. This mecmua, registered in The Egyptian National Library and Archives in Cario under number 212, includes "‘Ali es-

* Makalenin Geliş Tarihi: 12.08.2020 /Kabul Tarihi: 01.10.2020.

Bu makale, "Kahire Milli Kütüphanesindeki 212 Numaralı Şiir Mecmuası (İnceleme-Metin)" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Doktora, Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, (m.hande.unal@gmail.com), Orcid Id: 0000-0002-7493-1305.

¹ This article is compiled from the thesis "Poetry Journal No. 212 Of The Egyptian National Library andArchives in Cario" (Examination-text)(Kahire Milli Kütüphanesi 212 Numaralı Mecmuası) submitted to the Institute of Social Sciences in Selcuk University in 2017.

(MESTAP)² uygun olan bir tablo ile birlikte araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

seyyid” who is thought to be either the writer or the compiler. We also present a table following the guidelines of the Project of Systematical Categorization of Journals (Mecmuaların Sistemantik Tasnifi Projesi MESTAP)³.

ANAHTAR KELİMELEER

Mecmua, Cem Şairleri, gazel, matla, makta.

KEYWORDS

Mecmua, Cem poets, gazel, matla, makta.

Giriş

Mecmua; edebiyatseverler tarafından derlenen eserleri ifade eden ve adını Arapça “cem” kökünden, mecmû’ kelimesinin müennesinden terimleşerek alan bir tür olsa da bu terim onun için çok sığ ve yavandır (Kurnaz, 2007). Çünkü bu tür; bizlere mürettibinin seçtiği şiir ve şairlerden, ele aldığı veya yaşadığı döneme kadar pek çok alanda bilgi veren, içine girmeden enginliğini tahmin edemeyeceğimiz eserleri sunar. Divan edebiyatında var olan pek çok nazım şeklini ve türünü barındıran mecmualar içerisinde en yaygın olanı şiir mecmualarıdır.

Yazma eser kütüphanelerinde en fazla rastlayabileceğimiz eserlerden olan şiir mecmuaları, divanı yayımlanmamış ya da tanınmayan şairlerin şiirlerini sunmalarıyla önemli bir yere sahipse de tanınmış şairlerin divanlarına girememiş şiirleri ya da yayımlanmış şiirlerin farklı versiyonlarını sunmalarıyla da önem arz eder (Aydemir, 2010). Mecmualar; sanatsal muhtevalarının yanında döneminin nazım şekillerini, örneği görülmeyen kafiye ve redif tiplerini, farklı bend yapılarını, kullanılmayan aruz kalıplarını ve yeni türleri bizlere sunması açısından ve hatta bilinmeyen ya da yöresel söyleyişe dâhil atasözü, deyim, söyleyiş ve gramer yapılarını sunarak dil ve edebiyat çevrelerine hizmet etmektedirler.

Derkenârlarındaki -yahut eserlerin baş ve sonuna eklenmiş notları- eklemeler esas mutevaları kadar önemli olabilen mecmualar da vardır.

² MESTAP; Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal önderliğinde başlatılan ve bu alanda çalışan diğer araştırmacıların katkılarıyla gelişmeye devam eden bir projedir. Konuyla ilgili çalışmaların paylaşıldığı veri tabanı için bk: <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm>

³ MESTAP is a project which has been started by Prof Dr Mehmet Fatih Köksal and developed with the contributions of other researchers in the field. For the database please refer to the webpage <https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm>.

Şiir açıklamaları, duâlar, tılsım-reml gibi gizli ilimler, tıp-astronomi-matematik gibi pozitif bilimler, ilaç veya yemek tarifleri, tarihî-kültürel-dînî bilgiler bahsi geçen eklemelerdir. Bu sayede mecmualar, dönemin ilim seviyesi, sosyal işleyişi ya da inançları hakkında çalışacak farklı bilim dallarına da kaynaklık edebilmektedirler. Bu bağlamda mecmuaların nasıl incelenmesi gerektiği yönünde yapılan çalışmaların yanı sıra (Kurnaz ve Aydemir, 2013 ; Aydemir, 2007), edebiyatla ilgili mecmuaların hepsinin ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılması ve tek bir platformda toplanarak araştırmacıların istifadesine sunulmasını hedefleyen (Köksal, 2012:422) Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi (MESTAP) başlatılmıştır.

Kahire (Mısır) Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Bölümü 212 numarada kayıtlı olan ve müstensih ya da mürettibe ait olduğunu düşündüğümüz “‘Ali es-seyyid” kaydını barındıran, H 934/1527-1528 tarihli 147 varaklık gazel mecmuası -yazmanın başındaki müstakil bir beyit ve mürettibe ait olduğu düşünülen sondaki bir müfred hariç- şekil ve muhteva yönüyle incelenerek söz konusu projeye uygun tablolastırılmıştır. Şiirlerin şairlere göre dağılımı (Tablo 1) ve şiirlerin şekil-muhteva açısından incelenmesi (Tablo2) çalışmanın sonunda araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

MESTAP tablosuna mecmuanın matla ve makta bevitleri -metni hatalı dahi olsa- aynen aktarılmış tür ve vezin bilgileri kaydedilmiştir.⁴ Vezin ve anlam bakımından eksik olduğunu düşünerek metne tarafımızdan yapılan eklemeler, yahut varak eksikliği gibi nedenlerden dolayı yaptığımız düzeltmeler köşeli parantez içinde ve dipnotlarla verilmiştir.

Mecmuanın Tanıtımı

Kahire (Mısır) Milli kütüphanesi (Dāru’l-Kütübi’l-Mısrıyye) 212 numarada kaydedilmiş⁵ olan şiir mecmuası –tek sütun olan 44. varak

⁴ Matla ve makta beyitlerinin tabloya eklenmesinde S.Tunç-A.Sevgi (2015) ortak çalışmasındaki kullanım esas alınmıştır.

⁵ Kütüphane kaydı şöyledir:

مجموعة بها مختارات من اشعار لسلطان سليم والأمير جم و جعفر و اسحاق و مسيحي و غير هم

hariç olmak sûretiyle- her sayfası iki sütun ve 13 satırlık 147 varaktan müteşekkildir. Ferağ kaydı bulunmayan yazmanın başında kütüphane yetkilileri tarafından Arapça olarak kaydedilmiş eser bilgilerine göre; Sultan Selîm, Emir Cem, Ca'fer İshâk ve sair şiiirlerden seçmeleri içeren bir mecmuadır. H 934 tarihinin ve 11*19 ölçülerinde 143 sayfanın bulunduğu kaydedildiği bölümde bilgi eksiklikleri de mevcuttur.⁶

Yazmanın sonunda da yine kütüphaneye alınışı esnasında eklenen Arapça ve İngilizce ibareler bulunmaktadır ayrıca bunlara ek olarak son sayfada yazmanın genelindeki hattan farklı ve işlek bir yazı biçimiyle kaydedilmiş bir beyit bulunmaktadır.⁷

15. asır ile 16. asrın ilk yarısı arasındaki dönem şairlerinin ele alındığı yazmanın en sonunda bulunan;

Şād ol iy ferhunde aḥter hūblarla sāl ü māh

Nitekim nevrüz-ile 'ālem yüzi ḥandān ola

beyti ve altındaki “‘Ali es-seyyid” (عبد السعيد) kaydının mürettebe veya müstensihe ait olması muhtemeldir. Ayrıca mecmuanın sonunda kanaatimizce tertip tarihine işaret eden “sene 934/1527 ” kaydı

ام يعلم جامعا

اولها

تا معنبر كاكلك خورشيد صلمشدر كمنند

... نسنه مخطوطة في مجلد، مجدولة بلذ هب المداد الأسود، بأواها حليه، بقلم نسخ، تمت كتابتها سنة ٩٣٤ هـ، بخط علي، في

١٣٤، مسطرتها ١٣ سطرا، في ١٩ × ١١ سم.

٢١٢ ادب تركي طلعت

Arapça olarak kaydedilen tablonun transkribesi şöyledir:

Rakamü'l- mikrofilm:	'Unvānu'l-maḥtūṭa: Mecmū'atü'n-bihā muḥtārāt min-eş'ār es-Sultān Selîm ve'l-Emîr Cem ve Ca'fer İshâk ve ğayruhum	
El-mü'ellif		
El-eczā /El-mücelledāt:		
Er-raḡam ve'l-fen	Evvelehu: Tā mu'anber kākülün ḥurşide şalmışdur	
Edeb-i Türk-i	kemend	
Tal'at	Tāriḥu'n-nash: 934 H	İsmü'n-nāsiḥ : 'Ālî
212	'Adedü'l-evrāk 143	El-maḡas: 11*19
	Mulāḥazāt	

⁶ Kayıtta “bölüm ve ciltler” başlıkları yazılmış fakat başlıklara bilgi kaydedilmemiştir.

⁷ Dişüñ lülü-i cân-perver ruḥuñ baḥr-i melāḥatdür

İki zülfüñ neheng ol baḥre ḡaşuñ mevc-i āfetdür

bulunmaktadır. Müstensih ya da mürettip olduğunu düşündüğümüz “Ali es-Seyyid” hakkında başka bir bilgi bulunamamıştır. Fakat yazmanın imlâsından hareketle mecmuayı derleyen kişinin eğitilmiş bir kimse olduğunu söylemek mümkündür.

Nesih hatla açık renk kağıda koyu renk mürekkep ile yazılmış mecmuada, sonradan olduğunu düşündüğümüz birkaç mürekkep dağılması ve varak eksikliği bulunmaktadır. Derkenâr yoktur ve eksik varakların akabindeki şiirler hariç her şiirde şair adı veya “velehu eyzan, eyzan lehu” şeklinde başlıklar mevcuttur. Her varağın sonunda çoban da bulunan bu mecmua, düzenli tertip edilmiştir.

Mecmuada yalnızca gazel nazım şeklinde şiirler -kapakta yazılan işlek hatlı müstakil bir beyit ve müstensih ya da mürettibe ait olduğunu düşündüğümüz sondaki müfred hariç olmak suretiyle- yer bulmuştur. Toplam 556 gazel vardır. Sonradan numaralandırılmış 147 varaktan müteşekkil yazmadaki gazeller çoğunlukla 5-7 beyittir yahut gazellerin 5-7 beyiti seçilmiştir. Şairlerin hepsinin şiirleri kendi içlerinde redif ve kafiyelerine göre alfabetik sırayla verilmektedir.

Yazmanın barındırdığı on şair sırasıyla Selimî (1520), Cem Sultan (1495), Tâcî-zâde Ca’fer Çelebi (1515), Üsküplü İshak (1538), Mesihî (1512), Revânî (1523-24), Sâdî-i Sirozî (1482?), Kemâl-i Zerd (1489), Edirneli Şevkî (?⁸) ve Helâkî’dir (1575). Mecmuadaki şiirlerin şair ve gazel sayılarına göre dağılımı da tablo hâlinde verilmiştir (Tablo 1).

Mecmuanın Değerlendirilmesi ve Muhteva Tablosu

Çalışmamıza konu olan Kahire (Mısır) Millî Kütüphanesi 212 numarada kayıtlı mecmua, mutevası ve şekli özellikleri ile edebiyat tarihimize ışık tutabilecek nitelikte olmasıyla incelenmeye değer bir mecmuadır.

Mürettibin isteğe, ihtiyaca yahut bir amaca bağlı olarak değil kendi edebi zevkini tatmin için hazırladığını düşündüğümüz mecmuada yer alan şairlerin en başında sırasıyla 15. asır şehzadelerinden II. Selim ve Cem Sultan gelmektedir. Akabinde Cem Sultan’ın yakınında olup “Cem

⁸ 1516-1538 yılları arasında yaşamış olduğu düşünülmektedir. (Tılfarlıoğlu, 2016:225).

şairleri” olarak adlandırılan şair topluluğundan olan Kemal-i Zerd (Sarıca Kemal) ve Sa’dî-i Sirôzî (Cem Sa’dîsi) önem arz etmektedir. Bu şairlere ek olarak Tâcî-zâde Ca’fer Çelebi, Üsküplü İshâk, Mesîhî, Revânî, Edirneli Şevkî ve Helâkî bulunmaktadır.

Zikredilen bu şairlerden Sa’dî-i Sirôzî ve Kemal-i Zerd’in müstakil bir divanı bulunmayıp şiirlerinin pek çoğu için çalışmamızda ele aldığımız mecmua -şairlerin tezkirelerde bulunan şiir örnekleri veya farklı mecmualarda bulunan şiirleri istisna tutulduğunda- şimdilik tek kaynak niteliğindedir. Divan sahibi diğer şairlerin de divanlarında bulunmayan şiirler ve divanlarında yer alan şiirlerin farklı ve uzun verisyonları eserde mevcuttur.

Büyük oranda klasik Türk şiiri zevkini yansıtan mecmua, gazelleri barındırmakta ve dönemin imlâ özelliklerini taşımaktadır. Metnin imlâsı hakkında dönemine göre benzerlik ya da farklılık sayılabilecek önemli noktalar şu şekildedir.

Üzerinde çalıştığımız mecmua, harekeli olarak istinsah edilmesi ile dönemin imlâsı ve fonetiği konusunda dil çalışmalarına da katkı sağlayabilecek niteliktedir. Dönem söyleyişlerine örnek olarak 79 b’deki

ایرگورسیر

“irgüriser” ve yine aynı varaktaki

ایلیوز

“eyleyevüz”

kelimeleri ya da 2a’daki

قیلور

“kılır” fiil çekimi örnek verilebilir.

Metnimiz yazıldığı yüzyılın yapım eklerinde kullanılan yardımcı seslerin

düzlük-yuvarlaklık ve darlık-genişliklerini de 4a’da

قورنایلا

“kurtılamaz” kelimesinde olduğu gibi dar göstermektedir. Bunun yanında döneminde çoğu eserde “ey” şeklinde olan nidâ ibaresi metnin tümünde “iy” olarak kullanılmış ve bu hareke ile gösterilmiştir. 2a’daki

ایدوست

“iy döst” bunlardan biridir.

Metin içerisinde kullanılan nazal n, bazen 78 a'daki

بُوَيْرْمَازْ
بُوَيْرْمَازْ
بُوَيْرْمَازْ

“buyurmazsañ” örneğindeki gibi üç nokta ile bazen de 78a'daki “gözün” kelimesindeki gibi noktasız gösterilmiştir.

Mecmuanın titiz ve yanlışsız denilebilecek imlâsından yola çıkarak müstensihın eğitimli olduğu kanaatine varılmaktadır. Bu kanaat yalnızca metnin yazılışı ya da harekelenişı ile oluşmamıştır. Veznin gerektirdiği ulama, zihaf, med ve imâlelerin gösterilmesi de bu tezi destekler niteliktedir. Buna örnek; 94b'deki “İsâ ve Mûsâ” okunabilecek kelimeleri “İsî ve Mûsî” diye harekelendirmesi şüphesiz zihafi mazur göstermek istemesindedir. Ya da vezin gereği birleşik yazılmış ve ünlü düşmesine maruz kalmış kelimeleri “vasl” işaretiyle belirtmesi esere ayrıca netlik kazandırmıştır. Metin içerisinde yapılan imâleler de hareke ile belirtilmiştir. Bu durumun kullanıldığı yerlerden biri 81a'daki

كُوْرْمَازْ

“getürmemiş” kelimesidir. 101b varağındaki “Hicr âteşine düşüp dün gün yanar sensüz” mısraındaki “yanar” kelimesi de med yapılan Türkçe kelimelerden biridir. Bunun yanında müstensih birleşik kelimelerdeki meddi de, sesin türemesi gerektiğini gösteren bir hareke ile belirtmiştir. Örnek olarak 94b sayfasındaki “Sengisâr it tohmu çün kim

gelmedi Bağdâddan” mısraındaki

سَنگِسَارْ

“sengisâr” kelimesi kaydedilebilir.

Bunlara ek olarak mecmua mahallî şairleri barındırması ile müstensih de mahallî söyleyişleri koruması ile dönem söyleyişleri ve cümle yapılarına ilişkin katkılar sağlamaktadırlar. Sadece Kemal-i Zerd'in şiirlerindeki “beni” ve “seni” kelimelerinin “bini” ve “sini” diye harekelendirilmesi, müstensih-in-şairin yörelele söyleyişindeki bu

farklılıkları gözettiğini göstermektedir. 86a'daki

بِنِي

ve 93b'deki

سِينِكَلَهْ

ifadesi Kemal-i Zerd'in şiirlerindeki bu kullanımlardan ikisidir.

Çalışmada mecmuanın tüm özelliklerinin araştırmacılar tarafından görülebilmesi ve en açık şekilde anlaşılabilmesini hedeflenmiştir. Bu sebeple metnin aslı aynen muhafaza edilerek aktarılmıştır. Eksik

varaklardaki şiirlere başka kaynaklarda rastlanılmamışsa ve tespiti mümkün değilse bu kısımlar boş bırakılıp dipnot ile açıklanmış, yapılan düzeltme ve eklemeler ise köşeli parantez içerisinde metne eklenerek dipnotlarla da belirtilmiştir.

Metnin tüm muhtevası ise yukarıda bahsi geçen şekilde *Mecmuaların Sistematik Tasnifi Proesi'ne (MESTAP)* uygun olarak tablo halinde verildi. (Tablo 2) Ayrıca muhteva tablosuna ek olarak metnin kafiye tablosu da oluşturuldu.

Sonuç

Çalışmamıza konu olan Kahire Millî Kütüphanesi 212 numaralı yazmayı edebiyat çevrelerce kabul gören mecmua sınıflandırmaları kapsamında *derleyenin şahsî zevkine göre düzenlenmiş gazel mecmuası* olarak adlandırabiliriz (Kılıç, 2012 :75-96; Gürbüz, 2012: 97-113). Yazmanın sonundaki “Ali es-Seyyid” kaydının mürettip veya müstensihe ait olması muhtemeldir. 556 gazel ve iki müfred ile yazmanın kapağına farklı, işlek bir hatla yazılmış bir beyit dışında 556 gazel bulunmaktadır. H 934/1527-1528 tarihinde istinsah edilen mecmua Selimî (1520), Cem Sultan (1495), Tâcî-zâde Ca’fer Çelebi (1515), Üsküplü İshak (1538), Mesihî (1512), Revânî (1523-24), Sâdî-i Sirozî (1482?), Kemâl-i Zerd (1489), Edirneli Şevkî (?⁹) ve Helâkî’nin (1575) şiirlerinden oluşmaktadır. Mecmua, yayımlanmış şiirlerin farklılıklarının tespitine katkı sağlamaktadır. Çalışmamızda bu farklılıklar dipnot ile belirtilmiş mana veya vezin olarak daha uygun olan şekeline dipnotta işaret edilmiştir. Divanı tertip edilmemiş ve daha önce pek az şiiri mecmua ve tezkirelerde yayımlanmış Sa’dî-i Sirôzî’nin (Cem Sa’dî’si) 30, Kemal-i Zerd’in (Saruca Kemal) 56 yayımlanmamış gazelini barındırması yönüyle edebiyat tarihine katkı sağlayabilecek niteliktedir. Divanı yayımlanmış şairlerin gazellerinden 12 tanesinin matla ve maktaları ise yalnızca incelediğimiz mecmuada bulunmuş, basılı diğer mecmua ve tezkirelerde tespit edilememiştir. Basılı divan, tezkire ya da mecmualarda olup çalışmamıza konu olan mecmuada bulunmayan makta ve matla sayısı da üçtür. Ayrıca yazma hareketli olarak tertip edilmesi dolayısıyla devrin fonetiği konusunda dil

⁹ 1516-1538 yılları arasında yaşamış olduğu düşünülmektedir. (Tılfarlıoğlu, 2016:225).

çalışmalarına katkı sağlayabilecek niteliktedir. Kütüphanelerdeki çok sayıda şiir mecmuası gün ışığına çıkarıldıkça Türk diline, kültürüne, şiirine, edebiyatına dair değerlendirmeler de o oranda netleşecektir.

TABLO 1:

Şairler	Gazel Sayıları
Selîmî	3
Cem Sultan	16
Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi	30
Üsküplü İshâk	55
Mesîhî	69
Revânî	129
Sâdî-i Sirozî	37
Kemâl-i Zerd	74
Edirneli Şevkî	90
Helâkî	57

Yp. Nu.	Mahlas	Matla' beyti	Mahlas /Makta' Beyti	Şekil/ Birim	Vezin
1b	Selīmī	Tā mu 'anber kākülün hūrşide şalmışdur kemend Bağlamışdur boynumu zencir-i zülfün bend bend ¹	Ey Selīmī haṭṭı sevdāsından anuñ baş çeken Pārelensün tığ-ı miñnetle kalem teg bend bend	Gazel/5	---/--/--/--/--
1b	Selīmī	Gözlerümden akdı deryālar gibi yaşum benüm Düşler çok nesne gördi oñmaduğ başum benüm	Ey felek toğuc tolu cām içmeyince bu Selīm Devr içinde bilmedüm hergiz ayakdaşum benüm	Gazel/5	---/--/--/--/--
2a	Selīmī	Edirne hoş müşerrefdür yine ra 'nā güzellerle Ki her birisi meşhūr oldı biñ dürlü gazellerle	Selīmī şı 'r didüğü gehī Türki gehī Tāzī Murādı ol ğazāli avlamağ-imiş ğazellerle	Gazel/5	---/--/--/--/-- -
2a	Cem Sultan	Oldı yüzüñün burka 'ı ol zülf-i semen-sā Sübhāne kadır-ince 'ale'l-leyle libāsā	Cem kuluña raħm eyler iseñ vaḫti-durur kim ² Vasluñı kılır her nefes iy dōst temennā	Gazel/5	--/--/--/--/--
2b	Cem Sultan	Saņa ne ğam ki benüm bigi durur cümle saņa Ğam bañadur ki senüñ gibi degül kimse baña	Rište-i cān-ı Cemi bükdüğü bu maħabbet eli ³ Nāzdan tā dike ol ğaddi hırāmāna ğabā	Gazel/5	--/--/--/--/--
2b	Cem Sultan	Leblerüñden içüben ğamzelerüñ cām-ı şafā Çekdiler şahn-ı Haremde baña hancer şanemā ⁴	Cem o zülf-i siyehüñ yolına cān terk ideli Yüzi aklığına şāhid kefen olurşa n'ola	Gazel/5	--/--/--/--/--
3a	Cem Sultan	[Zülfün kemendi kaşdı çü da 'im şikāredür Şayd olacağı cānum aña āşikāredür]	Lü 'lū dişün añup dökeli çeşm-i Cem güher Gelmez 'Adenden iy şanem işbu diyāra dür	Gazel/5	--/--/--/--/--

¹ Latîfî, "Tā mu'anber kākülün hurşide salmışdur kemend" mısraıyla başlayan gazelin aslında Yavuz Sultan Selim'e değil, Sürürî'ye ait olduğunu belirtmiştir. (Köksal, 2013)

² 5a kuluña: bendeñe Dîvân'da şeklinde geçmektedir (Ersoylu, 1989: 44).

³ Vezin gereği "bükdüğü bu maħabbet eli" ibaresi yerine *Divan*'daki "bükdüğü bu maħabbet eli kim" ifadesi daha uygundur (Ersoylu, 1989: 46).

⁴ *Dîvân*'da "Dün içüp serhoş olup ğamzelerün cām-ı şafā" şeklindedir (Ersoylu, 1989: 47).

3a	Cem Sultan	Kılmaduñ kolum miyānuña kemer Kılca nef' uñ görmedüm iy sîm-ber	Cem dehānuñ yādına iy piste-leb ⁵ Bir diyāra vardı kim gelmez haber	Gazel/5	---/--/--/--/--
3a	Cem Sultan	Didüm cānumı gamzeñ añadüşmez Didi bu sehm-i devlet añadüşmez	Çoşulayan Cem üñ kabri giyāhın Ne bî-dil ola kim sevdāña düşmez	Gazel/5	---/--/--/--
3b	Cem Sultan	Cefā-yı zülf-i müşğîni gibi müşkil belā olmaz Hevā-yı kıdd-i bālāsı gibi baña belā olmaz ⁶	Kaşı mihrābını iy Cem göricek secde eyle kim ⁷ Ki bir vaktini fevt itseñ aña hergiz każā olmaz	Gazel/5	---/--/--/--/-- -
3b	Cem Sultan	Her laħza çeşmüñüñ şanemā kaşdı cān-imiş Raħm eylemedi baña nice bî-amān imiş	Cem sîneñi siper kıl o tîr -i hadenge kim Sehm-i sa' adete çü bilürsin nişān imiş	Gazel/7	--/--/--/--/--
4a	Cem Sultan	Rişte-i 'ömrüm dükendi gerçi nāzuñdan senüñ Kılca eylük görmedüm zülf-i dirāzuñdan senüñ	Hey ne 'aşıksın sen iy Cem kim kamu hübān-ı şehir Kurtılmaz dîde-i ma' şük bāzuñdan senüñ	Gazel/7	--/--/--/--/--
4b	Cem Sultan	Kîse-i 'ömri teħî eylemedin dest-i ecel Sākiyā kâse-i zer şun ki gide tûl-i emel ⁸	Didüm iy cān Cemi gel itlerüñüñ hem-demi kıl Gül gibi kıldı tebsüm didi vallāhi maħal	Gazel/5	--/--/--/--/--
4b	Cem Sultan	Çün olmadum harem-i küy-ı dilbere maħrem Gözüm bîñarı akıtısa 'aceb degül zemzem	Ço cām-ı Cem hevesini saña yiter iy Cem Sifāl-i mey-gede cām u gedā-yı mey-gede Cem	Gazel/6	--/--/--/--/--
5a	Cem Sultan	Aç zülfüñi hicrüm gicesi tā şehir olsun ⁹ Çöz zülfüñi dil gül-şen-i pür-müşğ-i ter olsun	Sür hancertüñi meşhedi taşına Cem üñ kim Çäk eylemege sînesini kār-ger olsun	Gazel/7	--/--/--/--/--
5a	Cem Sultan	Bir hüb yine göñlümi sevdāya düşürdi Mestāne gözi cānumı ğavğāya düşürdi	Mānend-i kemān oldı kaği tîr-i cefādan Çün Cem dil ü cān ol kaği bālāya düşürdi	Gazel/5	--/--/--/--/--

⁵ Dîvân'da piste-leb yerine "piste-fem" ibaresi geçmektedir (Ersoylu, 1989: 103).

⁶ *Divan*'da "bâñâ" yerine "bâlâ" ifadesi geçmektedir ama mana gereği "baña" daha uygundur (Ersoylu, 1989: 111).

⁷ Mana gereği Dîvân'daki "Kaşı mihrābını gördükçe var iy Cem sücüd eyle" şeklindeki ifade daha uygundur (Ersoylu, 1989: 111).

⁸ Mecmua'daki "kâse-i zer" yerine Dîvân'da "kâse-i mey" ifadesi vardır. (Ersoylu, 1989: 152).

⁹ Mana gereği "zülfüñi" yerine Dîvân'daki "yüzüñi" ibaresi daha uygundur (Ersoylu, 1989: 179).

5b	İshāk	Dil-rübālar çok velī hergiz nazīr olmaz saña Hey ne dirsın pādīshahum kim esīr olmaz saña	Gör nice bī-miṣl ü bī-hem-tāya virmiş gönlünü Āferīn İshāk va 'llāhi nazīr olmaz saña	Gazel/5	--/--/--/--
5b	İshāk	Gönlüm ki anda bir güzelün tāze dāğı var Bir köhne hānedür yeñilenmiş ocağı var	İshāk mihr ü mäh-ile ma 'müre-i cihān Bir tekyedür önünde bir iki çerāğı var	Gazel/5	--/--/--/--
6a	İshāk	Meyli bu gönlümün yine bir serv-i nāzadur Müjgānı zaḥmı sīnede gül gibi tāzedür	İshāk yine bir güzele bir gāzel dimiş Ġāyet güzelse sen şanem-i dil-nüvāzadur	Gazel/7	--/--/--/--
6a	İshāk	İrdi bahār mevsimi açıldı lāleler Bezm-i cemende devr ider oldı piyāleler	Hüsün bahārı ni 'metinün şükri bu mudur Bīgāneye nevāleler İshāka nāleler	Gazel/7	--/--/--/--
6b	İshāk	Dil olalı yār işigi taşına berāber Yoldaş idinüpdür anı başına berāber	Kaçmazdı kenāra utanup lücce-i deryā İshākuñ olaydı gözi yaşına berāber	Gazel/5	--/--/--/--
6b	İshāk	Söz deminde hānde-i la 'lūñ ki bir gül-destedür Güyyā bir al nāzūk rişte-yile bestedür	İrmek isterseñ vişāle gel sen İshāk ivme kim 'İşk yolında sülükü 'ārifün āhestedür	Gazel/5	--/--/--/--
7a	İshāk	Dir imiş cümle murād ölmeycek hāşil olur Döstüm bu nice sözdür buña kim kāyil olur	Yürü var çok sözi nice ötersin bülbül Şi 'r-i İshāka nazīre dimecük müşkil olur	Gazel/5	--/--/--/--
7a	İshāk	Bu ben fütāde'i sāyem görür ki tenhādur Ne yire 'azm ider olsam yanumca hem-pādur	Kapuya gelmedi diyü işigi itlerinün Bizümle işleri İshāk ceng ü gāvğādur	Gazel/4	--/--/--/--
7b	İshāk	Günden güne ol gönca-dehen hūb olacaqdur Devrān gibi pür-fitne vü āşüb olacaqdur	Bir yer var imiş dilberi 'āşık-küş olurmuş İshāk yürü gidelüm Üsküb olacaqdur	Gazel/5	--/--/--/--
7b	İshāk	Mecnün-i ğam maḥabbet-i 'işkuñ neden bilür Bu bir belā durur bunu şāhum çeken bilür	İshāk Hāk bilür ki cemāl-i nigārsuz Gönlüm behiştü güşe-i Beytü'l-hāzen bilür	Gazel/7	--/--/--/--
8a	İshāk	Ġamzeñ begüm oğ atmada ehl-i hūner geçer Na 'l-i hilālî şīşe-i mihrî deler geçer	İshāk ğam sipāhuna maġlūbdur yine Sen pādīshāhi var-ise ğālib sever geçer	Gazel/5	--/--/--/--
8a	İshāk	Güzel ki hüs-ile Yūsuf gibi müsellemdür Diyār-ı mışr-ı melāhatde şimdi Rüstemdür	Sürür-ı vaşluña irmezse ğam degül İshāk Yeter bu deñlü feraḥ kim ğamuñla hem- demdür	Gazel/	--/--/--/--

8b	İshāk	Yine at şaldı Vefā Meydânına bir şehsüvār Şîr-diller kalmadı âhû gözi kıldı şikār	Çünkü İshāk 'uñ şafâ-yı hâtırı var tañ degül Şûret-i hüsnüñ dile naqş eylese âyîne-vār	Gazel/7	---/--/--/--/--
8b	İshāk	Şüfî seyr itmez döner rûy-ı dilârâdan kaçar Gör ne eblehdür nenüñ gibi temâşâdan kaçar	Ol gözi âhüya n'itdüm n'eyledüm İshāk kim Bir dem ârâm eyleyemez görse bu şeydâdan	Gazel/4	---/--/--/--/--
9a	İshāk	Âyîne her kimi ki göre hod-nümâ olur Çok yüz görem güzel açılır bî-hayâ olur	Ol bir fülâna virmegil İshāk gönlüñi Bu Rûm ilinde niçe Memi Muştafâ olur	Gazel/3	--/--/--/--/--
9a	İshāk	Yine iki Mesîhâ-dem biri birine hem-demdür Biri rûh-ı muşavverdür birisi cân-ı 'âlemdür	Bir gün meydân-ı hüsn içre ol iki şeh-süvār İshāk Sözüñden eyle fehm itdüm 'Alemşâh ile Rüstendür	Gazel/7	---/--/--/--/-- -
9a	İshāk	Cigerde cevri okı peykânı yarası vardur Bu derdüñ ölmeden özge ne çâresi vardur	Țolaşma zülfine İshāk key şakın Țonadur ¹⁰ Yanında haţtı gibi yüzi karası vardur	Gazel/5	---/--/--/--/--
9b	İshāk	Derd-i 'işka mübtelâ bir 'âşık-ı şeydâ mı var Hüsninüñ kâdrin bilür bir dilber-i ra nâ mı var	Gülşen-i hüsnüñ temâşâ eyleyüp medh itmege Bir dahı İshāk gibi bülbül-i şeydâ mı var	Gazel/5	---/--/--/--/--
9b	İshāk	Benüm gönlüm alan dilber be-ğâyet hûb zîbâdur Huşuşâ çeşm ü ebrısı inen bî-mişl ü hemtâdur	Benüm hân-ı vişâlidür ümid idindügüm İshāk Ėam-ı hicrâna kalursa ne minnet elde halvâdur	Gazel/5	---/--/--/--/-- -
10	İshāk	Gülşenüñ behcet-şafası gül midür bülbül midür ¹¹ Bezmi-gül zevk ü şafası gül midür bülbül midür	Degme bir nâdân ne bilsün var yürü İshâka şor Luţf-ı tab' uñ muqtezâsı gül midür bülbül midür	Gazel/7	---/--/--/--/--
10a	İshāk	Zâdumuz Ėuşşa vü Ėam derd ü belâ râhilemüz Çekilüp Ka 'be-i küyuña gider kâfilemüz	Yerde gökde yirümüz kalmadı öldük İshāk Ol cefâ-pişeye yirden göge dekdür gilemüz	Gazel/5	---/--/--/--/--

¹⁰ Dîvân'da "Țonadur:" yerine "zirâ" ibaresi vardır (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 157).

¹¹ Dîvân'da "behcet-şafası" yerine "behcet-fezâsı" ibaresi vardır (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 157).

10b	İshāk	‘İd-i hüsün gördi bir dildāra düşdi gönlümüz Bayram olaldan ‘aceb āvāre düşdi gönlümüz	Sen dahı dil derdine İshāk dermān umma kim Çünkü şol bir gözleri mekkāra düşdi gönlümüz	Gazel/5	--/--/--/--
10b	İshāk	Niçe bir cevr ü cefā vü niçe bir şive vü nāz Seni çok çok sevene bunda ne var bu dahı az	[Yār-ile ‘ayş idegör mevsīm-i güldür İshāk İtmedin bülbül-i cān ten kafesinden pervāz] ¹²	Gazel/4	--/--/--/--
11a	İshāk	Bir zamān sen āfitāb-idi bizüm hem-sāyemüz Devletüñde ‘arş-ı a’lādan yüceydi pāyemüz	Zīneti dilberlerüñ İshāk zülf ü hāl ise Bend-i gam dāğ-ı muşibetdür bizüm pīrāyemüz	Gazel/5	--/--/--/--
11a	İshāk	Yine bir gerçek yalñ yüzlü kıyāmet nev-trāş At şalup akıncı-veş gönlüm evin itdi trāş ¹³	Āh derdā vü dirīgā hasretā İshāk kim Sırr-ı ‘ışkı gözlerüm yaşı cihāna itdi fāş	Gazel/7	--/--/--/--
11b	İshāk	Sākī-i bezm-i şafā bādeyi şāf eyledi şāf Gör bu luftı dahı bi’llāhi gel eyle inşāf	İ’tizār eyleyü ayağūna düşdi İshāk Mütehammil olımaz bār-ı gamuñ çekmege Kāf	Gazel/7	--/--/--/--
11b	İshāk	Lezzet-i cevrüñi idrāk idemezmiş ‘uşşāk Gitti dünyāda begüm kalmadı bir ehl-i mezāk	İşigi itleri pā-büsü degül mi pāyeñ Kādr u rif’atle başuñ göge irerse İshāk	Gazel/5	--/--/--/--
12a	İshāk	Güneş yüzüñ görelî zerrece karārüm yok Dem-ā-dem ağıladuğüm bu ki ihtiyārüm yok	Kemāl-i ma’rifet ehli bilir beni İshāk Egerçi şî’r ile ‘ālemde iştihārüm yok	Gazel/7	--/--/--/--
12a	İshāk	Yolında ölmege kişi gāyet güzel gerek ‘Ömr-i ‘azīz gibi o da bī-bedel gerek ¹⁴	Bu şimdiki güzelleri İshāk kucmağa Yā sīm ü zer ya nuql-i şeker yā gazel gerek	Gazel/5	--/--/--/--
12b	İshāk	Tīr-i müjeñle deldüñ dilde cerāhat itdüñ Gönlümdekini bildüñ keşf-i kerāmet itdüñ	İshāk o bī-vefāyı terk itmek olmaya mu Dünyā mahabbetinden tut kim ferāğat itdün	Gazel/5	--/--/--/--
12b	İshāk	Hoş kemend-endāz dur zülf-i girih-girün senüñ	Niçe bir ‘özü ü kuşūr İshāk her dem niçe bir	Gazel/7	--/--/--/--
13a		Şīr-diller kalmadı k’olmaya naħcīrūñ senüñ	Luft-ı şehden çoğ ola mu ‘özü-i takşīrūñ senüñ		

¹² Mecmuadaki varak eksikliğinden dolayı matla’ divândaki beş beyitlik gazelden alındı (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 179)

¹³ Divân’da “şalup” yerine “sürüp” ifadesi vardır (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 190).şalup: sürüp D

¹⁴ Divân’da “Gitudükde cān yerine bedel bi-bedel gerek” şeklindedir ama mana gereği mecmua daha uygundur (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 190).

13a	İshāk	Zülfî zencîri esîri dil-i dîvâne gerek Eskidi kışsa-i Mecnûn yeñi efsâne gerek	Yanar od gibi ol İshāk yüri 'ışkında Çün bilirsin ki bu yolda kişi pervâne gerek	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
13a	İshāk	Leşker-i gam görünür kopdı gelür gerd-i melâl Komaya gibi haţuñ gözümüz açmağa mecâl	Devlet-i fakr ile gâyet de ganîdür İshāk Sîm-i eşk-ile gözi kîseleri mâl-â-mâl	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
13b	İshāk	Hüsvêâ aldanma sen efsâne-i Ferhâd'a gel Şan'at öğrenmek dilersenñ ko anı üstâda gel	Zerrece kâlmadı ol gün yüzlü vaşlından ümîd Ağla iy İshāk -ı bî-dil derd-ile feryâda gel	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
14a	İshāk	Âh kim yine esîr-i bend-i hicrândur gönül Sevdi bir kûl oğlını kûl oldu sulţândur gönül	Gerçi kim vüs'atde artuğdur fezâ-yı 'arşdan Lîk benden şorsalar İshāk zindândur gönül	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
14a	İshāk	Ol bî-vefâ ki cevri ü cefâdan berî degül N'îçün görünmez âdeme çünkim perî degül	İshāk ölince cân u gönülle kûl olduğı Cân mülki şahudur bu cihân begleri degül	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
14b	İshāk	Büseye yok dimedüñ iy lebi gonca var ol Yüri iy serv-i sehî çok yaşa ber-hordâr ol	Hem-nişîn ol seg-i küyüyle habîbüñ İshāk Sözüm esle yüri maqbûl-i der-i dildâr ol	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
15a	İshāk	Cân kaşdan itmedin haţuñ irişmedin ecel Öpsem lebüñ ne var-idi bir kez behey güzel	Düşdi şarâba yâr elin öpmek ümîdine Kaldı ayakda virmedi İshâka devlet el	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
15a	İshāk	Ağlarsa gözlerüm n'ola hecrüñde şubh u şâm Sen mâhu görmeyelden iki heftedür tamâm	Haqqâ budur ger ölesin İshāk -ı derd-i mend ¹⁵ Gelmez namazuña senüñ ol yâr ve's-selâm	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
15a	İshāk	Añmayam servi ger ol kâmet-i dil-cüyü görem Bakmayam sünbüle bu zülf-i semen-büyü görem	Secde-i şükr idem İshāk yüzüm yire sürem Ger naşib ide Hudâ ol ham-ı ebrüyü görem	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
15b	İshāk	Âh kim 'âlemde eksildükçe şabr u takatüm Turmadın günden güne artar kemâl-i hayretüm	Şüret-i zibâsına İshāk sürsem yüzümü Aşen-i takvîm ola ma' nî yüzinde şüretüm	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
16a	İshāk	Ger gedâ isem ne var gam mülkinüñ sulţanıyam Sen kemân-ebri nigârüñ kûlyıyam kurbânyıyam	Şabr didigüñ nedür İshāk bilmezsin gibi Kim nenüñ gibi kişinüñ zâr-ı sergerdânyıyam	Gazel/5	..-/..-/..-/..-

¹⁵ Mana gereği Dîvân'daki "Haqqâ budur ki ger öle İshāk-ı derd-i mend"şekli uygundur (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 224).

16a	İshāk	Sevmişem bir dilber-i ra'nâyı kimdür dimezem Kible hâkķı ol kaşı kec-râyı kimdür dimezem ¹⁶	Döstar hâcet degül İshāk ibrâm eylemek Ârzü-yı hâtır-ı şeydâyı kimdür dimezem	Gazel/7	---/--/--/--/--
16b	İshāk	Dest-i ğamla ten girîbânun çeküp çāk eyledüm Meclis-i dildârda cân nakdini hāk eyledüm	Ben ol İshāk am ki eşküm encümüyle dün gice Zînet idüp işigün mânend-i eflāk eyledüm	Gazel/5	---/--/--/--/--
16b	İshāk	'Âşık oldum yine ben bir büt-i tersâ gördüm Leb-i cân-bahşı demin mu'ciz-i 'İsâ gördüm	Yine pâmâl-i ğam-ı 'ışķ-ı fülânsın İshāk Hamdü li'l-lâh ki seni vâlih ü şeydâ gördüm	Gazel/7	---/--/--/--/--
17a	İshāk	Nigâri sırruma mahrem şanurdum Gül ile bülbülü hem-dem şanurdum	Cüdâlık n'idüğün bilmezdim İshāk Ölüm gibi anı bir dem şanurdum	Gazel/7	---/--/--/--
17a	İshāk	Derün-ı dildeki derd-i nigâra söyleyelüm Ya göz göre düşelüm ölelüm mi n'eyleyelüm	Çapuñdan ayru zelîl oldı derd-i mend-i İshāk 'Azîz başuñ-içün gel begüm esirgeyelüm	Gazel/5	---/--/--/--/--
17b	İshāk	Hecri güninde ben ki ölem intizârdan Baña ne aşşı va 'de-i vaşl-ı nigârdan	Ben bildüğüm budur hele İshāk şabri ķo Var ğayret eyle geç yürî nâmüs u 'ârdan	Gazel/5	---/--/--/--/--
17b	İshāk	Ğamdan öldüm iy meh-i nâ-mihribânüm ķandasın Göklere boyandı feryâd u figânüm ķandasın	Şevķden İshāk öldürdi luţf ile bir kez diseñ İy benüm şeydâ vü zâr-ı nâ-tüvânüm ķandasın ¹⁷	Gazel/5	---/--/--/--/--
18a	İshāk	Gice gündüz etegine degüp ağyâr etegin Çekdi bizden yine ol şüh-ı sitemķâr etegin	Çünkü İshāk ğamundan bulmazsın mahlaş Koma elden yürî ebyât-ile eş'âr etegin	Gazel/7	---/--/--/--/--
18b	Ca'fer	Şaylursa 'ömrden iy dil şeb-i hicrân baña Bil ki virmiş Hâķ ta'âlâ 'ömr-i bî-pâyân baña	Ca'ferâ gülşende kızmuş na 'ldür her berg-i gül Yârdan ayru şikence virmege devrân baña	Gazel/5	---/--/--/--/--

¹⁶ Dîvân'da "kec-râyı" yerine "kej râyı" şeklindedir (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 230).

¹⁷ Mecmuâdaki "zâr-ı nâ-tüvânüm" yerine, mana gereği *Dîvân*'daki "zâr u nâ-tüvânüm" ifadesi daha uygun görünmektedir (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 247).

18b	Ca'fer	Görür ki mihr ü vefâ eylemez o mâh baña Bir âh ider dem-i serad-ile şubhğâh baña	Günâhı yok dimegil Ca'ferî gel öldür kim Degül durur seni çok sevmek az günâh baña	Gazel/6	..-/..-/..-/..-
19a	Ca'fer	Sebze hat kim säye şalmış zülf-i müşg-efşân aña Hızrdur k'olmuş müyesser 'ömr-i bî-pâyân aña	Hasret-i la'lûnle gördi Ca'ferûn cân virdüğün Karalar geymişdür ağlar çeşme-i hayvân aña	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
19a	Ca'fer	Çün göneldün sefere lutf-ı Hudâ yârûn ola ¹⁸ Baht hem-râh u du'â kâfile-sâlârûn ola	Döstüm olmaya kim gözden irâğ olmağla Unıdup Ca'feri gayrı kişiler yârûn ola	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
19b	Ca'fer	Dest-bâzî iderek la'l-i güher-efşânın öp Furşat el virmiş-iken bir dem ol âdem cânın öp	Sâkî-yi bezm olsa dilber isteme nuql-i lisân Geh dilin em Ca'ferâ geh piste-i handânın öp	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
19b	Ca'fer	Çapuñdur kıble-i erbâb-ı hacât İşigün menbâ'-ı ehl-i sa'âdet	Lebün vaşf eylese Ca'fer gören dir Zihî şîrîn ma'ânî ter ibârât	Gazel/5	..-/..-/..-
20a	Ca'fer	Hüblıkda mâh iderken şems-i tâbân-ile baş Cânı yokdur kim ide hüsn içre cânân-ile baş	Mülzem olup hacletinden Ca'ferâ baş itdi piç Çün benefşe kıldı bu zülf-i perîşân-ile baş	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
20a	Ca'fer	Sâkî açıldı gül gönül olmağ-ıçün ferâh Alğul elüne lâle gibi la'lgün kadeh	La'lûn meger müferrih-i yâkûtdur k'anı Alduqça Ca'fer ağzına gönli olur ferâh	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
20b	Ca'fer	'Ârızûn üstine kim düşmüş bu kâkül şâh şâh Yâsemîne säye şalmış şanki sünbül şâh şâh	Gördüğü serv-i dil-ârâya okur Ca'fer gazel Şanki bülbüldür ider gül-bâng ü gulğul şâh şâh	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
20b	Ca'fer	Od üzre halka halka olanları şanma düd Gördi çapuñda berki yılanlar kuşandı ol	Ca'fer hevâ-yı bağı çıkar dilden anda çün Bülbül yirine çünki zağanlar ider sürüd	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
21a	Ca'fer	Şîrîn zebânı söyleyicek nükteler lezîz Beñzer şuña ki ber vire bir şâh-ı ter lezîz	Ca'fer ki şubh-ı vaşla ire şevkden ölü Vaqt-i şeherde uyku olur döstlar lezîz	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
21a	Ca'fer	Lebüne öykünelden gonca-i ter Şabâ hışm eyleyüp ağzını yırtar	Mezârında bite güllerle lâle Ölürse ruhlarûn şevkı-yla Ca'fer	Gazel/5	..-/..-/..-

¹⁸ Mecmuadaki "çün göneldün" yerine *Diwan*'da "çü göneldün" ifadesi vardır. (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 200).

21b	Ca'fer	Ehl-i diller yüzüne cennet-i a'lâ didiler Sāye-i kıddüñe hem-sāye-i Tübî didiler	Süz-ile sözde çü gösterdi kerāmet Ca'fer Anuñ erbāb-ı kemāl adını Şeyhî didiler	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
21b	Ca'fer	Korkaram ol serv-i gül-ruḥ va'deye ide ḥilāf Yā ḡyāşe'l-müştaḡışın neccinā mimmā neḥāf	Ca'ferā ağzı ser-i mü deñlü ancak var iken Gelse kıl ü kâle bir müşkil-ḡüşādur mü-şikāf	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
22a	Ca'fer	Ḳadd-i bālāmı belâlarla kemān itdi firāk Miḥnet oklarına ben ḥāki nişān itdi firāk	Ca'fere Ferhād u Mecnūn çekdüḡi miḥnetleri Hep lisān-ı ḥāl ile bir bir beyān itdi firāk	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
22a	Ca'fer	Ḳadd-i dil-cüy-ile k'ol serv-i revān olsa gerek Şu gibi cānlar ayaḡına revān olsa gerek	Ḥaste Ca'fer ḡam u derd-ile ölüp ḥākī anuñ Ḥoş ziyāret-geh-i 'uşşāk-ı zamān olsa gerek	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
22b	Ca'fer	Serve mā'il olıcaḡ ḡaddüñe ḥācet mi delīl ¹⁹ Yoḡ ḥilāf aña ki el-cinsi ile'l-cinsi yemīl	Āhirü'l-emr ser-i zülfüñi sevdā idinüp Getüre Ca'fer ele bulur-ise 'ömr-i ṭavīl	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
22b	Ca'fer	Öykündüḡi-içün lebüñe ey nigār la'l Her laḡza sürḥ-rüdur olup şermsār la'l	Ṭa'nı rakībünün sıdı ḡöñlini Ca'ferün Lā-büd toḡınsa seng bulur inkisār la'l	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
23a	Ca'fer	Sevmişem bir dilber-i fettānı kimdür bilmezem Ḥasretinden cān virürsem anı kimdür bilmezem	Ger kulaḡumca kılalār Ca'ferā her pāreyi Ol kulaḡı küpelü fettānı kimdür bilmezem	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
23a	Ca'fer	Şubḡumu şām itdi dün bir meh-likāya uğradum Ne 'aceb ḥāl oldı baña ne belāya uğradum	Bir bunuñ gibi sitemkāra şaṭaşmadum daḡı Gerçi Ca'fer niçe niçe bī-vefāya uğradum	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
23b	Ca'fer	Bir serv ki yoḡ mişli ḡülistānlar içinde Yir itdi elif gibi varup cānlar içinde ²⁰	Ca'fer gibi bir tüṫi-yi ter-ḡüy ü şeker-ḥā Bulunmayısar murḡ-ı ḡoş-elḥānlar içinde	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
23b	Ca'fer	Seni her kim ki ḡörse bağ içinde Şanur ḥürī gezer uçmaḡ içinde	Dil-i Ca'fer ḡara zülfinde yārūñ Ṭutilmiş kuş gibidür aḡ içinde	Gazel/5	..-/..-/..-
24a	Ca'fer	Ḳadr-ile Leyle-i Mi'rāca ber-ā-ber bu gice Ki tecellīler-ile dīde münevver bu gice	'Ays u 'işret demidür şavṫ-ı ḡazīn-ile sürüd Eylese rüd 'aceb olmaya Ca'fer bu gice	Gazel/7	..-/..-/..-/..-

¹⁹ Mecmuadaki "olıcaḡ" yerine *Divān*'da "idüḡi" ifadesi vardır. (Erünsal 1983: 316).

²⁰ Mecmuadaki "varup" yerine *Divān*'da "ḡirüp" ifadesi vardır. (Erünsal 1983: 378).

24a	Ca'fer	Düşdi dil murğı bir duzağa dağı Oldı pervâne bir çerâğa dağı	Ca'ferüñ gönlin al ele luţf it Şalmazülfüñ gibi ayağa dağı	Gazel/5	---/---/..-
24b	Ca'fer	Bir büt-i 'ayyâr-imişsin böyle bilmezdüm seni Hey nice mekkâr-imişsin böyle bilmezdüm seni	Ca'fere turreñ eli-yle yine geçdüñ niçe bend Baş açuk tarrâr-imişsin böyle bilmezdüm seni	Gazel/7	---/---/---/---
24b	Ca'fer	Gülşen-i cânı hārāb eyledi yār ayrulığı Koya mı hüsn ü behā bāğa bahār ayrulığı	Ca'ferā tursa 'aceb olmaya küyünda rakīb Çün gülistāna naşīb olmadı hār ayrulığı	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
25a	Ca'fer	Gülşende şalınurdı dün ol gül budacuğı Çonçe gibi elinde pür olmuş kabacuğı	Ca'fer kuluñ ölüñ bu firāk-ile çok yaşa Sen iy güzellerüñ begi vü pādişacuğı	Gazel/7	--/--/--/--
25b	Ca'fer	Çarı ol dem kim elümde tolu cāmum var idi Rüşen itmiş bezmi bir mäh-i tamāmum var idi	Bunca yıllık bendesiydüm dimedi bir gün añup N'oldı şunda Ca'fer adlu bir gulāmum var idi	Gazel/7	---/---/---/---
25b	Ca'fer	Benüm-çün kim ki dir dağı bu sevdādan uşanmaz mı Güzel kaçın gözün yārüñ göricek ol utanmaz mı	Nigāruñ hüsnı devrinde yaşum kan aқduğın Ca'fer Ta'acçub itme ırmaqlar bahār olsa bulanmaz mı	Gazel/5	---/---/---/--- -
26a	Ca'fer	Devlet müsā'id oldı gözüm gördi Aħmedī Bulduñ sa'adet-i ebedī baht-ı sermedī	Ca'fer hevā-yı haddüñ-ile hāk olup durur Tañ mı olursa mehbiţ-i envār meşhedi	Gazel/5	--/--/--/--
26a	Mesihî	Tirünüñ zaħmı nigārā rāhat-ı cāndur baña Darb-ı şemşirüñ şanasın āb-ı hayvāndur baña	İy Mesihî zülfı sevdāsına tolaşduğuma Bāddan aldum haber sünbül perişāndur baña	Gazel/	---/---/---/---
26b	Mesihî	Gül 'arızüñ üstinde o zülfeyn-i semen-sā Şan kurdı duzāğ avlamağa bülbül-i şeydā	Bir lahza işigünde eger olsa mücāvır Eflāke reşk ide Mesihîye Mesihā	Gazel/	--/--/--/--
26b	Mesihî	İrişmedin bu gün yarın iy şāb peyk-i şeyb Ortaya ko bilüñi dehānuñı kılma ğayb	Tañ mı Mesihî nergis uyuklasa her seher Ki uyutmaz anı erteğe dek nāle-i ku'ayb	Gazel/5	--/--/--/--

27a	Mesîhî	Ol gönca kim yüzine tutar al ile niķāb Būlbūllerinden utanup eyler meger hicāb	Sürse yüzün Mesîhî yüzüne ‘aceb degül Tezhîb olıcaķ dađı merġūb olur kitāb ^{21 22}	Gazel/7	--/---/---/---
27a	Mesîhî	Cānā beni katl idicek it buseñi himmet Hoşdur kişide zîrā şehāvetle şecā’at	Ṭolaşur idi zūlfūne geh gāh Mesîhî Bir dađı tolaşma diyü haṭṭuñ kodı huccet	Gazel/	--/---/---/---
27b	Mesîhî	Maĥbūb-durur dehre viren revnāk ü zînet Bütlerle bulur niteki deyrūñ içi şüret	Öldürdi varup tiġ-ile bîmār Mesîhî ²³ Hoş itdi eyü vardı n’ola ķolna ķuvvet ²⁴	Gazel/6	--/---/---/---
27b	Mesîhî	Dehenūñ fikri-y-ile Haķ bilür ol şafha-i ‘āc ‘Aķlumuzda ķomadı zerre ķadar istiħrāc	Öldi ‘işķuñda Mesîhî bulmaz dağı necāt Gerçi taşra biraġur mürde’ baħr-i mevvāc	Gazel/5	---/---/---/---
28a	Mesîhî	Şebġūñ şaķuñı eyleme iy meh niķāb-ı şubĥ Toġsun bu kara ġünlüye ol āfitāb-ı şubĥ	Yüzüne karşu ölmeg-içün cān virür Mesîh Ol derdmede hoş gelür iy māh ĥāb-ı şubĥ ²⁵	Gazel/5	--/---/---/---
28a	Mesîhî	Ol hilāl-ebrū nigāruñ ki_adına dirler Sa’ıyd Yaraşur ‘ıyd-i vişāline eger dirlerse ‘ıyd ²⁶	Müdde’i her dem Mesîhî ye kılar cebr ü ‘inād Aña ķahr it yā müzillü küllü cebbārin ‘anīd	Gazel/6	--/---/---/---
28b	Mesîhî	Ger ben öliceķ ķabrümi seyr ide ol şimşād-ķad Serv-i revānlar bitüre üstümdeki ĥāk-i laĥad	Çirk-i riyağan tā mey-i şāfi-yile yundı Mesîh Bırakdı anuñ ġöñline iĥlāş Allāhu’s-şamed	Gazel/5	--/---/---/---
28b	Mesîhî	Ne ķıldan kim olasın şāh hoşnūd Olur ol kişiden Allāh hoşnūd	Cebñ ü ĥaddine cān vir Mesîhî Ki senden ola mihr ü māh hoşnūd	Gazel/4	---/---/---
29a	Mesîhî	Nakd-i ķalbin oynayup dil odı ser-ġerdān-ı zār	İy Mesîhî fikretüñ bāzına yüz biñ āferin	Gazel/7	--/---/---/---

²¹ Mecmua’daki “merġūb” yerine Dîvân’da “maĥbūb” ifadesi vardır (Mengi, 1995: 120).

²² Gazel’in maktāı Dîvân’da “Yā Rab ne ķara baĥtı var işbu **Mesîhî**nüñ / Ki_āb-ı ĥayāta el uzadursa olur serāb” şeklindedir (Mengi, 1995: 120).

²³ Mana gereġi Mecmua’daki “varup” yerine Dîvân’daki “urup” ifadesi daha uygundur (Mengi, 1995: 125).

²⁴ Mana gereġi Mecmua’daki “vardı” yerine Dîvân’daki “vurdu” ifadesi daha uygundur (Mengi, 1995: 125).

²⁵ Mecmua’daki “māh” yerine Dîvân’da “döst” ifadesi vardır ama “māh”mana olarak daha uygundur (Mengi, 1995: 133).

²⁶ Mecmua’daki “ıd-i vişāline” yerine Dîvân’da “rüz-ı vişāline” ifadesi vardır (Mengi, 1995: 139).

		Oynayaldan berü şāhā sen k̄amer-ruhla kumār	Kim k̄ıur her lahza murğ-ı ma'ni-i hāşī şikār		
29b	Mesîhî	Her kimse kim senüñ gibi bir şiveger kucar Kolları var ola ki 'aceb sîm-ber kucar	Maḥbûb-ı dōstdur diyü kaçma Mesîhîden K'ol ḥûba nesne eylemez illā öper kuçar	Gazel/5	--/---/---/---
29b	Mesîhî	Dem ki bir yaña revān ol kad-ı dil-cûlar akar Gözümüzden göresin seyl oluban cûlar akar	Sensüz içdükçe Mesîhî şü kadar kan ağlar Ki gözinden yine hep içdüğü tölular akar	Gazel/5	---/---/---/---
29b	Mesîhî	Müjeñ kim sîneden îmān uğurlar İki göz arasından cān uğurlar	Mesîhî muḥteri'dür pîşesinde Degüldür şan'at-ı dîvān uğurlar	Gazel/5	---/---/---
30a	Mesîhî	Dil-ḥānesine ḥāl ü ḥaṭuñ kim k̄onak-durur ²⁷ K̄orkum bu bir iki uğrıya göñlüm yatak-durur ²⁸	Ölse Mesîhî kimse k̄ara giymesün k'anun İki cihānda yüzi kefen gibi ak durur	Gazel/7	--/---/---/---
30b	Mesîhî	Yaş dökdüğüm ḥarāret-i nār-ı firākadur Acıduğum bu zehr-i ğam-ı iştîyākadur	Keskin kişi degül midür andan Mesîhî ²⁹ Tîğ-i fenā-y-ile işi kaṭ'-ı 'alākadur	Gazel/5	--/---/---/---
30b	Mesîhî	Ne toprak üzre ki mihrāb o na'l ü ol süm ider Muḥibbi secde-i şükr içre kendüyi ğüm ider	Mesîhî ger leb-i meygünüñ-içün ölürse Muğān türāb-ı mezārın şarāb içün ḥum ider		---/---/---/---
31a	Mesîhî	Ko bugün ḥüsnine yār itsün ğurur İrte ḥaṭtı iricek yüzine ur ³⁰	Cān virürseñ kadd-i yār-içün Mesîh Kaḍ ḥaşarnā ma'hu fi yevmi'n-nüşür ³¹	Gazel/8	---/---/---

²⁷ Mecmua'daki "kim" dîvānda yok. Vezin gereği *Divan*'daki şekli doğrudur (Mengi, 1995: 161)

²⁸ Mecmuadaki "bir" dîvānda yok. Vezin gereği *Divan*'daki şekli doğrudur (Mengi, 1995: 161)

²⁹ Mana gereği Mecmua'daki "andan" yerine *Dîvān*'daki "ilden" ifadesi daha uygundur (Mengi, 1995: 162).

³⁰ Mana gereği Mecmua'daki "iricek" yerine *Dîvān*'daki "gelicek" ifadesi daha uygundur (Mengi, 1995: 143).

³¹ *Dîvān*'daki yedi beyitlik gazelin maktai "Şöyle ğāfildür Mesîhî derdmend / Kim anı uyarmaya āvāz-ı şūr" şeklindedir (Mengi, 1995: 170).

31a	Mesîhî	İrişeni ki hancer-ile yâr yaralar ³² Hakkâ ki tığ-i reşk-ile bağrumı yaralar ³³	Halk âsitânun itî dimişler Mesîhî ye Ola ki öğerek anı göge çıkaralar	Gazel/5	--/--/--/--
31b	Mesîhî	Cemâlûñun şaçuñdan hâ'ili var Ki şan İncıldür kim bâtili var	'Acüz-ı çarh gerd-i hâdişeyle ³⁴ Zene beñzer ki başında keli var ³⁵	Gazel/5	---/---/---
31b	Mesîhî	Düşnâm-ı telh-i la'lüñi cânım şeker şanur Bed-nâm-ı 'ışk olmağı göñlüm hüner şanur	Her kim ki mustar üzre Mesîhî sözün göre Ebrîşim üzre dizilü dürr ü güher şanur	Gazel/5	--/--/--/--
31b	Mesîhî	Virdügi-çün sünbül-i dil-dârdan yeller eşer Gül gibi göñlüm açılır her kaçan yeller eşer	İy Mesîhî gül degüldür gül-sitânda görinen Tîr-i âh-ı bülbüle gülşen tutunmuşdur siper	Gazel/5	--/--/--/--
32a	Mesîhî	Her ok ki benden artuğa ol yâr-ı cân atar İncindüğinden aña kirişin kemân atar	Şinsa Mesîhî câm-ı vaķaruñ 'aceb mi kim Seng-i melâmeti aña ol yâr-ı cân atar	Gazel/5	--/--/--/--
32a	Mesîhî	Anuñ kim tâli '-i pîrüzî yoķdur Nevâsuzdur k'anuñ nev-rüzî yoķdur	Mesîhî ye ola mı vaşl rüzî Çü firkať gicesinüñ rüzî yoķdur	Gazel/5	---/---/---
32b	Mesîhî	Sâķî lebüñ çü hem-dem-i câm-ı şarâb olur 'Aks-i ruhuñla sâġar-ı mey âfitâb olur ³⁶	Güzlâr-ı küyuñ içre Mesîhî iderken âh Bülbül şakınsun uğramasun kim kebâb olur	Gazel/6	--/--/--/--
32b	Mesîhî	Dil gözüm yaşı-ıla hem-demdür Bu aña vü o buña mahremdür	Sözi cân-bahşdur Mesîhî nün Şanasın kim Mesîh-i Meryemdür	Gazel/7	..-/-.-/..-
33a	Mesîhî	Bezmümüz yine müşerref eyledi cânâneler Göklere çıksa yeridür na're-i mestâneler	Dil-rübâlar geldiler çıkşun Mesîhî cân u dil Şohbet-i hâş içre çün lâyık degül biġâneler	Gazel/5	--/--/--/--

³² Divân'da "Her kimi tığ-i hecri-ile yâr yaralar" şeklindedir. (Mengi, 1995: 154).

³³ Mecmua'daki "hakkâ" yerine Divân'da "hayfâ ki" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 154).

³⁴ Mecmua'daki "çarh" yerine Divân'da "dehr" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 170).

³⁵ Divân'da yer alan "**Mesîhî** yok mu 'azzez ehli dehrün / Velî şüretde birkaç câhili var" şeklindeki mahlas beyit Mecmua'da yoktur (Mengi, 1995: 170).

³⁶ Mecmua'daki "sâġar-ı mey" yerine Divân'da "câm-ı şarâb" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 141).

33a	Mesîhî	Ben çekmeyem diyü 'alem-i âh-ı cân- güdâz Baña egildi minnet ider çarh-ı ser-ferâz	Şâd oldı dil Mesîhî irüp ca'd-ı zülfine K'olur ferah çü çenberine ire cânbâz	Gazel/5	--/--/--/--
33b	Mesîhî	'Ayb itmeşüfî meygede oldıysa yirimüz İrşâdı bize böylece eyledi pîrimüz ³⁷	Zülfin getürse yüzine incinmeye iy Mesîh Benden hiçâb eyler o bedr-i münîrimüz ³⁸	Gazel/5	--/--/--/--
33b	Mesîhî	Bend-i zülfüñle şehâ biz boynı baĝlu çâkerüz Kullaruñ içinde bu 'unvân-ile ser-defterüz	Bu ulu ni'met degül midür Mesîhî bize kim Fakrumuzla bunca ebkâr-ı ma'nî beslerüz	Gazel/5	--/--/--/--
34a	Mesîhî	Çemende bülbülü zâr itmege seher nergis Kıya bakışlar-ile eyledi nazar nergis	Mesîhî şefkati yok çün bu dehr-i bî-mihrüñ Yürekde dâĝını kime 'ıyân ider nergis	Gazel/7	--/--/--/--
34a	Mesîhî	Leylâ mahallesinde irişen ider yaşaĝ Mecnûna mesken olsa 'aceb mi taş-ile taĝ	Cism-i Mesîhî her gice fânüs-veş yanar Kim mihr-i şem'i andan uyarur seher çerâĝ	Gazel/5	--/--/--/--
34b	Mesîhî	Yazılmadin şahâ 'if-i gülşen varak varak Bülbüller anı ezber okurdı sebak sebak	İraĝ yakın Mesîhî du 'acûñ-iken anı Öldürmege yakında kaçarsın irâĝ irâĝ	Gazel/7	--/--/--/--
35a	Mesîhî	Gülşeni dehr-i şabâ gibi ser-â-ser gezdük Biz vefâ büynü gülzâr-ı vefâda sezduk ³⁹	İy Mesîhî bizi öldürmeye 'âr ideli yâr Haĝ bilir dünyeden uşandıĝ u cândan bezdük	Gazel/5	--/--/--/--
35a	Mesîhî	Sinek üşürdi hevâya zebânuñ Fuĝâ 'a koydı cüllâbı dehânuñ	Yürî var ihtiyârûñla Mesîhî Yine issine teslîm eyle cânuñ Ki âhir işbu küştî-gîr-i eflâk ⁴⁰ Ayaĝını alur eñ pehlivânuñ	Gazel/7	---/---/---

³⁷ Mecmua'daki "eyledi" yerine Dîvân'da "kılmıştı" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 182).

³⁸ Mecmua'daki "benden" yerine Dîvân'da "bizden" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 182).

³⁹ Mecmua'daki "vefâda" yerine Dîvân'da "fenâda" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 204).

⁴⁰ Mecmua'daki "işbu" yerine Dîvân'da "demde" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 205).

35b	Mesîhî	Gönlüm yine uş bendesi oldu iki şâhuñ Kim beni gören dir ki iki oldu günâhuñ	Ƙabrüñe kim ikilig-ile gelse Mesîhî Fi'l-hâl iki böle anu tîğ-i giyâhuñ	Gazel/5	--/---/---/--
35b	Mesîhî	Çün kaşuñ mihrâbuna kıblem namâz eyler göñül La'lüñi yâd idüp okur süre-i Kevşer göñül	İy Mesîhî komadı şu gibi hercâyılığın Ƙanda kim bir serv-Ƙad görse aña Ƙarşu göñül	Gazel/5	---/---/---/--
36a	Mesîhî	Gördükçe yüzüñi n'ola artarsa hayretüm Çün-kim saña bu yüzden olupdur mahabbetüm	Harc itmedin bu nazmı ölürsem Mesîhî Cevherle toptolu ola şandûk-ı türbetüm	Gazel/5	--/---/---/--
36a	Mesîhî	Hâlâvet kim leb-i dilberde buldum Dañı ne şehd ü ne şekerde buldum	Tecelliyât-ı vicdândan Mesîhî Ne kim buldumsa hep sâğarda buldum	Gazel/7	---/---/---
36b	Mesîhî	Âh idem ger şevk-ile ol çehre-i meh-tâbdân Çarħda fi'l-hâl eriye mihr-ile meh-tâbdân	Âsumândan âsitânuñı Mesîhî yeg görür Gör bu kutsuz nice tuymuş Ƙapuyı her bâbdan	Gazel/5	---/---/---/--
36b	Mesîhî	Öldüm üş ta n-ı 'adû-ıla ğam-ı eflâkden Hey kıyâmet sen beni gel bârî götür hâkden	Bes-durur şî r-i Mesîhî diyü tîğ-i âfitâb 'İqd-ı Pervîni Ƙazır her subhdem eflâkden	Gazel/5	---/---/---/--
37a	Mesîhî	Niçün bizden Ƙaçar ol çeşm-i pür-hûn Çü me'nüs olur âhû-y-ıla Mecnûn	Mesîhî den şehâ ayrılma zinhâr Ki yürimez Sikender bî-Felâtûn	Gazel/7	---/---/---
37a	Mesîhî	El açar şâh-ı seçer şîve-i seyrânûñ-içün Medħ okur fâhteler serv-i hırâmânûñ-içün	Çâh-ı kabre Ƙoyayın dir bu Mesîhî yi felek Neyiki böyle Ƙuyı Ƙazduğıdur anuñ-içün	Gazel/5	---/---/---/--
37b	Mesîhî	Beni dolâb idüpdür çarħ-ı gerdün Dökerse küze-i çeşmüm n'ola hûn	Nażar itdükçe mir'âta Mesîhî Görinür aña iki bedre altun	Gazel/7	---/---/---
37b	Mesîhî	Oķuñ dilerdi ki irüp dile geçe cândan Düşüp ayağına peykân didi ki geç andan	Mesîhî pîr-i dili ğarķ ider gözün yaşı üş Egerçi irmedi Nûha ziyân tûfândan	Gazel/8	---/---/---/--
38a	Mesîhî	Ruhuna irdüģince zülfi-pür-çîn Şanuram kim birikür Rûm-ile Çîn	Du â itdükçe mevtime Mesîhî Çağırur sînesinden cânı "âmîn"	Gazel/9	---/---/---
38a	Mesîhî	Rüy-ı dildâra nażar eyle ki devletdür bu Kime yüz tatar-ise ulu sa'âdetdür bu	Zahm urmağa Mesîhî ye gelürken tîrûñ Cânı Ƙarşu çıkuban didi ne zaħmetdür bu	Gazel/7	---/---/---/--
38b	Mesîhî	Gözüm yaşın döker ol zülfi-dil-cü	Mesîhî teşne-dilden tütma tîğüñ	Gazel/7	---/---/---

		Akıdur ebr-i nîsân şanki lü'lü'	Degül çok ol ğarîbe bir içim şu		
39a	Mesîhî	Başladuğı vaktin İbrâhîm-i Âzer Ka'be'ye Kârname yâr ışığın kıldı beñzer Ka'be'ye	Gözi yaşı-yile varur her dem Mesîhî küyüña Kendü hâlinde yüzi şuyıyla gider Ka'be'ye	Gazel/7	---/--/--/--/--
39a	Mesîhî	Ger gönderürse tîrini 'uşşâk alayına Kurbân olayın ol şanemüñ kaşı yayına	Çılmaz Mesîhî işbu cihân bayına nazar Virdi talâk fakrı kabul itdi pâyına	Gazel/5	--/--/--/--/--
39b	Mesîhî	Gözlerüñ kim ğamzeden hancer taķınmış yanına Kına girer girmez-ise ben fakîrüñ kanına	Pâdişâh-ı mülk-i ma'nâdur Mesîhî çâkerüñ Ger inanmazsañ nazar eyle anuñ dîvânına	Gazel/7	---/--/--/--/--
39b	Mesîhî	Öğrendi gönül cevruñ-ile zevk u şafâya ⁴¹ Yokdur hevesi zerre kadar mihr ü vefâya	'İrfân namâzını selef gerçi ki kılmış Çok şükür Mesîhî de hele irdi du'âya	Gazel/7	--/--/--/--/--
40a	Mesîhî	Dönüp cismüm ğamuñdan târ-ı müya Gider bād-ile her dem cüst ü cüya	Gözi yaşına bak gör uğraduñ mı Mesîhî gibi bir yüzi şuluya	Gazel/5	---/--/--/--
40a	Mesîhî	Meh çün öykündi o yüzi kamere Urdılar gövdesine kara bere	Ṭayanur sadr-ı Mesîhî ye müjeñ Yaşadanur şanki dil-âver sipere	Gazel/7	--/--/--/--
40a	Mesîhî	Eglence kim olurdu dil-i nâ-tüvânuma Oturmasaydı ğuşşa vü ğam iki yanuma	Ol gül-'izâr gördi Mesîhî sözün didi Aḥsent tab'-ı bülbül-i kuds-âşiyânuma	Gazel/6	--/--/--/--/--
41a	Mesîhî	Cem' olur her gice encüm mâh-ı tâbân üstine Şan üşer pervâneler şem'-i şebistân üstine	Çapuña vardı fiĝân-ile Mesîhî güyiyâ Nâleye yapışdı çıkdı çarḥ-ı ğerdân üstine	Gazel/5	---/--/--/--/--
41a	Mesîhî	Dehânuñ işbu çeşm-i ğurde-bîne Ne yüzden görünür yâ Rabbi yine	Mesîhî de ğaraż yok iy gül-i ter Hemân bülbül gibi kalmış diline	Gazel/6	---/--/--/--
41b	Mesîhî	Leblerüñ kim nice ğusrevleri Ferhâd itdi 'İşk içinde beni Ferhâddan üstâd itdi	İy ki söz kalmadı kim dinmedi dîrsin gel gör Bu yeñi tarzı Mesîhî nice bünyâd itdi	Gazel/5	--/--/--/--/--
41b	Mesîhî	Öğersen öĝ şarâb-ı dil-ğuşâyı	Mesîhî ğam ğişârm alsa tañ mı	Gazel/7	---/--/--/--

⁴¹ Mecmua'daki "cevruñ-ile zevk u şefâya" yerine Dîvân'da "derdüñ-ile cevruñ ü cefâya" ifadesi vardır (Mengi, 1995: 252).

		Ki bir tatar kamu yoḥsul u bayı	Kim anuñ topıdur başı hevāyī		
42a	Mesīhī	Zülf-i müşgīnūñ-içün bu cigerüm hūn oldı Leb-i meygūnuñ-içün gözyaşı gülgün oldı	Ḍarb-ı tıḡuñ bir idi cism-i Mesīhī de velī Zahm-ı tıḡuñ irişelden bir-iken on oldı ⁴²	Gazel/7	..- / ..- / ..- / ..-
42a	Mesīhī	Fenāya virdi ‘aşıklar cihānı Bulmazlar dehān-ile miyānı	Mesīhā tek sen ağzuñ-ile cān vir Şayısun yoḡ ḥesābına ḳo cānı	Gazel/5	.- / .- / .-
42b	Mesīhī	Aç ḳoduḡı-çün ḳarşu o maḥbūb cihānı Birkaç kişi üşüp boḡa yazduḳ ramazānı	Cām-ı leb-i dildār-ile bir laḫza Mesīhī Gel ‘aḡş idelüm geçdi tūtalum ramazānı	Gazel/5	- / .- / .- / .-
42b	Mesīhī	Anuñ kim kendüye rām oldı yarı Ebed terk itmesün ol ol diyarı	Mesīhī şol yüki yükletdi ‘ışkuñ Ki çarḥuñ çekmeye idi ḳatārı	Gazel/5	.- / .- / .-
43a	Mesīhī	İy ruḥuñ üzre ḥaṭuñ üstād-ı sihr-i sāmīrī Vey zenaḥdānuñda ḥālūñ çāh-ı Bābil sāhiri	Hem ṭokınur ḳalbine hem bir dem eglenmez geçer Tīrūñe ḳalsa Mesīhī nūñ ‘aceb mi ḥāṭırı ⁴³	Gazel/6	- / .- / .- / .-
43a	Mesīhī	Şanma ki şabā toz ḳoparup cengler itdi Kim āb-ı revān gibi o da yolın arıtdı	Zilletde görüp seni Mesīhī acıdı baḫr Beñzer ki bu lü ‘lü’ sözüñüñ naẓmın işitdi	Gazel/7	- / .- / .- / .-
43b	Mesīhī	Peykān-ile ‘aşıkları ucdan uca kırdı İy ḳaşı kemān tīrūñ oñat gönlüme girdi	Zenbīl-i felekde yoḡ-iken tūşe-i ‘ālem İy dōst Mesīhī ḡam ile ḡuşsañı yirdi	Gazel/5	- / .- / .- / .-
43b	Mesīhī	Güci çoḡ eyler ḳaşuñ kemānı Çekdi nice kez miskinler anı	Ṭab ‘-ı Mesīhī baḫr-i dürrerdür Bir dildür anda güyā zebānı Şi ‘rüm beyāz u nev-ḥaṭ güzeldür Zülf ü ‘ızārı lafz u ma ‘ānī	Gazel/7	- / .- / .-

⁴² Mecmua’daki “tıḡuñ” yerine Dīvān’da “ḡamzeñ” ifadesi vardır. (Mengi, 1995: 281).

⁴³ Dīvān’da makta’ olarak “Bu ne baḫşışdür **Mesīhī** kim ‘atā itdükçe ay / Yırtılır ra ‘d anuñ ardınca çıḡırı çıḡırı” beyti vardır(Mengi, 1995: 281) ama bu beyit *Mecma’u’n-Nezā’i’rde* (Köksal, 2012) bulunmamaktadır.

44a	Mesîhî	‘Âşıkun nâvek-i âh-ı şeheri Siper-i çarh’dan eyler güzeri	İy Mesîhî varak-ı eş‘aruñ Yaraşur kim ola gül-berg-i tarî	Gazel/5	..-/..-/..-
44a	Revânî	Sebze haţ kim hem-dem olmuşdur leb-i cânân aña ⁴⁴ Hızrdur k’olmuş müyesser çeşme-i hayvân aña	Müşg diyü hâk-i pâyın çün şatar gülşende bād ⁴⁵ Yaraşur gülden Revânî keffe-i mîzân aña ⁴⁶	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
44b	Revânî	Çatma kaftân key virür zînet benüm cânım saña Yaraşur kaplan derisi taqye arslanum saña	Şalınup göğüs gerersin çün Revânî yi görüp Ol sebebden ben didüm serv-i hürâmânım saña	Gazel/	..-/..-/..-/..-
44b	Revânî	Yalvarup kime kul olsam ol emîr olmaz baña Kağı şeyhe ben mürid olsam o pîr olmaz baña	İrdi nazmum gerçi Selmâna Revânî âh kim Terbiyetler eyleyüp kimse zâhir olmaz baña	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
45a	Revânî	Zehri şitânuñ eylemedin cismüñüz harâb Elden komañ şarâbı ki tiryâkdür şarâb	Şarsa Revânî her gice pehlûsına seni Sermâdan aña gelmez-idi hîç ıztırâb	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
45a	Revânî	Eyledi serv ü çenârı kâmet-i bâlâsı pest Râst sözdür bu ki dirler dest ber-bâlâ-yı dest	Çün Revânî her güzel bir pâresin mir’ât ider Hâtıruñ hoş tut eger dil şîşesi olsa şikest	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
45b	Revânî	Şararupdur yine beñzi baña beñzer nârenc ‘Âşıkundur meger iy şüh-ı sitemger nârenc	N’ola bu şî’-rile zeyn olsa Revânî meclis Şohbete çünki virür zînet ü zîver nârenc	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
45b	Revânî	Takdı cân boyunına kâküllerün iy döst kemend Geçdi bir fitne-yile gönlüme zülfün niçe bend	Şâd olur şî’-ri Revânî -y-ile çün rûh-ı Kemâl Fahr eylerse n’ola nazmıyla anuñ mülk-i Hocend ⁴⁷	Gazel/5	..-/..-/..-/..-

⁴⁴ Mecmua’daki “leb-i cânân” yerine Divân’da “ruh-ı cânân” ifadesi vardır (Avşar, 2007: 9).

⁴⁵ Divânda “Hâk-i pâyı cevherini her ne dem kılsam ‘ayâr” olarak geçmektedir (Avşar, 2007: 9).

⁴⁶ Mecmua’daki “yaraşur gülden” yerine Divân’da “gözlerüm olur” ifadesi vardır (Avşar, 2007: 9).

⁴⁷ Vezin ve mana gereği Divân’daki “Fahr idinse n’ola nazmıyla anuñ ehl-i Hocend” şekli daha uygundur (Avşar, 2007: 39).

46a	Revānī	Şol ‘aşıkuñ ki yāri boynına şala sā‘id İkbāl bunda dāyim devlet aña müsā‘id	Meclisde şunsalar mey zehr-ise dañı nüş itdi Şūfilenüp Revānī olma şaķın mu‘ānid	Gazel/5	--/--/--/--
46a	Revānī	Sev gönül şol tıflı küçekdür domurcaķ çağıdır Dañı ol açılmadıķ bir tāze gül yaprağıdır	Başına and içseler her-dem ‘āceb mi hūblar Çün Revānī bendeñ iy dil-ber ayak toprağıdır	Gazel/7	--/--/--/--
46b	Revānī	Küyuñ içre gözlerüm yaşı ne hoş yeksān aķar Bu ne gülşendür kim anda iki şādırvān aķar	Cān bağışlar zıkr-i la‘lünle Revānī sözleri Hāmesinūñ lülesinden çeşme-i hayvān aķar	Gazel/5	--/--/--/--
46b	Revānī	Şarrāf-ı dīdede o püser çok güher sezer Yüzüme güldüğü bu ki ol bende zer sezer	Ben bülbülünü görse yüzün gül gibi dürer Beñzer Revānī sevdüğüm ol ‘işve-ger sezer	Gazel/5	--/--/--/--
47a	Revānī	Bir māhdur yüzün ki haţuñ aña hāledür Bāğ-ı ruĥuñda sünbül-i ter bu külāledür	Āĥir Revānī gönüm evin kaşıdır yıķan Bir tāk-ı hūsndür kim aña ol havāledür	Gazel/5	--/--/--/--
47a	Revānī	Qaldı işden mäh-ı rüze ireli peymāneler Şuyı şoğulmuş deĝirmen gibidir mey-hāneler	Nāfe-i zülfin Revānī tağıdır her dilberün ‘Āşıķa barmaķ hisābın gösterürler şāneler	Gazel/5	--/--/--/--
47a	Revānī	Zülfi dā‘im haţı yanında dile kīn eyler Tolaşur āĥir ol aña beni miskīn eyler ⁴⁸	Haţ-ı dildāra Revānī nice taĥsīn dimeyem Haţ-ı dil-keş göriceķ her kişi taĥsīn eyler	Gazel/5	--/--/--/--
47b	Revānī	Yāre ‘arz itdi yaşum sīmīni çeşm-i eşk-bār Baña göz yaşı gerekmez didi lutfından niĝār	Baĥr-i ĝamdan ‘aşıķı keşti-i cām eyler halāş Āĥı terk eyle Revānī böyle qalmaz rüzigār	Gazel/5	--/--/--/--
47b	Revānī	Gerçi ‘arüş-ı hūsnuñe zülfüñ niķāb olur Qorkum budur ki arada dā‘im hicāb olur	Diler Revānī küyuña irişse vaşluñı Diler ki Ka‘be içre du‘ā müstecāb olur ⁴⁹	Gazel/5	--/--/--/--
48a	Revānī	Hūblar būselerin gerçi revān eylediler Yine bir būseye biñ minnet-i cān eylediler	Senūñ aduña Revānī ne ĝazel kim yazdı İsm-i a‘zām gibi hep vird-i zebān eylediler	Gazel/5	--/--/--/--
48a	Revānī	‘Āşıkuñ çünkim güzel maķbūlidür Ölmez ol kim ĝamzesi maķtūlidür	Pādişāhum benden olalı sentūñ Dir Revānī yi gören beg qıldur	Gazel/5	--/--/--/--

⁴⁸ Dīvān’da “Tolaşur ol aña āĥir beni miskīn eyler” şeklinde geçmektedir (Avşar, 2007: 65).

⁴⁹ Mana gereği Mecmua’daki “diler ki” yerine Dīvān’daki “bilür ki” ifadesi daha uygundur (Avşar, 2007: 65).

48b	Revānī	Devr-i ruḥında māha görüñ siz ne bend olur Çün āfītāb burcına zülfi kemend olur	Cān naḳdini Revānī virtür derd-i 'ışka dil Varını yok dimez nice hoş dermend olur	Gazel/5	--/--/--/--
48b	Revānī	Gerçi her lāle-ruḥuñ saçları sünbüller olur Bizüm il dilberinüñ beñleri kulḳullar olur	Ḳanlu yaşımla Revānī çemen-i küyında Gāh güller açılır gāh karanfüller olur ⁵⁰	Gazel/5	..--/--/--/--
49a	Revānī	Ḳaḅı 'āşık kim senüñ zülfüne gönlin bağlar Ḳaralar geymiş bulutlar anuñ-içün ağlar	Ṭağlar gibi cefāsın çekdüğüm-çün ağların Hey benüm çekdüğümü çekmez Revānī tağlar	Gazel/5	--/--/--/--
49a	Revānī	Yüzüne āfītābuñ nisbeti var Saña yirden göge dek minneti var	Güneş yüzlülere içdi toluyı Revānī nün yine germiyyeti var	Gazel/5	---/--/--
49b	Revānī	Leylī taşvīrin n'idersin 'āşık-ı maḥzünü gör Bu cihān mecmū 'asında süret-i Mecnūnı gör	Gülbüñ-i ş'i ri Revānī nün n'ola olsa büleñd Şol ruḥ-ı zībā-y-ile ol kāmēt-i mevzünü gör	Gazel/5	--/--/--/--
49b	Revānī	Bāğa varduḳça kim ol serv-i gül-endām açılır Nereye kılsa naẓar hep gül ü bādām açılır	Bülbül-i gülşen-i quds olsa gönül murğı ne var Bāğ-ı ṭab 'umda Revānī gül-i ilhām açılır	Gazel/5	..--/--/--/--
50a	Revānī	Şol bī-nevā ki bir güzelün mübtelāsıdır 'Ayb itme zāhidā anı gönül belāsıdır	Cānā Revānī ölse lebün-çün 'aceb de gül Zīrā sipāhīnün yidüğü ḳan bahāsıdır	Gazel/6	--/--/--/--
50a	Revānī	Dilberler içre niteki cānān gönüllüdür Güller içinde gonce-i ḥandān gönüllüdür	Pīr oldı gerçi daḅı güzel sevmesin komaz Miskīn Revānī n'eyesün oğlan gönüllüdür	Gazel/5	--/--/--/--
50b	Revānī	Çemen ki şimdi gül ü bülbülün yatağı-durur Temām 'ışretün eyyāmı 'ıyş çağıdurur	Revānī buldı yine bir kemān-ebtrüyı Sipāhīnün işi dā'im sefer yarağı-durur	Gazel/5	..--/--/--/--
50b	Revānī	Lebün-içün baña neler dirler Bal tutan barmağın yalar dirler	Nāme-i ş'i rine Revānī nün Leb-i vaşfıyla ney-şeker dirler	Gazel/5	..--/--/--
50b	Revānī	Cibrīl-i cān ki sidre boyun müntehā bilir Cennet gibi ışığın anuñ pür-şafā bilir	Sen sīm-ten nigār-ile olalı aşınā Dirler Revānī müflis-içün kīmyā bilir	Gazel/6	--/--/--/--

⁵⁰ Dīvān'da "Tāze güller açılır ḥüb karanfüller olur" şeklinde geçmektedir (Avşar, 2007: 87).

51a	Revānī	Yüzi cennet lebi Kevşer niğārum serv-kāmetdür Güzeller arasında ol kıyāmetdür kıyāmetdür	N'ola nāzükenüp dilber lebinden büse virmezse Revānī nāzüük olanuñ işi dā'im nezāketdür	Gazel/5	---/---/---/--- -
51a	Revānī	Büsenüñ adını añmak dilbere ibrāmdur Ġabğaba el şunma evvel haylice ikdāmdur	Şohbet-i hāşa Revānī mahrem olmaz mı didüm Didi andan kaçmazuz ammā iñen bed-nāmdur	Gazel/5	---/---/---/---
51b	Revānī	Yā Rab ne derd olur ki işidilmez niyāzumuz Ġaynlar-ile şalınur ol serv-i nāzumuz	Nāz itme gönülüm almada iy cevri çok güzel ⁵¹ Güldi didi Revānī geçer saña nāzumuz	Gazel/5	---/---/---/---
51b	Revānī	Biliñüñ fikri-y-ile hāşılı şaşdı bilümüz Lebüñüñ būselerin añmağa varmaz dilimüz	Ne bilir mes'ele-i 'ışkı Revānī kādī Müftiler dahı bizüm hall idemez müşkilümüz	Gazel/	---/---/---/---
52a	Revānī	Şüfī şanur ki mey-gedede biz gedālaruz Mey devletinde beglik ider pādīşālaruz	Didüm ki şimdi cān-ile kimdür seni seven Didi Revānī yi bilirüz āşinālaruz	Gazel/5	---/---/---/---
52a	Revānī	Zerrece mihr ü vefāyı baña dildār eylemez Hey baña yār itdüğün çarḡ-ı sitemkār eylemez	Söylesün dirseñ Revānī yi kadeḡ şun sākiyā Tütü çün āyīnesüz 'ālemde güftār eylemez	Gazel/7	---/---/---/---
52b	Revānī	İki 'ālemde hemān ḡatıdır ancaḡ ḡamumuz Devlet-i 'ışk-ile vardur hele bir 'ālemümüz	Ol perī hīç Revānī bize ādem dimesdi Nice kim vardı ayaḡı tozına ādemümüz	Gazel/	---/---/---/---
52b	Revānī	Bulmaz iken şarāba fetvāyi ehl-i meclis Ḥikmet nedür ki içer müftī ile müderris	Yārütñ ḡayālī gitmez gözden Revānī herḡiz Ba 'zı perī 'aceb mi insāna olsa münis	Gazel/5	---/---/---/---
53a	Revānī	Şol ki bir meh-rü işiginde yüzün ḡāk eylemiş Gün gibi rif'atde olsun yirin eflāk eylemiş ⁵²	Sīnesi dāḡın Revānī lāle-veş 'arz itmege Germ olup gül meclisinde yaḡasın çāk eylemiş	Gazel/5	---/---/---/---
53a	Revānī	Gör gör ol serv-i kabā-püşı ne ra'nā olmuş Tāze ḡoncaydı açılmış gül-i ḡamrā olmuş	Yine bir lāle ruḡı sevdi Revānī yeñile Yine bir tāze ḡüle bülbül-i ḡüyā olmuş	Gazel/5	---/---/---/---

⁵¹ Mana gereḡi Mecmua'daki "çok güzel" yerine Divān'daki "çok didüm" ifadesi daha uygun görünmektedir (Avşar, 2007: 145)

⁵² Mecmua'daki "rif'atde" yerine Divān'da "izzet" ifadesi vardır (Avşar, 2007: 168)

53b	Revānī	Lāle-veş alma ele sāğarı yār olmayıcağ Kılma şoḡbet hevesin tāze bahār olmayıcağ	Yār gönlümde Revānī komadı şabr u qarār 'Āşık olan nice_ider şabr u qarār olmayıcağ	Gazel/5	..- / ..- / ..- / ..-
53b	Revānī	Bir bī-vefāyī sevdi göñül kim cefāsı çok Bağmaz yüzine 'āşıkınıñ mübtelāsı çok	Ağlar Revānī gördüğü maḡbūba ḡalini Şol serv-kađ güzeller-ile mācerāsı çok	Gazel/5	-- / -- / -- / --
54a	Revānī	Ķāmetüñ 'ar'arıdur zīneti şaḡn-ı cemenüñ Ḥaṭ-ı sebzüñ durur ārāyīşi berg-i semenüñ	Ḥoş şafā-yile Revānī seni kucardı eger İy semen-ten aradan çıkşa-yidi pīreñenüñ	Gazel/5	..- / ..- / ..- / ..-
54a	Revānī	'Āşıkā seyr itmege bir kāmēt-i bālā gerek Şūfiyā dervīş olanuñ ḡimmeti a'lā gerek	Sīm ü zer ister Revānī şimdiki maḡbūblar Ḥāṭır-ı 'āşık gerekmez anlara dūnyā gerek	Gazel/5	-- / -- / -- / --
54b	Revānī	İy yüzi gül lebi mül gülşene varmuş ḡaberüñ Bu bahāneyle şabā göñlin açar ḡoncalaruñ ⁵³	Bir nazar şalma-yile kıldı Revānī yi esīr Cān u dilden kulyuz ḡāşılı şāḡib nazaruñ	Gazel/5	..- / ..- / ..- / ..-
54b	Revānī	'İşret cemenlerinde olsam 'aceb mi bülbül Bir elde sāğarı mül bir elde deste-i gül	İç gül gibi şarābı mest ol oқи ḡazeller Gören disün Revānī olmış ḡarīf-i bülbül	Gazel/5	-- / -- / -- / --
55a	Revānī	Gördi teşbīḡ oldıḡın ol tal'at-ı zībāya gül Ḥoş şafālar sürdi şimdi geldi şan dūnyāya gül	Ķāmetüñ vaşfında zıkr itdi Revānī ḡaṭtuñu Virdi zīnet dōstum bu naḡl-i bezm-ārāya gül ⁵⁴	Gazel/7	-- / -- / -- / --
55a	Revānī	Yine meyḡānede bir ḡūb temāşā gördüm Şabr yağmacısı bir dilber-i tersā gördüm	Ķanı şūfileñben içmedüḡüñ bādeyi sen Ḥamdüli'l-lāḡ ki Revānī seni şeydā gördüm	Gazel/5	..- / ..- / ..- / ..-
55b	Revānī	Günümüz toḡdı mey-ile idelüm 'ıyş-ı müdām Dehen-i sāķī-durur maḡrib ü maşrıkdur cām	Kimse dimezdi aña ḡusrev-i iklim-i suḡān Bu Revānī kuluñ olmasa eger mīr-kelām	Gazel/5	..- / ..- / ..- / ..-
55b	Revānī	Serve ser-keşlik iden serv-i bülendümdür benüm Ben anuñ kemter kulyuñ ol efendümdür benüm	İy tabīb-i cān u dil ben ḡastañı yād itmedüñ Dimedüñ bir gün Revānī derdmendümdür benüm	Gazel/5	-- / -- / -- / --

⁵³ Bu beyit Mecmuā'da matla', Dīvān'da ikinci beyit olarak bulunmaktadır. Dīvān'daki matla" Yār gül şoḡbetini itdi senüñ yoğ ḡaberüñ / İy göñül lāle gibi odlara yansun cigerüñ" beytidür (Avşar, 2007: 219)

⁵⁴ Mecmuā'nın maktā olan bu beyit Dīvān'da bulunmamaktadır. Dīvān'ın maktā Mecmuā'da bulunmayan "Ehl-i ma'ñidür **Revānī** kim komaz mey şoḡbtin / Şüretā hem beñzemīş cām-ı ferāḡ-efzāya gül" beytidir (Avşar, 2007: 235).

55b	Revānī	İy şabā gül-geşt idüp ‘azm-i gülistān eyledüm Bülbüli gülşen içinde ben ğazel-ḥān eyledüm	Ol güzel beñzer Revānī ya perīdür ya melek Görmedüm mişlini anuñ bunca seyrān eyledüm	Gazel/5	---/---/---/---
56a	Revānī	Firāk-ı yār-ile ben ḥaste derdnāk oldum Baña meded idüñüz yoḥsa ben helāk oldum	Revānī baña ne çāre vişālden ğayrı Firāk-ı yār-ile ben ḥaste derd-nāk oldum	Gazel/5	---/---/---/---
56a	Revānī	Sen hilāl-ebrū-yiçün olmuş-durur ḳaddüm kemān Al toz ursa yaraşur aña çeşm-i ḥün-feşān	Göñlidür saña Revānī derdmendüñ tuḥfesi Ḥübdur dilberlere āyīne olsa armağan	Gazel/5	---/---/---/---
56b	Revānī	Derdümi anladılar sīne-i sūzānumdan Bildiler mestligüm çāk-i girībānumdan ⁵⁵	Mülk-i nazm içre Revānī ide Ḥusrev taḥşin Her ğazel kim okına defter ü dīvānumdan	Gazel/5	---/---/---/---
56b	Revānī	Eşki-i çeşmüm bilinür nazm-ı güher-bārumdan Añlanur baḥt-ı siyāhum ḥat-ı eş’arumdan	Ağzumuñ dadını uçurdu Revānī zillet Halk şermende iken lezzet-i güftārumdan	Gazel/5	---/---/---/---
57a	Revānī	‘İyd-ı vaşluña irişsem ğam yimezdüm cān için Bu meşel meşhürdur erkek ḳoyun kurbān için	Döştlar görsün Revānī nüñ bu ğarrā nazmını Bir yeñi üslüb peydā eylemiş yārān için	Gazel/5	---/---/---/---
57a	Revānī	Şol serv gibi kāmēt-i dil-cūya ne dirsın Şol güller-ile sünbül-i ḥoş-būya ne dirsın	Zāhid dir-imiş tevbeliyem cām-ı şarāba Bī’l-lāhī Revānī ya şu bed-ḥūya ne dirsın	Gazel/5	---/---/---/---
57b	Revānī	Çok keremler görmişem sākī mey-i gülfāmdan Dāyimā yüzüm kızar cām-ı sürür-encāmdan	Sāğar-ı pür-mey Revānī açdı ğamġin göñlümi Rüşenālık ḥāneye dā’im irişür cāmdan	Gazel/5	---/---/---/---
57b	Revānī	Kaçan sākī mey-i nābı şunarsa cām-ı işretten ⁵⁶ Şanasın şems-i bezm-ārā toğar burc-ı sa’ādetden	Göñül cān virdüğü budur Revānī bezm-i dildāra Bilür kim ḥazz olur ğāyet zarīfān-ile şoḥbetden	Gazel/5	---/---/---/--- -

⁵⁵ Mecmuâ’daki “mestligüm” kelimesi yerine Dîvân’da “mest idüğüm” ifadesi vardır ve vezin gereği Mecmuâ’daki ifade daha uygun görünmektedir (Avşar 2007: 262).

⁵⁶ Mana gereği Mecmuâ’daki “mey-i nābı şunarsa” yerine Dîvân’daki “mey-i gülgün görinse” ifadesi daha uygundur (Avşar 2007: 274).

58a	Revānī	Zāhidā el çekmişem zühd-i nifāk-āmīzden Pür-şafādūr hâturum cām-ı nişāt-engīzden	Ad çıkarurdu Revānī şî'ri gibi leblerüñ Şan'at öğrensın gelüp üstād-ı şekker-rīzden	Gazel/5	--/--/--/--
58a	Revānī	Gözümün kaçmaduñ çü yaşından Avladuñ sen bınarı başından	Pend tutmaz Revānī çün gönlüm Söyle hūbuñ göziyle kaşından	Gazel/5	..--/--/--
58b	Revānī	Abdāluñ olupdur felek iy husrev-i hūbān Kim boynına meftül takıpdur meh-i tábān	Ol hıızr-ı haıtuñ vaşf-ı lebin yazdı Revānī Oldı kalemı lülesi ser-çeşme-i hayvān	Gazel/5	--/--/--/--
58b	Revānī	Ol gönca-leb ki nāz-ile içer şarābdan Bir al rişteyi geçürür la'l-i nābdan	Bir kerre büse aırdum idi hışm ider dağı Öldük Revānī biz hele nāz u 'itābdan	Gazel/	--/--/--/--
58b	Revānī	Cihānda Cem gibi 'ıyşuñ şehā müdām olsun Eger ki bensüz içerseñ meyi harām olsun	Revānī cān-ile bendeñ-durur nazar eyle Kapuñda kullaruñ içinde tā be-nām olsun	Gazel/5	..--/--/--/--
59a	Revānī	İçmege başladı yine gönül bahārdan Mey şohbetini ögereneli rüzigārdan ⁵⁷	Ol lāle-çihre gördi benim şî'rüm isteyüp Neñ var didi Revānī bize yādigārdan	Gazel/5	--/--/--/--
59a	Revānī	Geldi haıtuñ kılma 'uşşāka cefā şimden gerü Saña lutf itmek düşer hey bī-vefā şimden gerü	Çār ebrü bir güzel sevdi Revānī çün gönül Çār mışra' çağıram ben bī-nevā şimden gerü	Gazel/5	--/--/--/--
59b	Revānī	Hem-dem geçer güneş yine ol pādīşā-yile Hıdmet için yanaşdı meğer aña ay ile	Meyl eylemez Revānī baña yār-i meh-liķā Kim yılduzı barışmadı ben mübtelā-yile	Gazel/5	--/--/--/--
59b	Revānī	Bī-karār eylerdi her dem ğam beni cām olmasa Gönlüm ārām eylemezdi ger dil-ārām olmasa	Al ile almaz idüñ gönlin Revānī bendenüñ Kāmetüñ cānā elif zülfüñ eger lām olsa	Gazel/5	--/--/--/--
60a	Revānī	Zülfi yārüñ ki sürer yüzün o hāk-i kādeme Beñzer ol kāfire düşmiş ola pāy-i şaneme	Ğam yime hiç Revānī koma elden kadehi Çün bilirsin ki kadeh oldı siper tır-i ğama	Gazel/5	..--/--/--/--
60a	Revānī	'Aks-i ruhsārum benim şol tığ-i āteş-tābda Şanki nılifer-durur bitmiş kenār-ı ābda	Egdi dildāruñ Revānī yalvarup ebrüsünü Kaldı ser-keşlik hemān bu kākül-i pür-tābda	Gazel/5	--/--/--/--

⁵⁷ Mecmuada makta olan bu beyit Dīvān'daki aynı gazelde bulunmamaktadır (Avşar 2007: 303).

60b	Revānī	Hem-dem olalı gönül la 'l-i şeker-hâlar-ile Hâturum eglenimez tütü-i güyâlar-ile	Çorçaram saña Revānī geçe bir naqş nigâr Ellerin çün yine naqş eyledi hınnâlar-ile	Gazel/5	..-/.-./..-/.-.
60b	Revānī	Himmetünle şüfiyâ gıtdük yine hum-hâneye Biz metâ 'ı zühdi şatduk bir iki peymâneye	Gördügi hûba Revānī yine ser-hoşluk şatar Hem-kadeh düşmiş meger sen gözleri mestâneye ⁵⁸	Gazel/6	.-./.-./.-./.-.
61a	Revānī	'Âşık ki şād olur o hat-ı müşg-i nâb-ile 'Arif-durur ki gönülünü egler kitâb-ile	Şohbetde gönli gözi açılmaz Revānī nün Şâgar gibi ki yumaya yüzün şarâb-ile	Gazel/5	.-./.-./.-./.-.
61a	Revānī	Uymadı dîvâne gönülüm hiç nâşlı pendine Ol perînün suçı yokdur itdi kendü kendine	Rehn-i mey olmuş Revānī cümlesi mey-hâne Şüfnün tâcına bak monlâlaruñ dülbendine	Gazel/5	.-./.-./.-./.-.
61b	Revānī	Şubh-dem zînet idüp haddini gîsûlar-ile Bâğ-ı hüsnini tonatmış yine hoş-bûlar-ile ⁵⁹	Kâğıda yazsa Revānī ruh u zülfün vaşfın Gülşen-i Rûmı yazar sünbül-i Hindûlar-ile	Gazel/5	..-/.-./..-/.-.
61b	Revānī	Dişlemişler ne kılalum leb-i cânânı yine Ellemişler bu gece ol gül-i handânı yine	Bilmezem kimler-ile seyr ider ol mâh-liķâ Nice gündür ki Revānī göremez anı yine	Gazel/5	..-/.-./..-/.-.
62a	Revānī	Taň degüldür olmasa meclisde cânân her gece İy gönül aḥşamlamaz çün mâh-ı tâbân her gece	Hücreñ olmuşdur Revānī dilrübâlar meşkeni Eksük olmaz tekyededür elbette mihmân her gece	Gazel/5	.-./.-./.-./.-.
62a	Revānī	Yâr kim ruḥlarını zeyn ide kâküller-ile Naḥl-i güldür ki bulur zîneti sünbüller-ile	Gülşen-i cânda Revānī nice güller açılır Yâr dülbendini zeyn itse çaranfüller-ile	Gazel/5	..-/.-./..-/.-.
62a	Revānī	Haṭtuñ ki şerh yazdı güzellik kitâbına Erbâb-ı fazl râzî degül intihâbına	El kavuşup sebû gibi hıdmetdedür yine Düşdi Revānī Edrene şarâbına ⁶⁰	Gazel/5	.-./.-./.-./.-.

⁵⁸ Mecmua'daki "düşmiş" yerine Divân'da "olmuş" ifadesi bulunmaktadır (Avşar, 2007: 331).

⁵⁹ Mana gereği Mecmua'daki "hoş-bü" yerine Divân'daki "şeb-bü" ifadesi daha uygun görünmektedir (Avşar, 2007: 338).

⁶⁰ Vezin gereği Mecmua'daki "Edrene şarâbına" yerine Divân'daki "Edrene'nün küp şarâbına" ifadesi daha uygundur (Avşar, 2007: 350).

62b	Revānī	Yazayın eş‘arumı mecmū‘a-i derd üstine Al cedveller çeküp bu levha-i zerd üstine ⁶¹	Ṭa‘n-ı düşmen bir yaña vü dōst cevri bir yaña Bunu kim gördi Revānī derd ola derd üstine	Gazel/6	--/--/--/--
62b	Revānī	Büseye yok dime içsek rind-i dürd-âşâm-ile ⁶² Şöhreti olur ziyâde beglerün in‘âm-ile	Bezmi meyden hālî olmazsın çekerler aduñı Hem-kadeh olma Revānī sen de bir bed-nām-ile	Gazel/6	--/--/--/--
63a	Revānī	Ehl-i diller döyemez zühdi-nifāk-âmîze Meded iy sākî meded cām-ı nişât-engîze	Rûm ili hür-i likâlarla Revānī töludur Virmezüz heşt behîşt olur-ise Tebrîze	Gazel/5	--/--/--/--
63a	Revānī	Adı çıkmazdı lebüñe gönca adaş olmasa Serv ra‘nâlanmaz-idi saña boydaş olmasa	‘Âlemün halkını ‘aşık eyledi taşvîrine Şehr-i dilberde Revānī hiç nakkâş olmasa	Gazel/5	--/--/--/--
63b	Revānī	Tolupdur şanmañuz meyden piyâle Nezâketle güneş girdi hilâle	Sözüñe n’ola tañşın itse Husrev Revānī irdi şî‘rûñ çün kemâle ⁶³	Gazel/5	--/--/--/--
63b	Revānī	Ay u gün ser-geşte olsa n’ola sen sîmîn-bere Altun üsküflü güzeller hıdmet eyler beglere	Şâd olur gönülüm görüp cânda Revānī ‘ışkını Ehl-i mâ‘den gibi kim irişmiş ola cevhere	Gazel/5	--/--/--/--
64a	Revānī	Dîdâr görelüm gele ey meh-likâ gele Añşamlamağa bir gice bizden yaña gele	Şabr u kararî kalmadı iy dil Revānī nün Şol ala gözlüyi görür-iseñ ala gele	Gazel/5	--/--/--/--
64a	Revānī	‘İsâ lebün eşerlerin itsem müsevvede Heykel idine anı nufüs-ı mücerrede	Bir yüzi karadır ki ipin süriyüp yürür Tolaşmasun Revānī bu zulf-i mücâ‘ade	Gazel/	--/--/--/--
64b	Revānī	Düşmiş bu ruñların yine kâküller üstine Kim gördi gülleri kona sünbüller üstine ⁶⁴	Gördi atı izine yüzüm sürerem düşüp Güldi didi Revānī yüzün güller üstine	Gazel/5	--/--/--/--

⁶¹ Mecmuâ’nın matla’ı olan bu beyit Dîvânda ikinci beyittir, Dîvân’daki matla olan “Ağzunuñ düşmiş bu hatt-ı müşg-perverd üstine / Çeşmedür güyâ yazılmışdur anuñ ferd üstine” beyti mecmuada bulunmamaktadır (Avşar 2007: 351).

⁶² Mana gereği Mecmuâ’daki “içsek” yerine, *Dîvân*’daki “ iç sen” ifadesi daha uygundur (Avşar 2007: 351).

⁶³ Mecmuâ’daki “şî‘rûñ çün” yerine Dîvân’da “çün şî‘rûñ” ifadesi bulunmaktadır (Avşar 2007: 357).

⁶⁴ Vezin ve mana gereği Mecmuâ’daki “gülleri” yerine Dîvân’daki “güllerün” ifadesi daha uygun görünmektedir (Avşar, 2007: 362).

64b	Revānī	Serv kıddūñ iy şanem yol gösterür reftāra Çoncaya ağız mı açdurur lebūñ güftārda	Şi 'r-i rengin Revānīniñ koşuñ dülbendine Yaraşur bu taze gül ol güşe-i destārda	Gazel/5	---/--/--/--/--
65a	Revānī	Od urdu ruhları yine cān hānumānına Yağmacı şaldı gözleri dil kārbanına	Hoş dem durur Revānī bugün vaşfin ideli Güyā ki, habb-ı misk alupdur dehānına	Gazel/5	--/--/--/--/--
65a	Revānī	Nāzır olmuş nergisūñ gül-berg-i sīrāb üstine Hākim olmuş kaşlaruñ māh-ı cihān-tāb üstine	Odlara yandı Revānī kaşı sevdāsında dil Şanki bir kändildür aşıldı mihrāb üstine	Gazel/5	---/--/--/--/--
65b	Revānī	Hūblar çünki görür 'aşıkı bülbül yirine 'Arif ol sen de taqn bir güzeli gül yirine	Yazalum yine Revānī niçe rengin gāzeli Taze güller şunalum yāre karanfūl yirine	Gazel/5	..--/--/--/--/--
65b	Revānī	'Aşıklarını komağ-ıçün iztırābda Nüşa yazar haṭı şeref-i āfitābda	Öpüşmek-ile şınmaz-ımiş dōstum oruç Görmüş Revānī bendeñ anı bir kitābda	Gazel/5	--/--/--/--/--
65b	Revānī	Lebi üzre tılısım ancak görinen haṭṭ-ı cānāne Yazılmış ism-i a 'zamdur meger mühr-i Süleymāne	Revānī küy-ı dilberdür temāşāgāhı 'uşşākuñ Bahār oldukça 'arifler varurlar bāga seyrāna	Gazel/5	---/--/--/--/-- -
66a	Revānī	Bahār oldı yine lāle ele cām aldı rindāne Benefşe şeb-külāhını kıvrımışdur levendāne	Revānī 'arif ol elden düşürme hātem-i cāmı Bilürsin kalmamışdur çün cihān mülki Süleymāne	Gazel/5	---/--/--/--/-- -
66a	Revānī	İy gönül çokdur işüm şol la 'l-i şekkerbār-ile Girse tenhāda elüme söyleşürdüm yār-ile	Çonce vü gül defterin dürdi Revānī bağda Nazm-ı renginüñ çıkaldan defter ü tomār-ile İttifāk idüp cihān halkını meftün idelüm Dōstum sen nāz-ile ben şive-i eş 'ār-ile	Gazel/6	---/--/--/--/--
66b	Revānī	Çarḥ-ı ahdār kim yaşumdan tōldı mevc-i hūn-ile Laciverdī şışēdur güyā mey-i gülgün-ile	Şi 'r-ile her dilberi görse Revānī şayd-ider Şimdi mi teşhīr olmuşdur perī efsün-ile Dilberüm hercāyī gibi şi 'rimūñ çok 'aşıkı Şalınursa ol şalınsun kāmēt-i mevzūn-ile	Gazel/6	---/--/--/--/--

66b	Revānī	Çirre olmuşdur niğārum hüsni-i bî-hemtāsına Nitekim mağrūr olurlar h'āceler dünyāsına	[Sen Revānī āsitān-ı dōsttan dūr olmağıl Lāyık oldur k̄ul hemān h̄udmet ide Mevlāya Şaklamazdı māh-ı nev tıflını koynında müdām Müşterī olmasa gerdün sözlerüm helvāsına] ⁶⁵	Gazel/6	--/--/--/--
66b	Revānī	[Mesken olmuş der-i mey-hāne çü kallāşlara Ġaybdan kapu açılmış yine 'ayyāşlara] ⁶⁶	Severin yāri Revānī iki gözüm gibi ben Dilerem Ĥağdan anı irişe çok yaşlara	Gazel/4	..--/..--/..--/..-
67a	Revānī	Vardı bu gönlüm yine ġamzeñ bıçağın almağa Şanki bir bıkārdür gıtdi yarağın almağa	Dilde bāğ-ı mihrini ister Revānī ġamzesi Uğridur kim tekyenüñ gelmiş çerāğın almağa	Gazel/5	--/--/--/--/--
67a	Revānī	Dāğ-ı şevğūñla elif bu sīne-i pür-çākde Tāze rengin gül budağıdır ki bitmiş hākde	Nice k̄ā' il olmasun nazmuñ görüp erbāb-ı fazl Mişli yok-durur Revāñī tab 'uñuñ idrāke	Gazel/5	--/--/--/--/--
67b	Revānī	Yüzüñi görmedük nice beñzer ki cennete Ġalsun mı a güzel ya bu ġasret kıyāmete	Ol kaşı yay ġamze oğın cāna hoş urur ⁶⁷ Sen anı gör Revānī ki geçmez mi minnete	Gazel/5	--/--/--/--/--
67b	Revānī	Hīç el şunmazdı çarħuñ māh-ı tābān koynına Şi' rümüñ mecmū' asın koymasā devrān koynına	Sihr ider dīvān-ı eş'ār-ı Revānī dā'imā Kim tekellüfsüz girer her laħza cānān koynına	Gazel/5	--/--/--/--/--
68a	Revānī	Sipāhī dilberi gibi giyer zerrin kabā lāle Ki tağmış göğsine anuñ gümişden tügmeler jāle	Revānī ġasta olmuşdur leb-i dildār-içün luṭf it Devāsın şor Mesīhādan göge çıđdukdā iy nāle	Gazel/5	.../.../.../...-
68a	Revānī	Ġande kim şevğ-ı ruħuñla eyleşem bir odlu āh İdinür āteş-perest olanlar anı kıbleğāh	Ne oñulmaz derde uğramış Revānī iy tabīb Ĥaste olup 'ışk elinden dā'im ider āh u vāh	Gazel/5	--/--/--/--/--

⁶⁵ Mecmua'daki varak eksikliğinden dolayı mahlas ve makta' beyit Divān'daki altı beyitlik gazelden alındı (Avşar 2007: 373).

⁶⁶ Mecmua'daki varak eksikliğinden dolayı matla' Divān'daki beş beyitlik gazelden alındı (Avşar 2007: 378).

⁶⁷ Mecmua'daki "urur" yerine Divān'da "atar" ifadesi vardır ve Mecmua'daki ifade mana gereği daha uygun görünmektedir (Avşar 2007: 381).

68b	Revānī	Hattını dilber tirāş itdükçe olur pādīşāh Hūbluk mülkini darb-ı tığ-ile eyler nigāh	Haste olmuşdur Revānī şol leb-i dildār-içün ⁶⁸ Döstüm ölsün mi yazuk yok yire bir bī-günāh ⁶⁹	Gazel/5	---/---/---/---
68b	Revānī	Sen mi öğretdün cefāyı gāmze-i bī-dāduña Hüb ta' līm eylemişsin āferīn üstāduña	Nice sengīn-dil olur rahm eylemez ol bī-vefā Tağlar iñler Revānī nāle vü feryāduña	Gazel/5	---/---/---/---
69a	Revānī	Güller açıldı yine gayret-i ruhsāruñ-ile Sünbülün bitdi işi tırta-i tarrāruñ-ile	Çiñ çin öterse Revānī ne 'aceb tās-ı felek Toldı çün 'ālem içi nağme-i eş'āruñ-ile	Gazel/5	---/---/---/---
69a	Revānī	N'ola düşse ruħlaruñuñ zülfi-i müşgīn üstine Yirini cennetde eyler baş viren dīn üstine	Reng alur şî 'r-i Revānī den çemende gönçeler Gül yazar eş'ārını evrāk-ı rengīn üstine	Gazel/5	---/---/---/---
69a	Revānī	Her kaçan şî 'r okusam bu kadd-i mevzūn üstine Ol yazınuñ .. yārūn okırsın yine efsūn üstine ⁷⁰	Al kâged üzre yazarlar Revānī hūblar Her ne şî 'ri kim diseñ bu hadd-i gülgūn üstine	Gazel/5	---/---/---/---
69b	Revānī	Ta'n eyledüğün 'āşıkā peymāne degül mi Şūfī gele inşāf ide rindāne degül mi	Bir desti şarābı götürüp gitdi Revānī Bi'l-lāh anuñ her işi mestāne degül mi	Gazel/5	---/---/---/---
69b	Revānī	Mey-i gülgündür 'işret semendi Kadeh anuñ gümüşden sīne-bendi	Revānī yüz çevürmez hidmetūnden Kuluñdur ne buyurursañ efendi	Gazel/5	---/---/---
70a	Revānī	Bilürüz cennetūn çokdur egerçi hūr u gılmānı Be hey şūfī bu 'ālemdür sever 'ārifler oğlanı	Revānī leblerün vaşfın yazar hūsnūñ zamānında Belī şekker-fürüş olan açar 'ıyd olsa dükkānı	Gazel/5	---/---/---/--- -
70a	Revānī	Görmedüm mey-hānenūn hergiz hārabābādını Ne mübārek günde urmuşlar anuñ bünyādını	Dil mey ü maħbūbsuz hergiz Revānī olmaz Haylı müşkildür kişi terk eylemek mu'tādını	Gazel/5	---/---/---/---

⁶⁸ Dîvân'da "Haste kılmuşdur **Revānī**yi dehānuñ hasreti" şeklinde geçmektedir (Avşar, 2007: 387).

⁶⁹ Dîvân'da "Sevdüğüm yok yire ölsün mi yazuk bir bî-günāh" şeklinde geçmektedir (Avşar, 2007: 387).

⁷⁰ Mecmu'adaki "ol yazınuñ ..." kısmı yerine Dîvân'da "Dir gören yārūn" ifadesi geçmektedir. (Avşar, 2007:).

70b	Revānī	Vā'iz beni ko luṭf it gönlüme kıl 'itābı İki cihāna virmez ol bir ḳadeḥ ṣarābı	İlet beni Revānī ol Ka'be-i cemāle Tā kim müyesser ola saña da ḥac ṣevābı	Gazel/5	--/--/--/--
70b	Revānī	Ol şanem kesmez niçün şol zülf-i 'anberbārını Çün müselmāndur niye terk eylemez zünnārını	Sāde pehlüdan kaçar kuculmaz ol sīmīn-beden Büseye bārī Revānī aligör ikrārını	Gazel/5	--/--/--/--
71a	Revānī	Nāle çıñrağısınınuñ diñlen yine āvāzını Süglüne şalsam gerekdür göñlümün şahbāzını	Ebr gibi dā'im ağlarsa Revānī ağlasun Bu felek cevrin mi çeksün ya güzeller nāzını	Gazel/5	--/--/--/--
71a	Revānī	Leblerüñ şevkı yine bāde-perest itdi beni Sākiyā cām-ı maḥabbet ḳatı mest itdi beni	Ben Revānī gibi mey-ḥāneyi terk idemezin Leblerüñ şevkı yine bāde-perest itdi beni	Gazel/5	--/--/--/--
71b	Revānī	Nice gitsün döstüm bu göñlümün ğamğınlığı Kişiyi dinden çıkarur ḥaṭṭuñuñ bī-dinliği	Şi'ri tümārı Revānī nün çıḳaldan 'āleme Döstüm satılmaz oldı ḥācenün şirīnliği	Gazel/5	--/--/--/--
71b	Revānī	Görelü ḥüsün ü leṭāfetle cihānda dilberi 'Āşık-ı şüridenüñ gözine görünmez perī	Pençe-i eş'aruma kimdür Revānī el uran ⁷¹ Ḳandadur ortaya gelsün var mı bir meydān eri	Gazel/5	--/--/--/--
72a	Revānī	Dek ṭursa şüfī bilse eger kendü ḥālını Yolmazdı şāne tel tel anuñ aḳ şaḳālını	Aḳar Revānī su gibi diller ayağına Ol serv-i nāz yürise şalını şalını	Gazel/5	--/--/--/--
72a	Revānī	'İşk derdine taḥammül idemez 'ār ehli Bu cihāndur güzelüm her bir işüñ var ehli	Ağzı vaşfında Revānī didüğüm nükteleri Görse dem-beste vü ḥayrān ḳala güftār ehli	Gazel/5	--/--/--/--
72b	Revānī	İy perī ḳanda idüñ kim yine dīvāne gibi Dil-i āşüftemiz odlara düşüp yana gibi	Zülf-i dildāra Revānī el uzatmış ağıyar Göreyin kim eli kurusun anuñ şāne gibi	Gazel/5	--/--/--/--
72b	Revānī	Şanmañuz meyden kızarmışdur ruḥ-ı cānānumı Öldürüp ben ḥastasın yüzine sürdi ḳanumı	Nesnesi yokdur Revānī çün şarāba virecek ⁷² Rehn-i mey eyleñ varup mey-ḥānede dīvānumı	Gazel/5	--/--/--/--

⁷¹ Mecmua'daki "kimdür Revānī" yerine Dīvān'da "Revānī kimdür" ifadesi geçmektedir (Avşar, 2007: 414).

⁷² Mana gereği Mecmua'daki "nesnesi" yerine Dīvān'daki "nesneñüz" ifadesi daha uygundur (Avşar, 2007: 424).

72b	Revānī	Şubh-demdür sākiyā taldur yine peymāneyi Rūşen eyle āfitāb-ı cām-ile kāşāneyi	Dāmen-i şem'î Revānī koma elden irşe şeb Kim tekellüfsüz temāşā itdürür cānāneyi	Gazel/5	---/--/--/--/--
73a	Revānī	Gönlümün gitmedi bir lahza perīşānlığı Sākiyā şun berü şol derd olası kanlığı	Dilberün zülfi Revānī ye tolaşmazdı eger Arada gözlerinün olmasa fettānlığı	Gazel/5	---/--/--/--/--
73a	Revānī	Beñleridür zeyn iden 'ālemde hüsni dilberi Kim be-gāyet yaraşıkdur hüsni ilinün begleri ⁷³	Dāğlar urdı Revānī sīneme sulţān-ı 'ışk Haymelerle nitelim şahrāya konmuşdur çeri	Gazel/5	---/--/--/--/--
73b	Revānī	Āşinālık senün-ile ezēlidür ezeli Bize nāz itme iñende be güzeller güzeli	Naẓmuna hūblaruñ ağızı şuyı aķarsa n'ola Çün Revānī sana bir büseye dir her ğazeli	Gazel/6	---/--/--/--/--
73b	Revānī	Görmege kūyuna varsam n'ola sen sīm-beri Nūr görmege ider kişi Hicāza seferi	Mey ü maħbūba Revānī nice meyl eylemeye Zāhidā her kişinün çünki olur bir hūneri	Gazel/5	---/--/--/--/--
74a	Revānī	Gül yüzünde tağıdup zūlf-i semen-sālarını Sūnbül ile tonadır lāle-i ħamrālarını	Virse şeftālū Revānī ye ruħı bağından Gözci dikmezdi aña nergis-i şehlālarını	Gazel/4	---/--/--/--/--
74b	Sa'dī	Cān bülbulünün āhu budur her seher iy dōst Bildi kim ider gülşen-i hüsniñ güzēr iy dōst	Sa'dī dehenün yād idüp ağlar şu kadar kim Korķum budur ol yok yere gözden çıkar iy dōst	Gazel/5	---/--/--/--/--
74b	Sa'dī	Cevr-ile cefāyı iñen itme dile iy dōst Maķsūdun eger cān-ise n'ola dile iy dōst	Gel Sa'dīnün āhından ūşen iy dil-i āhen 'Ālem içini oda yaķa kim bile iy dōst	Gazel/5	---/--/--/--/--
75a	Sa'dī	[...] ⁷⁴	Fikr-i zūlfü heves-i kaddi-y-ile şubha deġin Sa'dīnün yandūġına her gice pervāne güler	Gazel/5	---/--/--/--/--
75a	Sa'dī	El uzadup zūlfini her dem ki dilber depredür Şanasın kim sıhr-ile biñ başlu ejder depredür	Hoş nevā olsun diyü cān tūtisini Sa'diyā Lutfile şirīn leb-i ķand-i mükerrer depredür	Gazel/7	---/--/--/--/--
75b	Sa'dī	Deste deste ħaddün ūzre verd-i aħmerler yatur Maħv olup şirīn lebününden teng-i şekerler yatur	Zūlfini çevġān idicek Sa'diyā ol şeh-süvār Top olup meydān-ı hüsniñde niçe serler yatur	Gazel/9	---/--/--/--/--

⁷³ Mecmua'daki "hüsni" yerine Dīvān'da "Rüm" ifadesi geçmektedir (Avşar, 2007: 428).

⁷⁴ Varak eksikliğinden dolayı mecmuada şiirin sadece maktai mevcuttur.

75b	Sa'dî	Gerden-i sîmînüñe kıldum nazar Kıldı şevkuñ yüzümüñ rengini zer	Sen habîbüñ yolına Sa'dî bugün Şerha şerha bağrını kıyma çeker	Gazel/5	--/--/--
76a	Sa'dî	Bu gönca-i gannâcuñ fikri beni dil-teng ider Hattun hayâli gönlümüñ âyinesini jeng ider	Câm-ı lebûnden sâkiyâ Sa'dî nice mest olmasun Bir cür'ası biñ 'âkili mest-i harâb u deng ider	Gazel/7	--/--/--/-- .-
76a	Sa'dî	Kıldı zülfün beni âvâre elümden ne gelür Urdu ğamzeñ cigere yâre elümden ne gelür	Zülfünün halkası sevdâsını iy Sa'dî dirîğ Komaz elden dil-i ğam-ı'âre elümden ne gelür	Gazel/5	--/--/--/--
76b	Sa'dî	Hañ-ı risâlesi yârün kitâb-ı muğlağdur Ğubâr-ı şivesi nesh itdügi muhağğakdur	Cemâli bezm-i harîminde Sa'dîyi her dem Murâdı şem' gibi nâr-ı işka yakmağdur	Gazel/7	---/--/--/--
77a	Sa'dî	Yaşı çoğ olsun ki her dem dîde-i giryânumuñ Pâyüña işâr-içün yâküt u mercân 'arz ider	Sa'diyâ bu şî'r-i şîrinîñ gibi olmaz senüñ Her ğazâl-içün ğazel niçe ğazel-ı'ân 'arz ider	Gazel/7	--/--/--/--
77a	Sa'dî	Dil harâb-ı işkuñ olalı şehâ ma'mürdur Cân ğam-ı hicrûñle hemdem olalı mesrûrdur	Hañ-ı cânândan koma gönlüñde iy Sa'dî Ğubâr Çünkü evvelden cebîñüñ levhına mestûrdur	Gazel/5	--/--/--/--
77b	Sa'dî	Benefşe hañtuñı görüp me'le düşmişdür Hayâl-i zülfün ucundan melâle düşmişdür	Dilerdi kılca miyânun kenâr ide Sa'dî İrişmedügi-çün kıl ü kâle düşmişdür	Gazel/7	---/--/--/--
77b	Sa'dî	Ne deñlü ğamzelerüñden dile sihâm irişür Geçer bu sîneden ol bağruma tamâm irişür	Seher humâr-ı ğamun yazmağa dil-i Sa'dî Şarâb-ı la'l-i lebûnden aña müdâm irişür	Gazel/5	---/--/--/-- -
78a	Sa'dî	Göñül murğına zülfeynün gibi müşkil duzağ olmaz Temâşâğâh 'uşşâka cemâlün gibi bağ olmaz	İşidüp bülbül-i kudsî bu nazm-ı gülşen-ârâyı Didi Sa'dî saña hemdem kelâm içre kelâğ olmaz	Gazel/1 0	---/--/--/-- -
78b	Sa'dî	Lü'lü dişi mânendi muşaffâ güher olmaz La'li gibi cân hastasına gül-şeker olmaz	Âhundan üşen Sa'dîye cevr eyleme iy döst Şanma ki güle bād-ı seherden zarar olmaz	Gazel/6	--/--/--/--
78b	Sa'dî	Şehâ kaddün gibi servi çemende ser-fırâz olmaz Hayâl-i mekr ü âl içre gözün tek hîle-bâz olmaz	Vefâ vü mihrî cânânun beğâyet az olur gerçi Cefâ vü cevr Sa'dîye bihamdi'llâh ki az olmaz	Gazel/5	---/--/--/-- -

79a	Sa'dî	[...]	Sa'diyâ ney gibi nālân ol ki ol şîrîn-dehen Eyledi 'uşşâk içinde nâz-ile âvâz-ı nâz ⁷⁵	Gazel/	
79a	Sa'dî	Câmi'-i hüsüne karşı n'ola dil kılsa namâz Kaşı mihrâbı-durur kıblegeh-i ehl-i niyâz	Çarhuñ inletdüğine Sa'dî iñen ağlama kim Kimi güldürdi bugün bu felek-i süfle-nüvâz ⁷⁶	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
79a	Sa'dî	Zülf-i siyâhı-y-ile bu mıydı kararumuz ⁷⁷ Komaya dilde zerrece şabr u kararumuz	Fürkatde yâri yâd idüp iy Sa'dî ağlama ⁷⁸ Bir gün murâda irgüriser Kirdigârumuz	Gazel/9	..-/..-/..-/..-
79b	Sa'dî	Dem mi vardur gönlümi zülfün perişân eylemez Cânımı câzû gözüñ sermest ü hayrân eylemez	Âsitânından anuñ Sa'dî raķibi eyle tarh Çünki şeytânı Haremde kimse derbân eylemez	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
80a	Sa'dî	Bend eylesün gönlümi bu sünbül-i gül-püş Kasd eylesün cânuma ol nerges-i medhüş	Sa'dî n'ola hüsñün göricek nâle iderse Gül mevsümüdür bülbüle düşmez k'ola hãmüş	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
80a	Sa'dî	Hırâmâñ kaddün iy dilber zih' serv-i revân olmuş Gözüñ nerges şaçun sünbül yañağun ergavân olmuş	Cemâlün naķşını Sa'dî göreliden eyâ dilber Esir ü 'aşık-ı miskin za'if ü nâtivân olmuş	Gazel/5	.../.../.../... -
80b	Sa'dî	Kul idinmez beni ol gözleri mestâne dirîğ Şaldı bir fitne-y-ile sünbülü hicrâna dirîğ	Sa'dî bu vâdî-i ğurbetde kalup hasret-ile Âh eger irmez-ise mülket-i 'Oşmâna dirîğ	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
80b	Sa'dî	Hüsñün güli kitâbı açılmış varak varak Cân bülbülü okurdı şabâdan sebak sebak	[Zülfünle ğamzeñ el idüben Sa'dîyi şehâ Kaşd itdiler ki öldüreler <i>keyfe me'ttifak</i> ⁷⁹	Gazel/5	..-/..-/..-/..-

⁷⁵ Varak eksikliğinden dolayı mecmuada şiirin sadece maktâi mevcuttur.

⁷⁶ Mecmua'daki "süfle" yerine Mecma'u'n-Nezâ'ir'de "sifle" şeklinde geçmektedir (Köksal, 2012: 1848).

⁷⁷ Pervâne Bey Mecmuası'nda "Zülf-i siyehle bu mıdı kavlı ü kararumuz" şeklinde geçmektedir (Gıynaş 2014: 386).

⁷⁸ Mecmua'daki "yâri yâd idüp iy Sa'dî ağlama" ifadesi yerine Pervâne Bey Mecmuası'nda "yas idüp şakın iy Sa'dî ağlama" ifadesi vardır (Gıynaş 2014: 386).

⁷⁹ Mecmuadaki varak eksikliğinden dolayı maktâ' Mecma'u'n-Nezâ'ir'deki 12 beytlik gazelden alındı. Gazelin son iki beyitinde Sa'dî ve Likâyî mahlasının kullanılması sebebiyle müşterek gazel olması muhtemeldir (Köksal, 2012: 2372)

			Bu nazm-ı bî-nazîre eger eylese nazar Gönlü Likāy inüñ olur idi alaḳ bulak]		
81a	Sa'dī	[...] ⁸⁰	Şehā Sa'dī gibi ḥüsnüñe meddāḥ Getürmemiş felek mişlin zamāna	Gazel/5	.-./.-./.-
81a	Sa'dī	İreli bir kez tecellī cān-ı mehcūr üstine Her seher envār-ı ḥüsnüñden irer nūr üstine	Ḥasretüñden ḥastadur yıllarla Sa'dī gelmedüñ İy Süleymān-ı zamān bir kerre ol mūr üstine	Gazel/5	.-./.-./.-./.-
81a	Sa'dī	Odlara yandı şevkuñ-ile cān didükleri La'lüñden irmedi aña dermān didükleri	Sa'dī nice iriše senüñ 'ıyd vaşluña Hicrāne şaldı anı bu devrān didükleri	Gazel/5	.-./.-./.-./.-
81b	Sa'dī	Cān bülbülinüñ āhı yine bir güle düşdi 'Uşşāk-ı cihān arasına ğulğüle düşdi	Sevdā-yı ser-i zülfiñ-ile Sa'dī -i miskīn Rüsvā-yı cihān oldı ve dilden dile düşdi	Gazel/5	.-./.-./.-./.-
81b	Sa'dī	Baş koşdı zülfüñe dil-i şeydā benüm bigi Bî-çāre çekdi yoḳ yire sevdā benüm bigi	Gülrār-ı ḥüsnî vaşfın işitdükçe Sa'dī den Zārī kılordı bülbülü güyā benüm bigi Bir nār-ı hicre yanıcı daḫı yaratmadı 'Ālem içinde Hayy-i tüvānā benüm bigi	Gazel/6	.-./.-./.-./.-
82a	Sa'dī	Görüp tūbī boyuñ gönlüm ider 'ālī-nazar Mestī Velī çeşm-i siyāhuñdan kılor her dem ḥazer Mestī	Yine mestānedür Sa'dī ḥumārın yazmağa her şubḥ Şarāb-ı la'l-i nābuñdan şafā-y-ile iḳer Mestī	Gazel/5	.-./.-./.-./.- -
82a	Sa'dī	Gülsitānı ḥüsn içinde gördüm iki ter güli Biri Tūtī Yūsuf anuñ birisi Bülbül 'Alī	Mısr-ı ḥüsn'e olalı sultān Yūsuf nāz-ile Sa'dī kanber gibi olmuşdur 'Alīnün kem kılu	Gazel/5	.-./.-./.-./.-

⁸⁰ Varak eksikliğinden dolayı mecmuada şiirin sadece maktayı mevcuttur.

82b	Sa'dī	Nice feryād itmesün şūrīde dil bülbül gibi Şalınur her hār ile ol şūh şāh-ı gül gibi	Fürkatinde şol kadar yandum ki dilber raḥm idüp ⁸¹ Didi iy Sa'dī neden beñzūñ olupdur kül gibi ⁸² Mihrūñ-ile mihr-i devletde güşād it ḥāṭırum Bağlanupdur tāli'-i naḥsum işi kākül gibi ⁸³	Gazel/7	---/--/--/--/--
82b	Sa'dī	İtdi cān şem'-i ruḥı nāzına pervānelığı Yeri nūr olsun anuñ eyledi merdānelığı	Yadı yād eyledi iy Sa'dī seni itmedi yād Āşınāya niçe bir eyleye bīğānelığı	Gazel/8	---/--/--/--/--
83a	Sa'dī	'Ārızi luṭfını gülşende gül-i terde kodı Ḥāli dāğ-ı ğamını lāle-i aḥmerde kodı	Sa'dī bülbül gibi her şubḥ nağamlar ider āh Ol yüzi gülşeni gör anı ne ğamlarda kodı	Gazel/6	---/--/--/--/--
83a	Sa'dī	Sākiyā şun lebūñūñ nuḳli-y-ile cāmı daḥı Geçmedin nūş idelüm devr-i gül eyyāmı daḥı	Düşeli meygede-i 'ışka bu Sa'dīyi görüñ Ḳomadı ḥūbūña elden heves-i cāmı daḥı	Gazel/5	---/--/--/--/--
83b	Sa'dī	İy zenaḥdāñı çehin 'āşıka zindān idici Dil-i ma'müremüzi cevr-ile vīrān idici	Sa'dīñūñ nālišini işidüp ol dōst didi Ṭurma āh it ki baña ḥoş gelür efgān idici	Gazel/5	---/--/--/--/--
83b	Sa'dī	Ol nev-resīde ğonca ki çağındadır daḥı	'Ālem pür oldı bŷy-ı kebāb-ile Sa'diyā	Gazel/7	---/--/--/--/--
84a		Bir tāze gül-durur ki budağındadır daḥı	Beñzer ciğer ki miḥnet ocağındadır daḥı		
84a	Kemāl	Bād-ı nev-rŷz ki bŷy-ı gül-i cānān getirür Hem-rehi Hızr ola kim mürdelere cān getirür	Ser-i küyuñda Kemāl ölicegez tābŷtın Ḳabrine 'izzet-ile ḥŷrī vŷ ğilmān getirür	Gazel/5	---/--/--/--/--
84a	Kemāl	Ebrŷluruñ kemānlarını yine ḳurdılar Beñzer yakınlarında yatur āhŷ görđiler	Gözüm yaşı Kemāl giran-māye dürr-idi Merdümler anı veh ki ayağa düşürđiler	Gazel/5	---/--/--/--/--

⁸¹ Mecmua'daki "fürkatinde" yerine Mecma'u'n-Nezā'ir'de "hasretinden" ifadesi vardır (Köksal 2012: 5086).

⁸² Mecma'u'n-Nezā'ir'de "Didi iy Sa'dī nedendür oldı beñzūñ kül gibi" şeklinde geçmektedir (Köksal 2012: 5086).

⁸³ Mana gereği Mecmua'daki "naḥsum" yerine Mecma'u'n-Nezā'ir'deki "naḥsuñ" ifadesi dah uygun görünmektedir (Köksal 2012: 5086).

84b	Kemāl	Cānā beni küyuñda ümmīd-i vişāl egler Sevdāyilerūñ göñlin efkār-ı muhāl egler	Göñli zurafānuñ çünki nāziük ü ter olur Ya nağme-i çeng ü yā eş'ār-ı Kemāl egler	Gazel/5	--./---./---./--
84b	Kemāl	Hüsn-ile meh cihānda gerçi be-nām olupdur Sen çok yaşa kim anuñ devri tamām olupdur	Hüsnüñ hadīşini hūb itdi Kemāl tefsīr Kim mantık-ı lebüñle şirīn kelām olupdur	Gazel/5	--./---./---./--
85a	Kemāl	Zāhidā rüz-ı kıyāmet bilürem āhīr kıpar Korkum ol ki_ehl-i riya ol gün kamu kāfir kıpar	Her diyāruñ bir metā'-ı hāşı var lābüd Kemāl Āb u hāk-i Bergama maħbüb-ile şā'ir kıpar	Gazel/5	---/---/---/---
85a	Kemāl	Āh k'ol āhū gelüp bunca kilāb-ile geçer 'Ömrümüzdür ki_elem ü derd ü 'azāb-ile geçer	Zāhidi gör ne murāyī-i cihāndur ki Kemāl Der-i mey-hāneye irdükce şitāb-ile geçer	Gazel/5	---/---/---/---
85b	Kemāl	Çeşmüñi bilürem ki cihānuñ kazāsıdur İtdüğüm arzū anı bu dil belāsıdur ⁸⁴	Zülfüñi gördi mesken idindi dil-i Kemāl Dervīş kanda kim şeb olursa serāsıdur	Gazel/5	--./---./---./--
86a	Kemāl	Bir aydur görünmedi ol yār-i cānumuz Kaldı anı görmeyeli yarı cānumuz	Şemşīr-i 'ışk-ile ki şehīd olavuz Kemāl Hācetgeh-i cihān olırsa hākđānumuz	Gazel/6	--./---./---./--
86a	Kemāl	Dil ruhlaruñ ğamunsuz feryād ü nāle itmez Büy-ı gül-ile bülbül mest olmayınca ötmaz	Virür Kemāle her dem itlerūñ āşinālık Tuz etmeği ölince insān olan unutmaz	Gazel/5	---/---/---/-. .-
86a	Kemāl	Var mı bir dil kim şaçuñ meftūli meftūn eylemez Hānumān olur mı ğamzeñ anı mağbūn eylemez	Eşk-i meygūn u kebāb-ı dille küyuñda Kemāl 'İş ider kim anı Cemşīd ü Firīdūn eylemez	Gazel/5	---/---/---/-. .-
86b	Kemāl	Mestlikler baña la'lüñden-durur mülden degül Bülbülüñ feryādı haddüñden-durur gülden degül	Her mecāzī dilberūñ zülf ü ruhūn ögme Kemāl Ehl-i taħkīkuñ sözi devr-i teselsülden degül	Gazel/5	---/---/---/---
86b	Kemāl	Benden örter yüzini ğamze kıılır düşmenüme Gözlerüm bağlayuban hānçer urur gerdenüme	Bilmedüñ kadrini iy dōst Kemāl üñ diyesin Gelmedi bülbül anuñ gibi benüm gülşenüme	Gazel/5	---/---/---/---

⁸⁴ Mecmua'daki "bu dil" yerine Mecma'u'n-Nezā'ir'de "göñül" ifadesi vardır (Köksal 2012: 1711).

87a	Kemāl	Ger hevā ilte beni mū gibi şevk-ı kaleme Virmeye hiç hâlel cism-i za'îfüm raqama	[Luṭf idüp ayağın öpmege Kemālî komaduñ Bārî fers it yüzini kaḥr ile zîr-i kâdeme] ⁸⁵	Gazel/8	..-/..-/..-/..-
87a	Kemāl	Kaşuñ hayālî püşt-i kemānı ḥam eyledi 'Ömrin ḡam-ile niçe hilālütüñ kem eyledi	Varup işigine ki fiğān eyledüñ Kemāl Yār işidüp didi yine ḡavḡā kim eyledi	Gazel/5	--/..-/..-/..-
87b	Kemāl	Yaşumda dilberüñ 'aks-i lebi var Zihî sâlik ki şâfî meşrebi var	Kemāl üñ mezhebi yok dime zâhid Anuñ da sencileyin mezhebi var	Gazel/5	.../.../..-
87b	Kemāl	Olmayan fūrkat beyābānında gümrāḥ iy şanem Ka'be-i vaşluña hergiz bulmaya rāḥ iy şanem	Çeşm-i la'leyni Kemāl üñ 'aks-i zülfüñ-ile şan Ḥ'acedür k'olmuş ḥarāmîlerle hem-rāḥ iy şanem	Gazel/5	--/.../.../..-
88a	Kemāl	Mālî ol gencüñ öñinde dile almalı degül Var dehān u kadd ü zülfi dile almalı degül	Yār yolında eger baş gide ḡam yime Kemāl Kişi bir cüz'ü için ḡuşşaya talmalı degül	Gazel/5	--/.../.../..-
88a	Kemāl	Terk eyledi çerāḡ ser ol meh-likā-içün Ḥün oldı sāḡaruñ dili bu mâcerā-içün	Ölse Kemāl derdüñ-ile kabri püştesi Ḥalk-i cihāna Ḥızr ola def'-i belā-içün	Gazel/5	--/..-/..-/..-
88b	Kemāl	Bir zamān-idi bize var-idi yārüñ nazarı Ġamzesi sîne-i mecrüḥa kılurdı güzeri ⁸⁶	Leblerüñ 'aksini āb içre görem diyü Kemāl Gitdi ta'cîl-ile şan-kim şuya düşdi şekeri	Gazel/6	--/.../.../..-
88b	Kemāl	Çeşmüne uydı dil ḥarāb olısar Mihruñe düşdi cān türāb olısar	Nür-i ḥüsnüñi vezn iderse Kemāl Seng-i mîzānî âfitāb olısar	Gazel/5	..-/..-/..-
89a	Kemāl	Āḥ kim sîne-i vîrānemüzi yār yıkar Gerçi görüp didiler üstümüze yar yıkar	Göñlüñü yıkduḡına ḡam yime dildār Kemāl Beyt-i Ma'mürdur ol dil k'arı dildār yıkar	Gazel/5	--/.../.../..-
89a	Kemāl	Maḡla'-ı ḥurşid-i ḥāverdür giribānuñ senüñ Maḡta'-i rehür ser-i zülfi perîşānuñ senüñ ⁸⁷	Ruḥların yārüñ kāmudan ḥub öḡmişsin Kemāl Berg-i gülden itdiler evrāk-ı dîvānuñ senüñ	Gazel/5	--/.../.../..-

⁸⁵ Mecmuada eksik olan maḡta Mecma'u'n-Nezâir'den alınmıştır. (Köksal 2012: 4357).

⁸⁶ Mecmua'daki bu matla Mecma'u'n-Nezâir'deki aynı gazelde bulunmamaktadır (Köksal 2012: 5129).

⁸⁷ Mecmua'daki "Maḡta'-ı rehür ser-i ḥāverdür" yerine Mecma'u'n-Nezâir'de "Maḡşad-ı serdür reh-i zülfi" ifadesi vardır (Köksal 2012: 2579).

89b	Kemāl	Çuşsa-i 'iŝkuñla gönüm kaygıuludur dōstum Derd-i bī-dermān-ile sīnem tōludur dōstum	Çanını tā kim Kemāl ūñ yire dōkdūñ bī-günāh Hānçerūñ utandūğından sürh -rūdud dōstum	Gazel/5	--/--/--/--
89b	Kemāl	Çam-ı 'iŝkuñ bize olupdur ata vü ana gibi ⁸⁸ Aŝināyuz saña bakma bize bīğāne gibi ⁸⁹	Nice aldanmayayın va 'de-i dildāra Kemāl ⁹⁰ Dürlü peymānlar içer bāde-i peymāne gibi ⁹¹	Gazel/5	..--/..--/..--/..--
89b	Kemāl	Şükr it gönül ki silsile-i zülf-i hāmdasın Kim sāyesinde devlet-i nāz u ni 'amdasın	Zülf-i hevāsına düşeli gülmedūñ Kemāl İñle müdām ney gibi çün bend-i ğamdasın	Gazel/5	--/--/--/--
90a	Kemāl	Yaykara-y-ile kaşuñ biñ dil-i efkārı şıdı Bir hādeng-ile müjeñ nice ciğerdārı şıdı	Çarañu olsa dü-'ālem gözüme tañ mı Kemāl Gönlümün āyinesin ol hañ-ı jengārı şıdı	Gazel/5	..--/..--/..--/..--
90a	Kemāl	Hāq naşīb idüp eger küyuñ yine mesken kılam Hāşeli'llāh kim dañı yād-ı gül ü gülşen kılam	Hızr dimiş leblerūñ şevkıyla ölürse Kemāl Āb-ı hayvānla yuyup anuñ namāzın ben kılam	Gazel/5	--/--/--/--
90b	Kemāl	Hilāl-i 'ıyd görindi açuñ mührini şahbānuñ Kim ola tutmaya hükmin bu 'ālī-kadr tuğrānuñ	Kemāl eş'ār u inşānuñ komadı zıkr ü fikrini ⁹² Şanur devr-i zamānidur dañı Maħmūd Paşānuñ	Gazel/5	..--/..--/..--/..-- -
90b	Kemāl	Pir-i muğān işigine gel rāst kıl niyāz Gitme iy cüvān güşāde degüldür reh-i Hiçāz	Ol nāzenin çekerse eger tiğ katlıñe Döndermeğil yüzüñi Kemāl itme hiç nāz	Gazel/7	--/--/--/--
91a	Kemāl	Derdūñ-ile dil murğı kaçan-kim ide feryād Bülbül gibi ider gül yüzüñüñ vaşfını evrād	Düşeli gönül bendine ol zülf-i siyāhuñ Derdā ki Kemāl olmadı bir laħza dañı şād	Gazel/7	--/--/--/--

⁸⁸ Mecmadaki "ata vü ana" ifadesi yerine vezin gereği "ata ana" ifadesi uygundur.

⁸⁹ Mecmua'daki "bakma bize" yerine Pervane Bey Mecmuası'nda "çıkma bizi" ifadesi geçmektedir (Gıynaş 2014: 933).

⁹⁰ Mecmua'daki "aldanmayayın" yerine Pervane Bey Mecmuası'nda "aldanmayasın" ifadesi geçmektedir (Gıynaş 2014: 933).

⁹¹ Mana gereği Mecmua'daki "peymānlar" ifadesi yerine Pervane Bey Mecmuası'ndaki "sevğend" ifadesi daha uygundur (Gıynaş 2014: 933).

⁹² Mecmua'daki "zıkr ü fikrini" yerine Mecma'u'n-Nezāir'de "fıkr ü zıkrini" ifadesi geçmektedir (Köksal 2012: 2739).

91b	Kemāl	Zār u zer-dem hicrūñ-ile şem´-veş iy serv-i nāz Ol sebebdendür ki olmuşdur işüm sūz u güdāz ⁹³	Zer gibi zerd oldu beñzüm hicr-ile iy sīm-ten N´ola raḥm idüp Kemāle olasın miskīn-nüvāz	Gazel/7	--/--/--/--
91b	Kemāl	Qarārı aldı gönülden şehā bu hicr-i firāk İrūr vişāle kerem kıl esirge ḥālūme bak	Quşūr u ḥūr u behiştī gözine göstermez Kemāl olalı kapuñda cemālūñe müştāk	Gazel/7	---/--/--/--
92a	Kemāl	Kimūñle ki kīn eylese ol gāmze-i bī-pāk Cellād-şıfat yire döker kanımı çālāk	Kār itdi şehā cānına hicr odı Kemālūñ Şu sepmez-iseñ bād-ı hevā-y-ile olur ḥāk	Gazel/7	--/--/--/--
92a	Kemāl	La´l-i şīrīnūñ-durur ser-māye-i āb-ı zülāl Zūlf-i müşkīnūñ-durur pīrāye-i bād-ı şimāl	Lāzım oldu görelī cānā cemālūñ şem´ini Cān-ile pervāne-veş yakmak Kemāle perr ü bāl	Gazel/7	--/--/--/--
92b	Kemāl	Müdām her ki senūñle şehā içerse müdām ‘Aceb mi baḥt u sa´ādet olursa aña ḡulām	Mu´ayyen olsa Kemāle ‘ināyet-i ezelī Qomaya ‘ışkuñ elinden ölince va´de-i tām	Gazel/7	---/--/--/--
93a	Kemāl	Qoşma baş her bād-ile şāḥ-ı gül-i ra´nā gibi Baḡruma dāḡ urma berg-i lāle-i ḥamrā gibi	Qāf eger bencileyin düşse ‘anā içre Kemāl Olur-idi ol daḥı ‘ālemde bes ‘ankā gibi	Gazel/5	--/--/--/--
93a	Kemāl	Çeşmūñ aḡlamakdan yaş-ile kanı çıkdı Ḥāk-i rehūñ görince çok tercümāni çıkdı	Ferḥād unutuldı Mecnūn añılmaz oldu Sinūñle bu Kemālūñ çün dāsitanı çıkdı	Gazel/5	--/--/--/--
93b	Kemāl	Tıfl-iken sögmiş-idūñ aḡzuma iy yār benüm Daḥı yādumdadur ol lezzet-i ḡüftār benüm	Ol şanem ḡuşşa-i la´lin kodı cānumda Kemāl Eyledi sīnemi şandūka-i esrār benüm	Gazel/5	---/--/--/--
93b	Kemāl	Alup esrārümüzü aḡzına minberde faḡīḥ İtdi mey-ḥā´releri ‘āleme rüsvā bu seffih	Dāne-i ḥālūñe meyl itse Kemāl eyleme ‘ayb Ādemī-zāde-durur <i>el-veledü sırrı ebih</i>	Gazel/5	
93b	Kemāl	Āḥ kim vuşlatuñna irmege dermān yoḡ-imiş Sitem-i fūrkatūñe ḡāyet ü pāyān yoḡ-imiş	Yiridür bülbüle-veş qarşuñna aḡlarsa Kemāl Lāle-ḥaddūñ gibi çün bir gül-i ḥandān yoḡ- imiş	Gazel/5	--/--/--/--

⁹³ Mecmua’daki “olmuşdur işüm” yerine Mecma’u’n-Nezâir’de “olmuş-durur” ifadesi geçmektedir (Köksal 2012: 1790).

94a	Kemāl	Yâ Rab bu turra baş götürüp oldı ejdehâ Biñ cânı olsa kişinüñ itmez birin rehâ	Bilmez Kemāl ben kılını yâr gerçi kim ⁹⁴ Gördükce direm âh senüñ kuluñam şehâ	Gazel/5	--/--/--/--
94a	Kemāl	Ġamzeñ ucından bıçağa düşmedük cân kalmadı Derdüñe ölmekden artuk çünkü dermân kalmadı	Ġandasın iy serv-i cennet kim seni eşk-i Kemāl Cüst ü cü kılmadığı bağ u gülistân kalmadı	Gazel/5	--/--/--/--
94b	Kemāl	Niçe ki_eylersin baña cevır ü cefâ bî-dâddan Gördüğüm gibi yüzün gider kaması yâddan	Ġaddüñi ra'nâ görür serv ü şanavberden Kemāl 'Andelîbe şâh-ı gül bälâ gelür şimşâddan	Gazel/5	--/--/--/--
94b	Kemāl	Ümmet-i 'İsî vü Müsî kâletâ <i>Leysé beytü'l-'İşi mişl-i Kâlatâ</i>	Göflini alan Kemāl ün bilürem Yâ Fireng-i zânevidür yâ düka ⁹⁵	Gazel/5	--/--/--
95a	Kemāl	Der-i mey-hâneye urmuşdı meh-i rüze kilîd Düzdi açmağa anı bir hoş anahtar meh-i 'ıyd	Meyi gül-rengile reng eylegil iy pîr Kemāl Nev-cüvânlar sözine 'ayb-durur müy-ı sefid	Gazel/5	--/--/--/--
95a	Kemāl	Vaşluña iy Rüm ili eferencesi Yitmeye Anahtolı ispencesi	Hâme-i engüşt-i pencüñe Kemāl İrmeye hergiz Nizâmî pencesi	Gazel/5	
95b	Kemāl	Müjeñle dil delüp ol çeşm-i 'ışka ger_ögünür 'Aceb degül şanemâ âlet işler er ögünür	İşgi iti geçermiş Kemāl ol âhünüñ Ne yirde olur-ise şâhib-i hüner ögünür	Gazel/5	
95b	Kemāl	Ruñuñda dil niçe gündür ikâmeti vardur Füsün-ı Ġamzelerüñden seĠâmeti vardur	Büküldi gerçi miyân-ı Kemāl derdün-ile Hevâ-yı kâmetüñe istikâmeti vardur	Gazel/	--/--/--/--
96a	Kemāl	Didüm bir cām şun la'lüñden iy yâr Didi yitmiş senüñ saña yüri var	Kemāl eyle taħammül hicr-i yâre <i>Şıfâti'l-'ışkı en telkâ 'ale'n-nâr</i>	Gazel/5	---/---/---
96a	Kemāl	Göñüle kim Ġamuñ iy serv-i gül-'izâr gelür Ki bülbüle şanasın büy-ı nev-bahâr gelür	Kemāl küyuñ içinde Ġarîb bülbüldür Dime anuñ gibi bu gülsene hezâr gelür	Gazel/5	--/--/--/--

⁹⁴ Vezin gereği Mecmua'daki "gerçi" yerine Mecma' u'n-Nezâir'deki "egerçi" ifadesi daha uygun görünmektedir (Köksal 2012: 322).

⁹⁵ Mecma' u'n-Nezâir'de "Yâ Franşesko-durur yâ Bilgita" şeklindedir (Köksal 2012: 202).

96b	Kemāl	İy perî yüzlüm güzellik-çün saña maḥşürdur Eylegil nâz u cefâdan anı kim maḥdûrdur	Bir nigâh itseñ Kemāl ol dilbere olur günâh Biñ naẓar kılsa raḳıbbûñ gözleri ma'zûrdur	Gazel/5	---/--/--/--/--
96b	Kemāl	Ḳaddûñ ḥayâli kim gözüme dem-be-dem düşer Cûdur kim aña sāye-i serv-i Erem düşer	Ḳısmet iderse lutfın o şâh-ı cihân Kemāl Zâhir budur ki ben ḳulına derd ü ğam düşer	Gazel/5	--/--/--/--/--
96b	Kemāl	Nûr-ı ruḥuñdan mihr ü meh kim bî-kerân vâm eylemiş Bu ğuşsa-i vâm anlaruñ beñzin şeker-fâm eylemiş	Meygûn lebûñuñ râzını keşf itdi mest olup Kemāl Esrâr-ı ğaybı Ḥaḳḳ aña gör nice illhâm eylemiş	Gazel/5	--/--/--/--/-- .
97a	Kemāl	Çözüp benefşe şaçuñ 'âlemi bahâr itdûñ Yaşumla bir yüzini cümle lâle-zâr itdûñ	Kemāl küh gibi ser-firâzidûñ lîkin Maḥallesinde anuñ kendüzûñ ğubâr itdûñ	Gazel/5	---/--/--/--/--
97a	Kemāl	İy nev-cüvânum eyle baña dest-ġırlık 'İşkuñı başa iletemedüm irdi pîrlık	Öpüp lebûñi zülfüne el şunduġı Kemāl Tiryâk-ile olur şanemâ mâr-ġırlık	Gazel/5	
97b	Kemāl	Bir laḫza ḫalâş olmadı dil miḫnet-i ğamdan Zülf ü dehenûñ şevḳına tâ düşdüġi demden	Tursun ḳo Kemāl uñ gözi yaşını kapuñda Kim yeg yaraşur işiġüne naḳş-ı yaḳamdan	Gazel/5	--/--/--/--/--
97b	Kemāl	Şalunırsañ n'ola ger 'âşık-ı şeydâlar-ile Pâdişehsin sen efendi yûri paşâlar-ile	Kapuñda kim vara herġah su'âl ide Kemāl Başdurur itleruñ anı ḳoru ġavġalar-ile	Gazel/5	--/--/--/--/--
98a	Kemāl	İrmedi vaşluña çok istedi cân yıllar-ile İtdi gözümde ḥayâlûñ ḫelecân yıllar-ile	Âh ider bülbül-veş ḳarşuña derd-ile Kemāl Söylemezsin aña iy ġonca dehân yıllar-ile	Gazel/5	--/--/--/--/--
98a	Kemāl	Şahn-ı çemen bezendi gül ü yâsemîn-ile Devlet anuñ ki 'İş ide bir nâzenîn-ile	Ġamzeñ raḳîbi gözlerü urur Kemâle tîr Öldürdi bu kemîneleri çok kemîn-ile	Gazel/5	--/--/--/--/--
98b	Kemāl	Başum hoş oldu uş yine ol hûb yâr-ile İster ki seng-i cevr-ile bir daḫı yanla ⁹⁶	Öldürmedüñ Kemâli şitâb idüp iy şanem Bu derd-i 'ışḳ anı depeler rûzigâr-ile	Gazel/5	--/--/--/--/--

⁹⁶ Mecmua'daki "cevr-ile" yerine Mecma'u'n-Nezâir'de "çüb-ile" ifadesi geçmektedir (Köksal 2012: 4684).

98b	Kemāl	‘Uşşāk cümle deyrde vü hāngāhda Oķur du ‘ā-yı kāmētūni pençgāhda	Hüb ögmek-içün ol şanemūn ruħların Kemāl İtdüm tamām bu ğazeli iki māhda	Gazel/5	--/---/---/---
99a	Kemāl	Başuma yār urduğı seng-i cefā devlet yiter Cismūme dāğ-ı siyeh göynükleri hil’at yiter	Ķapuña varur itūn ünin işitdükçe Kemāl Himmeti olsa gedāya şehlerūn da ‘vet yiter	Gazel/5	---/---/---/---
99a	Kemāl	Ĥaṭūn hevāsı eger çi ki müşgi nāb eyler Ĥaṭāya şalar özin fikr-i nā-şavāb eyler	Bu ĥaṭṭı ğāliye-sānuñ Kemāl devrinde Ĥaṭā ola kişi kim yād-ı müşg-nāb eyler	Gazel/5	---/---/---/---
99b	Kemāl	Sünbülūn kim sāye şalmışdur gül-i ter üstine Ebr irişmiş şanasın mihr-i münevver üstine	Dür dişūn vaşfin Kemāl iy şeh kaçan-kim itse nazm Dür nişār itmek diler evrāk-ı defter üstine	Gazel/7	---/---/---/---
99b	Kemāl	Ķaşlarūn tutdı cihān mülkini hüsn-i rā-y-ile Tutlur ‘ālem beli rāy-ı cihān ārā-y-ile	Nağme-i nāy-ile iy meh-rū Kemāle şun kadeħ Kim mey-i taħķik içüpdür Şems ü Mevlānā-y-ile	Gazel/5	---/---/---/---
100a	Kemāl	Sen büt-içün Ķinde bünyād-ı kelīsā urdılar Ehl-i diller sīneye dāğ-ı çelipā urdılar	Tā ki dökdün kanın iy gül-ruħ Kemāl ün lāle-veş Ĥüblar eline ayağına hınnā urdılar	Gazel/	---/---/---/---
100a	Kemāl	Ĥadīş k’ol ĥaṭ-ı müşkin ruħ-ı niğāra yazar Zamāne nüshasın anuñ gül-i bahāra yazar	Kemāl ĥaṭṭ u ruħuñ-çün didüğü eş’arı Ķamer-liķālar alup şafha-i ‘izāra yazar	Gazel/5	---/---/---/---
100b	Kemāl	Nāme-i hüsnüñe tıĝuñ gibi boyun tutlur Ķanda kim olur-ise hükmi-i hümayūn tutlur	Bend-i zülfüne tutuldu dil-i miskīn-i Kemāl Ki kemend-i ecele rūḥ-ı Felāṭūn tutlur	Gazel/5	---/---/---/---
100b	Kemāl	Düşeli ‘işkuña bu taṭlu cāndan uşandım ‘Azīz ‘ömrüme toydım cihāndan uşandım	Kemāl çeng ü def ü nāy-ile āşikār içerem N’idem ki ĥavf-ile ‘iş-ı nihāndan uşandım	Gazel/5	---/---/---/---
100b	Kemāl	Zülfūn kemendi gönlüme dām-ı belā yiter Müşk-i Ĥiṭāyī ğayra baña ol hevā yiter	Ĥālın Kemāl ūn ol şaneme ‘arz kılmağa Ger olur-ise vāsıta bād-ı şabā yiter	Gazel/5	---/---/---/---
101a	Kemāl	Derdüñe anlar ki şehā devlet-i efzūn dirler ‘İşkuñuñ miñnetine baḥṭ-ı hümayūn dirler	Zülfüne tolaşalı gönli Kemāl ūn şanemā ‘İşkunuñ defterine ne Leylī vü Mecnūn dirler	Gazel/7	---/---/---/---

101b	Kemāl	Her kim ki ola bir dem iy gül-‘izār sensüz Bülbül-şıfat ‘aceb mi ger ide zār sensüz	Senden iraç olalı şorsañ şehā Kemāli Hicr âteşine düşüp dün gün yanar sensüz	Gazel/7	--/./--/././--
101b	Kemāl	Dil-teşne-durur leblerine cānuma eydüñ Kandurmaz-ise diş biler uş kanuma eydüñ	Hicrinde bu gün irdi ğam u ğuşşa Kemāle Şādılığım oldur gül-i ħandānuma eydüñ	Gazel/7	--/./--/././--
102a	Kemāl	Ĥālūñ ki düşer zülfüñ ucından aña sāye Zengī-beçedür kim irişür zıll-i hümāya	İRmez çün eli dāmen-i vaşluña Kemālūñ Tañ mı şanemā ĥāk oluban ger düşe pāya	Gazel/7	--/./--/././--
102b	Şevķī	Yüzüñ görene irse n’ola la ‘l-i şeker-ĥā Erzān olur iy teng-dehen Ka ‘bede ĥurmā	Düşdi dil-i Şevķī yine ĥaţtuñ hevesine Kara yazu-y-imiş başına bu kuru sevdā ⁹⁷	Gazel/5	--/./--/././--
102b	Şevķī	Bilseydi lebüñ mürdeleri itdüğün ihyā Cān virür-idi irmek-içün bu deme ‘İsā	Düşdi heves-i zülf ü ĥaţa Şevķī -i miskīn Başına kara yazu-y-imiş bu kuru sevdā	Gazel/	--/./--/././--
103a	Şevķī	‘Aceb od urdı ‘ışķ-ı yār baña Ki çerāğūñ içi yanar baña	Kuţb-ı çarĥa baş egmezem Şevķī Der-i āşāf yiter medār baña	Gazel/5	..-/./-/./-
103a	Şevķī	Yazmağā yüzi muşhafını zülfi müretteb La ‘līn lebi üzre ĥaţ-ı yāķūti mürekkeb	Şevķī seni bu veche tuta ger teb-i hicrān Bir dahı seni tutmağā irişmeye yā Rāb	Gazel/5	--/./--/././--
103b	Şevķī	Cānu yaķardı ğamdan âteş-i teb Olmasa rīsmān-ı zülfi sebeb	Şevķī ol şem ‘e yansa ĥāl dili Süz-ı cāndan ĥabīr ola mı ‘aceb	Gazel/5	..-/./-/./-
103b	Şevķī	Düşerse pāyuña n’ola sirişk-i ter küstāĥ Olur hemişe bilürsin yetimler küstāĥ	‘Aceb mi Şevķī bulursa revāc şī ‘r-i kesād Tarīk-i şī ‘re kadem başdı çünki her küstāĥ	Gazel/7	.-/./--/././-/-
104a	Şevķī	Kışsa-i ğuşşamı niçün uzadur bilsem o kaç K’oldı taklīl-çün iy dōst kelām içre çü kaç	Kaşuñuñ rāsı-y-ile turre-i lāmuñ dālı Büküben eylediler Şevķī -i bī-çāreyi red ⁹⁸	Gazel/7	..-/./--/././-/-

⁹⁷ Mecmua’daki “Kara yazu-yimiş” yerine Dîvân’da “Ne kara yazılmış” ifadesi vardır (Yakar 2010: 403).

⁹⁸ Mecmua’daki “büküben” yerine Dîvân’da “biriküp” ifadesi vardır ve “büküben” ifadesi mana gereği daha uygun görünmektedir (Yakar, 2010: 199).

104a	Şevkî	Yañulup dime ol dehen görünür Nesne yok arada neden görünür	Hüsrev-i mülk-i nazmsın Şevkî Şi' rûn ol vecheden hasen görünür	Gazel/6	..-/-.-/-..-
104b	Şevkî	Gül yüzünde zülf-i 'anber-bâr-ile ol hâller Zâğ-ı bağ-ı hüsndür kim açdı müşğîn bäller	Geh miyânı var dirsın geh dehânı hîç yok Şevkiyâ yok yire neyki bunca kıl ü kâller	Gazel/7	.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-
104b	Şevkî	Luft-ı reftâre kaçan kâmeti bünyâd eyler	Şevkî zevk-i lebûn añup tağla düşerse n'ola ⁹⁹	Gazel/7	..-/-..-/-..-/-..-
105a	Şevkî	Kul ider kendüye servi yine âzâd eyler	Naqs-ı Şîrîn niçe Hüsrevleri Ferhâd eyler	Gazel/7	..-/-.-.-/-..-
105a	Şevkî	Neme yarar benim bu dîde-i ter Kebkebüñ izi baña dîde yiter	Şevkî men' itme tîrini dilden Biz senüñle kaluruz ol da geçer	Gazel/7	..-/-.-.-/-..-
105b	Şevkî	Güş itmez ise nâlemi ol gül yañaqlı yâr Bezmi belâda âh u figânüm neye yarar	Erzen yiter kebüter-i eflâke Şevkiyâ Yâr işiginde âhum odından çıkan şerâr	Gazel/8	.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-
105b	Şevkî	Çamgîn dile zülfün ne için yâr degüldür Dil hod bu merâtibde günehkâr degüldür ¹⁰⁰	İncinme şehâ Şevkî figânün işidicek Ney nâlesidür nâle-i bîmâr degüldür	Gazel/7	.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-
106a	Şevkî	İy dil ol leb katında ruğ-ı dil-sitânı gör ¹⁰¹ Mey meclisinde berg-i gül-i ergüvânı gör	Şevkî ola ki nâleñi güş eyleye nigâr Dolâb gibi gülşen-i küyn dolanı gör	Gazel/8	.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-
106b	Şevkî	Ne cân kim tal'at-i cânâmı gözler ¹⁰² Haķikat gözi-y-ile cânı gözler ¹⁰³	Kemâl-ise yiter Şevkî ye bu kim Çazelde şive-i Selmân'ı gözler	Gazel/8	.-.-.-/-.-.-.-/-.-
106b	Şevkî	İy benleri fülful gözi kâfir yüzi kâfir Hüsñün varâķından yazılır süre-i ve'n-nür	Şevkî mey-i yâķüt dise la'line hoşdur	Gazel/5	.-.-/-.-.-.-/-.-.-/-.-

⁹⁹ Dîvân'da "Şevkî'yi zevk-i lebûn tağlara düşürse n'ola" şeklinde geçmektedir (Yakar 2010: 246).

¹⁰⁰ Mecmua'daki "hod" yerine Dîvân'da "çāk" ifadesi vardır (Yakar, 2010: 237).

¹⁰¹ Mecmua'daki "ruğ-ı dil-sitânı" yerine Dîvân'da "ruğ-ı büstânı" ifadesi vardır (Yakar 2010: 212).

¹⁰² Mecmua'daki "cân" yerine Dîvân'da "göz" ifadesi vardır (Yakar 2010: 254).

¹⁰³ Mecmua'daki "gözi-yile" yerine Dîvân'da "dîdesiyle" ifadesi vardır (Yakar 2010: 254).

			Şol kim zeķan-ı sımıne dir sāġar-ı billūr ¹⁰⁴		
107a	Şevķī	Gördüm yüzüñi mihrüñe kaldum yana seher Hoşdur ne veche ise işe ibtidā seher	Şevķī ne deñlü başına gün toġdı-y-ise de Āhumla demlerin ola bir gün aña seher	Gazel/7	--/---/---/---
107a	Şevķī	Şanma hüsnüñ gencine cānā dil-i şeydā deġer Eli uzundur deġerse zülf-i ‘anber-sā deġer	Merdüm-i çeşmüm ki Şevķī ġark-ı sım olmuş yatur Bir yetüm gibi ki irşile aña dünyā deġer ¹⁰⁵	Gazel/5	---/---/---/---
107b	Şevķī	Şanma cemālün ayına zülfün niķāb olur Kim dir şu ‘ā-ı şem ‘e sebi kim hiçāb olur	Şevķī ġayāl-i ġālī niçün gelmeye dile Düzdüñ maķāmı çünki meķān-ı ġarāb olur	Gazel/5	--/---/---/---
107b	Şevķī	İncinür zülf-i ġayāl-i lebi çün yāda düşer Belī ġavġāya sebeb kanda ise bāda düşer	Yaralar kendüyi Şevķī lebüñ añlasa belī ¹⁰⁶ Kühkenlik ġam-ı ŞİRİN-ile Ferhād’a düşer	Gazel/	---/---/---/---
108a	Şevķī	Alduķca ruġun araya şol dür gibi derler Şan zeyn ider āyine kenārını ġüherler	Şevķī lebi-i cānāne bu yüzden ezilürse Bir gün şekerī şu gibi şöġbette ezeler	Gazel/5	--/---/---/---
108a	Şevķī	Kāmetün luġı tururken serv-i dil-cūdan n’olur La ‘l-i cān-baġşuñ şarābı var-iken şudan n’olur	ġam beyābānında Mecnūn gibi Şevķī ider āh Diñlemezsē āhumı ol gözi āhūdan n’olur	Gazel/7	---/---/---/---
109b	Şevķī	[Gerçi ki vücūdın ‘adem etmiş kişi çokdur ġāl ehli arasında dehānı gibi yoķdur] ¹⁰⁷	Şevķī diye ol kākül-i bī-dīnine yārūñ Ayaklamasun muşġaf-ı hüsnüni yazuķdur	Gazel/9	--/---/---/---
109b	Şevķī	Āşūblar ki fitne-i devr-i ķamerdür Devr-i ruġūñda ġamze-i cādū nazardadır	Geh dilde ġāñ cānda yatur Şevķī ġamzesi Düzdüñ hemişē meskeni vīrānelerdedür	Gazel/8	--/---/---/---
109b	Şevķī	Hoş gelür baña ne cevri k’ol lebi şİRİN ider Tatludur Ferhāda ne acıyı kim ŞİRİN ider	Kaşlaruñ yasına ķubur olmaġa iġlāş-ile Virdini Şevķī-i miskīn süre-i Yāsīn ider	Gazel/7	---/---/---/---

¹⁰⁴ Divān’da “Şol kim didi şimñin zeķana sāġar-ı billūr” şeklinde geçmektedir (Yakar 2010: 211).

¹⁰⁵ Divān’da “Bir yetiñme beñzer ol vāfir tıtuñ dünyā deġer” şeklinde geçmektedir (Yakar 2010: 234).

¹⁰⁶ Mana gereġi Mecmua’daki “belī” yerine Divān’daki “velī” ifadesi daha uygun görünmektedir (Yakar 2010: 238).

¹⁰⁷ Mecmuadaki varak eksikliġinden dolayı matla’ Divān’daki dokuz beyitlik gazelden alındı (Yakar 2010: 240).

110a	Şevkî	Ol cefâ-hû baña kılmağa vefâ nâzlanur İtmege 'âşık-ı bîmâre devâ nâzlanur	Ol cefâ yükü vefâ itmedük âdem kımadı Âh kim itmeğe Şevkî ye cefâ nâzlanur	Gazel/6	..-/..-/..-/..-
110b	Şevkî	Hâl-i müşğîn dâneler kim la'l-i cânânumdadur Noқта-i cevri ü cefâdur kim benüm cânumdudur	Cennet içre serv-quad hürî-i miskîn-câmedür Her elif kim Şevkiyâ defterle dîvânumdadur	Gazel/6	..-/..-/..-/..-
110b	Şevkî	Haţuñ risâle-i hüsnî ki âfitâba yazar Sevâd-ı şâm-ı mu'anberle mâh-tâba yazar	Terahhum ide mi yâ Rab kemîne bendesine Ki Şevkî hâlin o şâh-ı felek-cenâba yazar	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
111a	Şevkî	Demi hoş gör ki dehrûñ lu'beti var Bu deyrûñ dürlü dürlü şüreti var	Yetişdi birlige dil-berle Şevkî Harîm-i vaşl içinde vahdeti var	Gazel/	..-/..-/..-
111a	Şevkî	Turuşmağa ol gamze şavaşına berâber Muşhaf getirür kâmeti başına berâber	Utanmasa dilden deñiz ü Nîl nazardan Şevkî nün olurdu gözi yaşına berâber	Gazel/	..-/..-/..-/..-
111b	Şevkî	Büse aldığın lebinden zülf-i müşğ-âsâ dimez Başını kesseñ bu yolda râzını kaţ'â dimez	Şehd yağar lebleri vaşfında ağzından müdâm Tab'-ı Şevkî ye niçün tûfî-i sekker-hâ dimez	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
111b	Şevkî	Yüz mi var diyevüz ol hüsn-i cemâlün kılıyuz ¹⁰⁸ Haţtuñ lîk gubâriyuz u hâlün kılıyuz	Şevkî nün şî'r-i laţîfin okıruz kanda-y-ise Ġazelün 'âşıkıyuz hüsn-i makâlün kılıyuz	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
112a	Şevkî	Biz ki yüz cân-ile ol şâh-ı cihânuñ kılıyuz Dimezüz biz ki fülân'ibinü fülânuñ kılıyuz	Tîrine sine nişân itmek-ile nâm çıkar Şevkiyâ dünyede biz nâm ü nişânuñ kılıyuz	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
112a	Şevkî	Leblerün açar dehânuñ sırrını iy mihrî az Bâdeden keşf olduğın bilmez misin çok dürlü râz	Hâme gibi çün şıduñ cevriñle Şevkî gönlüñi Okıyup luţf-ile bir gün nâme-vesğ gönlini yaz	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
112b	Şevkî	Dehânuñ varına hergiz ruhuñ tâbî hicâb olmaz Dime ğammâz-ı râz-ı zerre iy meh âfitâb olmaz	Kaşî çininde iy Şevkî hazer itme ruhın seyr it Ki hâcib Ka'betu'llâhuñ tavâfına hicâb olmaz	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
112b 113a	Şevkî	Kıl ucınca başumuzda var-ise devletümüz Ayağuñ tozına göz tutmağ ola hidmetümüz	Şevkî -i teşne-lebi zikrin ağzdan koma kim La'l-i sır-âb gibidir didi hâşşiyetümüz	Gazel/5	..-/..-/..-/..-

¹⁰⁸ Mecmua'daki "hüsn-i cemâlün" yerine Divân'da "şâh-ı cemâlün" ifadesi vardır (Yakar 2010: 268).

113a	Şevkî	Yire başma ayağın iy serv çeşm-i cāna baş Şu başar yirdür yaḥod bu dīde-i giryāna baş	Ġāret iden Şevkīnūn İmānını iy zūlf-i yār Sen degülseñ gel elūñi muşhaf-ı 'Oşmāna baş	Gazel/5	--/--/--/--
113a	Şevkî	Nāz-ile gülşene ol serv ne dem başsa ayak Bezmi-gülzārdan ol dem götürür lāle ayak	Kaşr-ı zer-kār-ı eflāke tañum yok Şevkî Künc-i miñnet-geh-i küllhen baña yitmez mi ayak	Gazel/5	--/--/--/--
113b	Şevkî	Sen meh-liḳāya beñzeyimez ḥüsn-ile melek Öge öge göge çıkarur-ise ger felek	Ruḥsārı-y-ıla kāmety vaşfında Şevkiyā Şi' rūñ laṭif ü ter ḡazelūñ müntehā gerek	Gazel/7	--/--/--/--
113b	Şevkî	Devr-i ḥüsnünde firāvān olalı būs-ı lebūñ Rūmda az görünür oldı vücdü ruṭabuñ	Şevkiyā lebleridür zevk viren 'uşşāka Bādesüz olmaz-imiş ḥāletı ehl-i tarabuñ	Gazel/	--/--/--/--
114a	Şevkî	Yokdur ḥaṭuñla kāle mecālī benefşenūñ Āşüftedür şaḥuñ gibi ḥālī benefşenūñ	Ruḥsārı-y-ıla zūlfi zamānında Şevkiyā Güller açıldı bitdi şakalı benefşenūñ	Gazel/6	--/--/--/--
114a	Şevkî	Beni yakma büt-i meh-rū degülseñ Yaşum aqıtma serv-i cū degülseñ	Rakībūñ çeşm-i giryānında Şevkî Ne yüzen yir idindūñ mü degülseñ	Gazel/6	---/---/---
114b	Şevkî	Olıcaḳ sākī-i gül-çehre şarāb-ile al al Cem' olur māh-ı Muḥarremle Rebi' ü'l-evvel	Hall ider çini ṭabaḳda varak-ı māhı felek Çekmege Şevkīnūn eş'ārına sīmīn cedvel Kand olur kāfiyesi bahri olur āb-ı ḥayāt Diyicek la'l-i güher-rizūñ için tāze ḡazel	Gazel/7	--/--/--/--
115a	Şevkî	Dem mi vardur ki gözüm ḥasret-ile yaş degül Tır-i müjḡanuñ ucından ciğerüm baş degül	Şevkiyā al meyi yādına ol ḡonca-lebūñ İçelüm gişlüce sinūñle velī fāş degül	Gazel/5	--/--/--/--
115a	Şevkî	Olımaz gülşen-i 'ālem der-i cānāna bedel Ḥār u ḥāşāk ola mı ravza-i rıdvāna bedel	Şīve-i nazmına aḥsent okur ehl-i Kemāl Şi'r-i Şevkî olalı ḡufte-i Selmāna bedel	Gazel/7	--/--/--/--
115b	Şevkî	Kazıtmayup ḡam-ı ḥaṭṭ-ı nigārı n'eyleyelüm Göñüller āyinesinde ḡubārı n'eyleyelüm	Deḥām-yile lebinden meded gerek Şevkî Piyāle-yile mey-i ḥoş-güvārı n'eyleyelüm	Gazel/5	--/--/--/--

115b	Şevkî	Gökleri göge boyayan dūd-ı āhumdur benüm Yüzümü ağ eyleyen baht-ı siyāhumdur benüm	Meclistünde Şevkî yi öldürdün inkâr itme kim Şem'-i bezm-ārā-yile sākî güvāhumdur benüm ¹⁰⁹	Gazel/6	--/--/--/--
116a	Şevkî	Olalı fūrüg-ı ruḥ-ı cānāne çerāğum Eritdi hevā āteşi yürekdeki yağum	Şevkî yüzüme başdı ayağın yine ol māh Bakmadı yüzüm karasına ol yüzi ağum	Gazel/7	--/.---/.---/--
116a	Şevkî	İrdüğüni acıt yüri tığ-ı cefālayın 'Uşşāktan çevürme yüzün tek vefālayın	Şevkî rakîbden iti çok yeg gelür baña Bîgāne kanda olsa gerek āşinālayın	Gazel/5	--/--/--/--
116b	Şevkî	Üzül iy dil ya kesil sîne-i sūzānumdan Sen de böğür iki olma baña bir yanumdan	Şevkî -i sūhte yanmış bilesin añlayasın ¹¹⁰ Hele ğam dersin okı defter ü dīvānumdan	Gazel/7	---/--/--/--
116b	Şevkî	Āh eyleyicek yaş dökülür dīde-i terden Berg-i gül-i bādām gibi bād-ı şeherden	Gögüs gerüben tığına karşı yüri Şevkî Öğrenseñe yüz berklüğünü n'ola ḥacerden	Gazel/6	--/.---/.---/--
117a	Şevkî	Oķuñ ol muşḥaf-ı cānı keremden bu yaña gelsün Oķı kār eyledi cāna kāmı ol kaşı ya gelsün	Biri de beñzemez Şevkî o mihr-i 'ālem-ārāya Gerekse dehre yıldızlar sağışı meh-likā gelsün ¹¹¹	Gazel/5	---/--/--/-- -
117a	Şevkî	Ḥasta cānuma ḥayāl-i lebidür hem-dem olan	Şevkî yüz sürdüğü itüñ gibi işğüñe bu	Gazel/6	---/--/--/--
117b	Şevkî	Demidür küştesine irişe 'İsā-dem olan	Kim kuldur kapuñuñ pādişeh-i 'ālem olan	Gazel/5	--/--/--/--
117b	Şevkî	Toymak olmaz göñlüm ol şemşir-i āteş-tābdan Gerçi perḥiz eylemek bīmāra ḥoşdur ābdan	Mihr idem didi saña Şevkî dehān-ı yār lîk Ṭurfedür mihrüñ tülü 'ı zerre-i nā-yābdan	Gazel/5	--/--/--/--
117b	Şevkî	İy dōst sözde Husrev-i Şirīn-dehen misin Ya dilde söylenen şeker-i nāb sen misin	Yollar başup yürürsin uyup zülf-i kāfire Sen ol siyāh-kāre-yile rāh-zen misin	Gazel/6	--/--/--/--

¹⁰⁹ Bu makta' Dīvān'da bulunmamaktadır. Dīvān'daki makta' "Dōstlar **Şevkî**yi itmesün Allāhum ırāk / Sünbülünle gül yüzün sāl-ile māhumdur benüm" beytidir (Yakar 2010: 300).

¹¹⁰ Vezin gereği Mecmua'daki "yanmış" yerine Dīvān'daki "ne-yimiş" ifadesi daha uygundur (Yakar 2010: 306).

¹¹¹ Mecmua'daki "dehre" yerine Dīvān'da "gökde" ifadesi vardır (Yakar 2010: 307).

			Şevkî dilüñde lebleri zikri-durur müdām Şi'r içre yoħsa şā'ir-i şirīn-suħān mısın ¹¹²		
118a	Şevkî	Zülfî şaklar dīdeden ħaṭṭ-ı leb-i cānānesin Şöyle şakınur bu miskīn cān otıdur şanasın	Sehv-ile ğırbāl-i gerdūndan düşürmiş rüzġār Ħırmen-i çarġ üzere Şevkî sen daħı bir dānesin ¹¹³	Gazel/5	--/--/--/--
118a	Şevkî	Göñlüm açıldı bu nefes-i müşg-bārdan Çonca gibi kim açıla bād-ı bahārdan	Şevkî çü şî'r-i tıġını şaldı zamāneye Pür itdi 'ālemi sūħān-ı ābdārdan	Gazel/5	--/--/--/--
118b	Şevkî	Beni çün güldürmedi hīç ol dehen N'eyleyelüm yok yire ağlayuben	Dişüñe kulam diyü bāzārda Kendüyi şatup yürür dürr-i 'Aden ¹¹⁴	Gazel/5	--/--/--/--
118b	Şevkî	Ħoş düşer ü 'anberīn beñler o ruħsār üstine Nitekim pervāneler şem'-i pür-envār üstine	Büse virüp n'ola Şevkīden alursañ şî'r-i ħüb Yār-ı nāzük-tab' olan cān virür eş'ār üstine	Gazel/5	--/--/--/--
119a	Şevkî	Öykündüġin benefşe ħaṭṭ-ı müşg-sāsına İşitdi bād silleler urdı káfāsına	Ne cānı var baķa ruħ u zülfüñsüz iy perī Şevkī -i haste 'ālemüñ aġ u karāsına	Gazel/5	--/--/--/--
119a	Şevkî	Gülgünī kabā ol şanem-i şim-ber üzere Pirāhen-i al ola mı gül-berg-i ter üzere	Göñülde cefā resmi eyā ruh-ı muşavver Bir naķş-durur k'ola muħarrer ħacer üzere [Tıġı başuñā her ne elif çekdise Şevkī Götür yürü mektüb-ı şanem diyü ser üzere] ¹¹⁵	Gazel/7	--/--/--/--

¹¹² Bu makta' Dîvân'daki yedi beyitlik gazelden alındı (Yakar 2010: 309).

¹¹³ Mecmua'daki " çarġ üzere" yerine Dîvân'da "ĥāk içre ifadesi" vardır (Yakar 2010: 309).

¹¹⁴ Mecmua'da da Dîvân'da da mahlas bulunmamaktadır (Yakar 2010: 309).

¹¹⁵ Mahlas beyit Dîvân'daki yedi beyitlik gazelden alınmıştır ve Mecmua'da bulunmayan mahlasın Dîvân'da olduġu görülmektedir (Yakar 2010: 365)

119b	Şevkî	Mihrûn iy meh-rû senûn künc-i dil-i ğamnâkde Gencdür gûyâ ki pinhân eylemişler hâkde	Şevkîyâ vîrân kafesde murğ turmaz lâ-cerem Ğamzesi okları eglenmez dil-i şad-çâkde	Gazel/5	--/--/--/--
119b	Şevkî	Döndürdüğü bu cîm saçı kâddümi dâle Cânlar virür ol şûh-ı cefâ-pîşe cidâle	Şevkî belî vaşında anuñ kıl yarar oldı Şi'r içre hayâli yitirür gibi kemâle	Gazel/	--/---/--/--
119b	Şevkî	Yüzini beñzedürse yüzine ger âyine ¹¹⁶ Olsun şikeste-hâtır u irmesün ayına	Şevkî cemâl-i yâre di yüz virmesün dağı Yüze gelici şûh nigâr ancak âyine	Gazel/5	--/--/--/--
120a	Şevkî	Varsa gözüm yaşı n'ola cânâ ayağına Şu varageldi serv-i hırâmân ayağına	Ğamzeñ hayâli derd-ile söyle hoş geçer Şevkî olursa varmaya dermân ayağına	Gazel/7	--/--/--/--
120b	Şevkî	Haţtı sebzi göreyin âh-ile yüzü qarara ¹¹⁷ K'od urup hürmen-i hüsni yine yakdı qarara	Gün yüzinden o bütün âyine virüp eline Şevkîyâ gösterelüm gel yüzü ağıñ kamere	Gazel/5	..--/..--/..--/..--
120b	Şevkî	Kaldı ebed rakîb o şâhib cemâl-ile Hayfâ o mâh-çehre ki kaldı vebâl-ile	Kıl yarar oldı vaşf-ı dehânuñda Husrevâ Şevkî tütali mülk-i hayâli kemâl-ile	Gazel/6	--/--/--/--
121a	Şevkî	Elhamdü li'llâh ol şanem-i ceng-cü yine Kânum bağışladı kılıcı yüzü şuyına	Büy-ı bahâr u büy-ı mey ü büy-ı zülf-i yâr ¹¹⁸ Yitişdi bezm-i Şevkîye sâkî sebü yine	Gazel/6	--/--/--/--
121a	Şevkî	Ol şûh irdüğini yaqar gözleri-yile Yıkmasa-y-idi gönüm evini yiri-yile	Şevkî ne yirde yir bulur-idi ne gökde cây Süpürmele melekler işiğñ peri-y-ile	Gazel/5	--/--/--/--
121b	Şevkî	Güldürür gülleri dildâr çü gülzâra gele Söyledür ğoncaları yâr çü güftâra gele	Bir o deñlü dağı Şevkî geyürür hüsne libâs Şîve-yile hat-ı reyhânı ki ruhsâra gele	Gazel/7	..--/..--/..--/..--
121b	Şevkî	Her jâle ki gülşende düşer nergis-i bâğa Gûyâ ki çerâğ akçesidür geldi çerâğa	Murğ-ı dil-i Şevkî nice olmaya hevâyî Düşürmedi ol dâne-yile nokta-i ağa	Gazel/5	--/---/--/--

¹¹⁶ Dîvân'da "Yüzüne beñzedürse yüzini ger âyine" şeklinde geçmektedir (Yakar 2010: 376).

¹¹⁷ Mecmua'daki "âh-ile" yerine Dîvân'da "tîzde" ifadesi vardır (Yakar 2010: 345).

¹¹⁸ Dîvân'da "Büy-ı nigâr u büy-ı mey ü büy-ı nev-bahâr" şeklinde geçmektedir (Yakar 2010: 332).

122a	Şevkî	Meh-rûlar içre şems disem tañ mı Ahmede Kim beñzemiş cemâl-ile nûr-ı Muhammede	Şevkî şükür Hüdâya ki şî'rüm şekerlerin Eyler gıdâ-yı ruh nûfûs-ı mücerrede	Gazel/7	--/--/--/--
122a	Şevkî	Evvel kaşuñ hilâlini itmiş müsevvede Yazan hilâl şeklini tāk-ı zebercede	[Kimdür dir-iseñ iy yüzi gün Şevkî-i ğarîb Bu gözi yaşlu yıldızı düşkün felek-zede] [Yaşumla dîde merdümünñ hâli iy perî Bir iki tıfıdur ide sîm ü zere 'arbede] ¹¹⁹	Gazel/6	--/--/--/--
123b	Şevkî	['Attâr-sıfat geldi yine bâğa benefşe Sünbül saçuñuñ bûynı almağa benefşe] ¹²⁰	Şevkî gibi eyler hañ-ı sebzuñe du'âlar Çirkin yüzün urup kara toprağa benefşe	Gazel/? ??	--/--/--/--
123b	Şevkî	Gülistânda mey-i nâb iç yüri sen güller-ile Ben fiğân eyleyeyin âh-ile bülbüller-ile	Tütî-i tab'ı bu Şevkî nün olup nağme-serâ Söyleşür gül gibi gülzârda bülbüller-ile	Gazel/5	--/--/--/--
123b	Şevkî	Ol dehânuñ fikrin iy hâtem getürme yâduña Kim senüñ şıgma bu nâzüklük bilürsin aduña	Hoş didüñ ol şî'r-i şür-engîze iy Şevkî cevâb Âferînler tab'-ı şîrîn-kâr-ı hûb îcâduña	Gazel/6	--/--/--/--
124a	Şevkî	Bâğ-ı küyunda ki zâr-idi bülbül gibice Ruğlaruñ vaşfın edâ itdi baña gül gibice	Şevkî yi bend-i belâdan gel e âzâd idelüm ¹²¹ Ser-i küyuñda niçe bir yürüye kul gibice	Gazel/5	--/--/--/--
124a	Şevkî	Düşeli gönül la'li hayâliyle şarâba Yıkdı beni 'aklum evini virdi harâba	[Diller yine dirildi ser-i küyima Şevkî Güyâ harem-i Ka'beye cem' oldı şahâbe] ¹²²	Gazel/? ??	--/--/--/--
125b	Şevkî	Yâr luğ-ile girelden berü pîrâhenüme	Gülşene döndürelî dîdemi 'aks-i ruğ-ı yâr	Gazel/6	--/--/--/--

¹¹⁹ Mecmuadaki varak eksikliğinden dolayı mahlas beyit ve makta' Divân'daki beş beyitlik gazelden alındı (Yakar 2010: 373).

¹²⁰ Mecmuadaki varak eksikliğinden dolayı matla' Divân'daki beş beyitlik gazelden alındı (Yakar 2010: 359).

¹²¹ Mecmua'daki "âzâd idelüm" yerine Divân'da "âzâd eyle" ifadesi vardır (Yakar 2010: 341).

¹²² Mecmuadaki varak eksikliğinden dolayı makta' Divân'daki yedi beyitlik gazelden alındı (Yakar 2010: 352).

		Ferahından sığamaz cān-ı hāzīnüm tenüme ¹²³	Şevkīyā reşk iledür bağ-ı cinān gülşenüme ¹²⁴		
125b	Şevkī	Qaldum ebed ğamuñda ‘azāb-ı elīm-ile Ben baña eyledüm bu ‘azābı elim-ile	Şevkī Kemāl-i şî’r ü hasen-gülüğ içresin Selmāna iresin gibi tab’-ı selīm-ile	Gazel/5	--/--/--/--/--
126a	Şevkī	Dāğ yaqdum sīneme hırmen gibi ben sūhte Kendüme didürmege ‘ālemd e hırmen-suhte	Bez-m-i ğamda Şevkīyā sen şem’sin pervāne ben Yanışalum gel berü sen sūhte ben sūhte	Gazel/5	--/--/--/--/--
126a	Şevkī	Höş devālar kıldı dil derdine la’lūñ cān-ile Şanasın bile okımuş hıkmeti Lokmān-ile	Şevkīyā sen yakıarsın düzaḥı yarınkı gün Böyle kim mu’tādsın bu āteş-i hicrān-ile	Gazel/5	--/--/--/--/--
126b	Şevkī	Görmedi mihr-i cemālūñ gibi meh-rūlar daḥı Ne hilāl-i ‘ıyd kaşuñ gibi ebrūlar daḥı	Kevkeb-i eşk-ile yir yüzün sipihr itdūñ yine ¹²⁵ Şevkīyā mihr eylemez mi yār-ı meh-rūlar daḥı	Gazel/5	--/--/--/--/--
126b	Şevkī	Gün yüzüñ devrinde iy meh-rū nice eyyām-idi Kim uzun yıllar elümde zūlf-i ‘anber-fām-idi	Dün gice küyumda feryād eyleyen idi-iseñ ¹²⁶ Güşe-i ḥasret muḳīmi Şevkī -i abdāl-idi	Gazel/5	--/--/--/--/--
126b	Şevkī	Çün çekdi qaddi mescid-i ḥüsın içre kāmeti ¹²⁷ Mihrāba geçdi gözleri eyler imāmeti	‘Āşık maḳāmu çünki nazargāh olur kamu Nergisle tolsa tañlama Şevkī ziyareti	Gazel/5	--/--/--/--/--
127a	Şevkī	Şî’rüne şüret virür vaşf-ı ruḥı ḥüb olması Pes yaraşur şöḥbet-i gülşende maḥḥüb olması	Şî’rine ekşer ruḥuñ vaşftıyla virür şüreti Şî’r-i Şevkī nün bu yüzdendir belī ḥüb olması	Gazel/5	--/--/--/--/--

¹²³ Mana gereği Mecmua’daki “hāzīnüm” yerine Dīvān’daki “‘azizüm” ifadesi daha uygun görünmektedir (Yakar 2010: 381).

¹²⁴ Mecmua’daki “cinān” yerine Dīvān’da “cihān” ifadesi vardır ve mana gereği Mecmua’daki ifade daha uygun görünmektedir (Yakar 2010: 381).

¹²⁵ Mana gereği Mecmua’daki “eşk-ile” yerine Dīvān’daki “eşküñle” ifadesi daha uygun görünmektedir (Yakar 2010: 403).

¹²⁶ Mecmua’daki “küyumda feryād iden” ifadesi yerine Dīvān’da “feryād iden küyumda” ifadesi geçmektedir (Yakar, 2010: 404).

¹²⁷ Mecmua’daki “çün çekdi qaddi” yerine Dīvān’da “çekdi çün qaddi” ifadesi geçmektedir (Yakar 2010: 387).

¹²⁸ Mecmua’daki “yüzdendir belī ḥüb” yerine Dīvān’da “yüzdendir hoş üslüb” ifadesi vardır (Yakar 2010: 394).

127a	Şevkî	Gün yüzüñ-ile görenler didi zülf-i siyehi Görüñ ol cādüyü itmiş yine teşhîr mehi	Elüm irsüñ dir-iseñ ayağın öpmege gönül Yüri Şevkî gibi yüz uruban ol hâk-i rehi	Gazel/8	..-/..-/..-/..-
127b	Şevkî	Hayâl-i la'l-i cân-bağşuñla tenden cân revân çıkdı ¹²⁹ Ben ağlayayın ağlarsam evümden iki cân çıkdı	Derünüm sırrın il içinde yüzüme urur her dem Bu yüzden Şevkiyâ gözden sirişk-i hün-feşân çıkdı	Gazel/5	..-/..-/..-/..- -
128a	Şevkî	Şubh yüzüñde gönül 'arzuña mäh didi Tañ degül mäh görünür-ise sehergâh didi	Hüsñüñüñ hadd-i Kemâlinde sözün Şevkî nüñ Rûh-ı Selmân işidüp sellemehu'llâh didi	Gazel/7	..-/..-/..-/..-
128a	Şevkî	Nice olmasun üzümün bağbân dīvānesi Kim tolu bādeyle rengin şîşedür her dānesi	Geh cefâ geh cevr ider Şevkiye ol bî-mihr âh ¹³⁰ Böyle m'olur her kişünün döstlar cānānesi	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
128b	Şevkî	Sîmîn kemeri ol şeh-i hübânı kuşatdı ¹³¹ Şan hâle-durur kim meh-i tâbânı kuşatdı	Şevkî nice cân kırtarasın hâl ü hatından K'ol iki siyeh-dil yine dört yanı kuşatdı	Gazel/6	..-/..-/..-/..-
128b	Şevkî	'İtr-i müşğ-âmîz olur mı zülf-i 'anber-bü gibi ¹³² Nāfe-i hoş-büy u 'anber var mı ya bu bü gibi	Zülf-i sehğârı yüzi üstinde Şevkî şanasın Aya binmiş gicede seyrân ider cādü gibi ¹³³	Gazel/6	..-/..-/..-/..-
129a	Şevkî	Zülfünün zencirine tolaşmağ olurdı velî Tağlara düşmeli Mecnün olmasaydum ben deli	Şevkî nün şî'rin aluban büse virseñ vechi var Şî'r-i şür-engizi var zîrâ begüm cân virmeli	Gazel/6	..-/..-/..-/..-
129a	Şevkî	'Anberin hâl-ile miskin zülf kâfir her biri Fitne vü âşüb-ile fenninde mâhir her biri	Şevkiyâ nâ-geh nihâl-i nây didüm kaddine Başladı âh u fiğân itmege şâ'ir her biri	Gazel/5	..-/..-/..-/..-

¹²⁹ Mecmua'daki "tenden" yerine Dîvân'da " dilden" ifadesi vardır ve Mecmua'daki anlam olarak daha uygun görünmektedir (Yakar 2010: 399).

¹³⁰ Dîvân'da "Geh söger geh döger **Şevkiyi** ol bî-rahm âh" şeklindedir ama vezin gereği Mecmua'daki kullanım daha uygundur (Yakar, 2010: 406).

¹³¹ Mecmua'daki "ol" yerine Dîvân'da "k'ol" ifadesi geçmektedir (Yakar 2010: 393).

¹³² Mecmua'daki "'itr-i müşğ-âmîz" yerine Dîvân'da "hağt-ı müşğ-âmîz" ifadesi vardır ve Mecmua'daki mana olarak daha uygun görünmektedir (Yakar 2010: 389).

¹³³ Bu maktâ' Dîvân'da bulunmamaktadır. Dîvân'ın maktâ' "Büse-i la'lin temennâ itdüm-idi didi yâr / Sözüni azdurdı **Şevki** öliceğ şayru gibi" beytidir (Yakar 2010: 389)

129b	Helākī	Şāh-ı 'ışkām merdüm-i eşküm sipāhīdür baña Na 'ra-i āhum şadā-yı kūs-ı şāhīdür baña	Gerçi nāzūkdür Helākī sözde üslub-ı Hasan Nāle-i 'ışk içre demsāz olan Āhīdür baña	Gazel/4	---/--/--/--/--
129b	Helākī	Libāsın ol büt-i sīmīn-beden çün itdi sefīd Şanasın ebr-i sefīd içre toğdı bir ħurşīd	Şol aķ libās-ile yāri Helākī bir dağı Bu kara bağruma şarmağa tutaram ümmīd	Gazel/5	---/--/--/--/--
130a	Helākī	Ŧutan mey-i nābī leb-i cānāna ber-ā-ber Bir ulu günāh eyleye kim kana ber-ā-ber	Göynüklerini yanmağa derd-ile Helākī Her gice Ŧurur şem 'i şebistāna ber-ā-ber	Gazel/5	--/--/--/--/--
130a	Helākī	Gel iy ğonca ne dirlik baña sensüz Ki bülbül ğülsüz olmaz ğül dikensüz	Geçer eyvāy-ile 'ömrüm Helākī Olursam bir dem ol sīb-i zeķānsuz	Gazel/5	---/--/--/--/--
130b	Helākī	Şalınsun varsun ol serv-i revānum ser-firāz olsun Ŧonansun berg-i şīveyle yürisün serv-i nāz olsun	Helākī çün ğüzel sevmek dilersin bir ğüzel sev kim Meh-i 'ālī-cenāb olsun şeh-i miskīn-nüvāz olsun	Gazel/7	---/--/--/--/-- -
130b	Helākī	'Ālem-i vaşl u şafādan ğam u miĦnet yegdür ¹³⁴ Bīm-i hicrāndan ümīd-i dem-i vuşlat yegdür	Bezmi-keşret neñe yarar be Helākī yūri var 'Ālem-i vaĦdeti elden ķoma vaĦdet yegdür	Gazel/5	---/--/--/--/--
131a	Helākī	Yine ğüller açılsa her taraf 'ālem bahār olsa Yine bülbülleri her lāle-ruşsāruñ hezār olsa	Yiter Ħār-ı ğam-ile iy Helākī seng-dil olduķ Gelüp ol ğonca-leb ğülse açılsa ğam-ğüsār olsa	Gazel/5	---/--/--/--/-- -
131a	Helākī	Mey içenler o meh-liķā-yile Mest ola yıllar-ile ay-ile	Ķad-i bālāsın istedüm yüz kez Ħaķ naşīb itdi biñ belā-yile [Naķd-i 'ömrüñ Helākī ķadrini bil Sa 'y it anı geçürür şafā-yile] ¹³⁵	Gazel/5	---/--/--/--/--

¹³⁴ Mecmua'daki "miĦnet" yerine Divān'da "fırķat" ifadesi kullanılmıştır (Çavuşoğlu, 1982: 73).

¹³⁵ Mahlas/makta' beyit Divan'dan alınmıştır (Çavuşoğlu, 1982: 162)

131a	Helākī	Bir büt-i tersāya şūfī intisābum var benüm Zühd ü taqvādan müselmān ictinābum var benüm	İşigin virmem kelīsānuñ Helākī 'āleme Hey yūri mescid kapusunda ne bābum var benüm	Gazel/5	---/---/---/---
131b	Helākī	Sevinür gönlüm eger sīnede peykān olsa Açılır gonca kaçan bāğda bārān olsa	Bilse kul olduğunu saña Helākī -i fakīr Ġamdan āzād oluban başına sultān olsa	Gazel/5	---/---/---/---
131b	Helākī	Zeyn itdi bāde ol ruḥ-ı alı taraf taraf Güller tonatdı bāğ-ı cemāli taraf taraf	Dil murğın avlamağa Helākī ol āfetūñ Dām itdi zülfi beñ kodı ḥālī taraf taraf	Gazel/5	---/---/---/---
132a	Helākī	İy kaşı kemān tīrūne sīnem siper olsun Tek gūşe-i çeşm-ile baña nazar olsun	Zülfi ğamın añma lebi yādında Helākī Taṭvīl-i kelām eyleme söz muhtaşar olsun	Gazel/5	---/---/---/---
132a	Helākī	Yār 'ahd itdi vefāya gele tenhā bu gice Nūr ola meclise ol şem'-i şeb-ārā bu gice	Şevk-ile çarḥ semā' ide Helākī şeksüz Ḥalka-i zikre gelürse o dilārā bu gice	Gazel/5	---/---/---/---
132b	Helākī	Bize bir dilrübā olsa vefālī Öpülmekden kuculmakdan şafālī	Bu resme dilber-i şūrīde-ḥāle Helākī mübtelānuñ n'ola ḥālī	Gazel/5	---/---/---
132b	Helākī	Ayak başmış ki kınım dōke ol ḥūnī sitemlerle Yine bahtum baña yüz tutdı demlerle kademlerle	Ḥayāl-i ḥüb-rūlarla Helākī cān u dil deyrin Niğaristān-ı ÇİN şanur gören nakş-ı şanemlerle Çekilür aḥlar dem dem dōgilür sīneler güm güm 'Işıklar gibi 'aşıklar yürür tabl u 'aemlerle	Gazel/6	---/---/---/--- -
133a	Helākī	Dün gice ol şem'-i bezm-i cānı añdum ağladum Şubḥa dek ya'nī ruḥ-ı cānānı añdum ağladum	La'l-i nābı ḥasretiyle mey diyü kanlar yudup İy Helākī ol gözi mestānı añdum ağladum	Gazel/5	---/---/---/---
133a	Helākī	Ol māh-ı taḳye-düzüñ terk itme mihrin iy dil Şem'-i ruḥına karşı ban otı gibi yakıl	Başuña oldururlar taḳyeñ senüñ Helākī Şāğird-i taḳye-düza iñen ilinme üzül	Gazel/5	---/---/---/---
133b	Helākī	Müyesser ola mu sākī baña bu dār-ı dünyāda İçüp mest-i ḥarāb olup yatup kalmağ Kālatāda	Mey ü maḥbüb-ile 'ayşın koma elden Kālatā'nuñ Helākī bāde iç 'ömr-i 'azīzi virmedin bāda	Gazel/5	---/---/---/--- -

133b	Helākī	Eylemek çäre baña yār çü bī-çäre diler Mübtelâ-yı gam [u] endüh-ı ciger-hâre diler	Bu Helākī ye leb-i la'l-i şifâ-bağşuñdan İy tabībüm meded it himmet umar çäre diler	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
134a	Helākī	Esās-ı tevbemi bir seng-dil harāb itdi Binā-yı zühdümi bir serv-kad türāb itdi	Şikāyet itme Helākī gönül belāsından Saña bu işleri maḥbüb-ile şarāb itdi	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
134a	Helākī	Benüm çok sevdüğüm bir gönca-lebdür serv- kāmetsdür İñen zībā iñen ra'nā iñeñ şüh iñen āfetdür	Dil-i vīrānumı ded ü belādan bulmadum ḥālī Mūsāfir ḳonmamağ olmaz Helākī bu 'imāretdür	Gazel/5	...-/...-/...-/...- -
134b	Helākī	Kim görse dil-i zārımı cānsuz beden içre Şanur ki ḡarīb ölüsü yatur kefen içre	Küyuñda gam-ı hecr ile 'ömrini geçürdi Ġurbet elemin çekdi Helākī vañan içre	Gazel/5	--/...-/.../..-
134b	Helākī	Başum üzre ḡayme-i zer-beft olupdur āfitāb Zerre deñlü işigüñden ireli başa türāb	Cān virür ḡalka ḡadīs-i la'lüñ iy 'İsā-nefes Bu Helākī ḡaste ḡaḳḳında velī virmez cevāb	Gazel/5	--/...-/.../..-
134b	Helākī	İşitdüm yār kılmış ḡacca niyyet Gönül sa'y it şafādan eyle himmet	Helākī ḡacc-ı ekber oldı bu yıl Göründi çünki ol nūr-ı hidāye	Gazel/6	...-/.../..-
135a	Helākī	Bezm-i cemāle şem'-i ruḡuñ olalı sırāc Bāzār-ı mihre ḳomadı iy meh-likā revāc	Nabzum tutup Helākī tabīb-i ecel didi Ölmek durur bu derde hemīn var-ise 'ilāc	Gazel/5	--/...-/.../..-
135a	Helākī	Sāk'yā ḳoma elüñden lāle-veş la'līñ ḳadeḡ Şun berü bir nergis-i şehlä içün zerrīñ ḳadeḡ	N'ola meyl-itse Helākī gönümüz her dilbere Elden ele varmağı kılmış durur āyīñ ḳadeḡ	Gazel/5	--/...-/.../..-
135b	Helākī	Meygün lebün şafāsı kılpudur şarābı telḡ Gülgün ruḡuñ firākı idüpdür gülabı telḡ	Zehr-i gam içürelü Helākī ye ḡās-ı çarḡ Kıldı feminde şehdi sem ü ḳand-i nābı telḡ	Gazel/5	--/...-/.../..-
135b	Helākī	Eger olmasa evvāy-ile hem-derd ¹³⁶ Ruḡum mānend-i sib olmaz-idi zerd	Helākī cüft olup yār-ile āğyār Şalınmasun ki itmez bunu bir ferd	Gazel/7	...-/.../..-
136a	Helākī	Şafḡa-i ruḡsār-ı gülgünüñ ki cennet bağıdır Bülbül-i dil şimdiden 'azm eylesün uçmağıdır	Külḡhān-ı 'ışk oldı cismüm iy Helākī anda dağ Ḳıbkızıl közdür yanar sīnem anuñ ocağıdır	Gazel/5	--/...-/.../..-

¹³⁶ Mecmua'daki "olmasa" yerine Dīvān'da "olmasam" ifadesi vardır (Çavuşoğlu, 1982: 64).

136a	Helākī	Her kaçan şalınsa mest-i nâz olup cānâneler Göklere çıkar pey-â-pey na'ra-i mestâneler	Kışsa şanma ğuşsa-i derd-i derûnum şerhidür İy Helākī 'âlem içre zıkr olan efsânler	Gazel/	--/--/--/--
136b	Helākī	Ağlasam derd-ile ol gül açılıp hândân olur Çonca veş neşv ü nemâ bulur kaçan bārân olur	Kim zâhîr olup Helākī terbiyetler eyleye Tutalum kişi kemâl-i nazm-ile Selmân olur	Gazel/5	--/--/--/--
136b	Helākī	Hattûn ğamıyla 'aşîka zülfün belâ yiter Hadden aşurma cevruñi iy pür-belâ yiter	Şimdi Helākī deşt-i ğama peyk olup durur Dīvâneler içinde bulunmaz aña yiter	Gazel/5	--/--/--/--
137a	Helākī	Gönlüm aqup ol 'arız-ı dil-cûya segirdür Şan teşne-cigerdür ki leb-i cûya segirdür	Meyl eylese dil ruhlarına n'ola Helākī Bir tıfl durur gâh oda geh şuya segirdür	Gazel/5	--/--/--/--
137a	Helākī	Ger tıtarısañ gönül ol zülf-i siyehkâr etegin Eyle muhkem tut elüñden koma zinhâr etegin	İy Helākī yiridür yaqamı çäk eyler-isem Dilberüñ çünki elinden komaz ağyâr etegin	Gazel/5	--/--/--/--
137b	Helākī	Feryâd elüñden iy felek-i bî-şebât-ı dün Ki itdüñ belâ-yı hecr-ile ben hastey' zebün	Sînemde dağ-ı sıfr u elif dilde süz u âh Derd-i derûnum oldı Helākī bir iken on	Gazel/5	--/--/--/--
137b	Helākī	Tutuşurduñ iy gönül ol âh-ı âteşnâkden Ger meded irişmese bu dîde-i nemnâkden	Zülf-i bî-dîni Helākī katlûñe kaşd eylemiş Her ne iş dirseñ gelür ol kâfir-i bî-hâkden	Gazel/5	--/--/--/--
138a	Helākī	Gerçi iy âhum yedi kat gökdedür yirüñ senüñ Ol melek-sîmâya yok ammâ ki te'sîrüñ senüñ	Fâriğ u âzâde yürürken Helākī derdmend Boynu bağlu kul idüpdür anı zencîrüñ senüñ	Gazel/5	--/--/--/--
138a	Helākī	İy 'andelib-i zâr yiter âh u nâle çek Devr-i gül oldı yâr-ile şâfî piyâle çek	Yârüñ dehâni vaşfını yâd it miyân-ile Sözde Helākī dikkat it ince hayâle çek	Gazel/5	--/--/--/--
138b	Helākī	Yüz urup işiğüne eylesen n'ola secde Ki Ka'be olana kıblem olur revâ secde	Nişân-ı pâyuñu mihrâb idinmiş a kıblem Helākī gördüği yirde kıtur aña secde	Gazel/5	--/--/--/--
138b	Helākī	Hâl-i müşğîn kim konupdur 'arız-ı dildârda Bir benefşedür dañı açılmadığ gülzârda	Ol büt-i 'İsâ-lebüñ gören Helākī hüsnini Şüret-i bî-cân gibi kıtur der ü dîvârda	Gazel/5	--/--/--/--
139a	Helākī	Seyle virdi şehri eşk-i çeşm-i giryânüm benüm Ber-kenâr olmaz dañı serv-i hürâmânüm benüm	'Arz-ı hâl itmek diler saña Helākī -i faķîr Kaçma ol dil-hasteden bir lahza kıtur hânüm benüm	Gazel/5	--/--/--/--

139a	Helākī	Göz karasını ezüp nâmeñe tahrîr itdüm Yüzüñi görmege bu vech-ile tedbîr itdüm	Dağı dîvâneliğüm oldı Helākī efvün Yâr zülfün ki taqup boynuma zencîr itdüm	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
139a	Helākī	Âşüfte eyledi beni bir şüh u şen güzel La'lîn-kabâ vü zer-küleñ ü sîm-ten güzel	Şol tıfl-ı nâ-resîde Helākī zemâñede Zâhir degül mi olacağı şimdiden güzel	Gazel/7	--/---/..-/..-
139b	Helākī	Qadri var şanur 'azîz ü ser-bülend olmaqlığün Bilmeyen qadr-i refî'in derd-mend olmaqlığün	Terk ü tecrîd ol Helākī hırka vü tâc isteme Şeyhlikdan yaqasuz bir levend olmaqlığün	Gazel/5	--/---/..-/..-
140a	Helākī	İy saçı Leylî senüñle olalıdan ülfetüm Var durur Mecnûn gibi halk-ı cihândan vahşetüm	Yüz urup göster yüzüñ didüm ifen yüz virmedi Mâhaşal benden Helākī yüz çevürdi devletüm	Gazel/7	--/---/..-/..-
140a	Helākī	Zahm-ı dil hem-dem olup dîde-i giryânlar-ile Boyadı çihre-i zerdümi kızıl kanlar-ile	Ne revâdur ki rakîb ola saña mahrem-i hâş Bu Helākī yürüye hasret ü hırmânlar-ile	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
140b	Helākī	'Ârız-ı meh-tâbuñ üzre kâkülün müşğîn kemend Gerden-i hurşide şalmışdur girihler bend bend	Çok durur âşüfte-dil ammâ Helākī hasta-veş Yoğ durur bir 'âşık-ı zâr u ğarîb-i müstemend	Gazel/5	--/---/..-/..-
140b	Helākī	Sen bu hünî çeşm-ile kan eylemezseñ uşda ben 'Âşıkı hün içre ğalañan eylemezseñ uşda ben	Bu Helākī hasteye vuşlat yüzün göstermeyüp Mübtela-yı derd-i hicrân eylemezseñ uşda ben	Gazel/5	--/---/..-/..-
141a	Helākī	Teb-i fûrkatdür iden cânuma tâb u elemi Bilmezem nice çekem ben bu 'azâb u elemi	Teb-i fûrkatle Helākī ne 'aceb olsa helâk Ki_almına rûz-ı ezel böyle çalınmış kalemi	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
141a	Helākī	Çihre-i zerdüm miyân-ı lücce-i seylâbda Şanki nîlüfer durur bitmiş derün-ı âbda	Devr-i ruhsârûñda yâd eyler Helākī la'lüñi Kim şarâb içmek be-ğâyet hübdur mehtâbda	Gazel/6	--/---/..-/..-
141b	Helākī	Hañcer-i hecrün geçüp tenden dile kâr eyledi Cân-ı şîrînden beni bu dağı bîzâr eyledi	Ol kadar zâr u nañîf oldum ki şehrüñ itleri İy Helākī cismüme yapışmağa 'âr eyledi	Gazel/5	--/---/..-/..-
141b	Helākī	Libâs-ı 'âfiyetüm bâde şevkı çâk itdi Esâs-ı tevbemi yıkdı beni helâk itdi	Helākī bu ten-i pür-süz u bâd-peymâyı Hevâ-yı cür'a-i câm-ı mey-ile hâk itdi	Gazel/5	..-/..-/..-/..-
141b	Helākī	Da'vet it şöhbete yâri tek ü tenhâ meye çek Tolular qaldıruban iki de bir büseye çek	Ben de yârı göreyin bende Helākī dir-iseñ Şafî âyine gibi şüreti peşmîneye çek	Gazel/5	..-/..-/..-/..-

142a	Helākī	Mekr ü füsün u sihr-ile bir hüb-ı ser-tırāş Halk-ı cihānı kul idüp egdürdi yine baş	Evvel nazarda āyinenüñ bozdı şüretin Ādemler öldürür be Helākī bu göz ü kaç	Gazel/5	--./-./.-./-.-
142a	Helākī	Bildiler derd-i derūnum dil-i sūzānumdan Mācerām añladılar dīde-i giryānumdan	Görinen dāğ-ı belā şanma Helākī tende Şu'le-i sūz-ı derūndur ki çıkar cānumdan	Gazel/5	..-./..-./..-./..-
142b	Helākī	Bī-çāre dil-ki çāh-ı zenaḥdān esīridür Ḥayr it o derdmende ki zindān esīridür	Bir kāfir oğlunuñ şacı bendinde zulm-ile Komañ Helākī yi müselmān esīridür	Gazel/5	--./-./.-./-.-
142b	Helākī	Şol pādişeh ki mısr-ı cemālūñ velīsidür Begler içinde kulı olup sevmelīsidür	Bakmaz Helākī hür daḥı olsa Leylīye Mecnūn gibi degüldür ol oğlan delīsidür	Gazel/5	--./-./.-./-.-

Kaynakça

- ABDULKADİROĞLU, A. (1999), *Nuhbetü'l-Âsâr Li-Zeyli Zübdeti'l-Eş'âr/İsmâîl Belîğ*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- AVŞAR, Z. (2007), *Revânî Dîvânı*, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78396/revani-divani.html> adresinden alındı (ET: 02.01.2017).
- AYDEMİR, Y. (2007), "Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler" *Turkish Studies*, 2(3), 123.
- AYDEMİR, Y. (2010), "Biyografi Kaynağı Olarak Mecmualar", *Mustafa İsen Adına Uluslararası Sempozyum 'Klasik Türk Edebiyatında Biyografi' Bildiriler*. Nevşehir.
- AYNUR, H. (2000), "Cem Şairleri", *İlmî Araştırmalar : Dil, Edebiyat, Tarih İncelemeleri*,(9), 33-43.
- CANIM, R (2007), *Latîfi Tezkiretü'ş- Şu'ara ve Tabsiratü'n-Nuzama*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Cemal KURNAZ, Y. A. (1995), "Mecmualara Sorulması Gereken Sorular", *Turkish Studies*, 8(1), 51-64.
- ÇAVUŞOĞLU, M. (1982), *Helâkî Dîvânı Tenkitli Basım*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- ERSOYLU, İ. H. (1989), *Cem Sultân'ın Türkçe Dîvânı*, Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ERÜNSAL, İ. (1983), *The Life and Works of Tâci-zâde Ca'fer Çelebî With a Critical Edition of His Dîvân*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- GIYNAŞ, K. A. (2014), *Pervâne Bey Mecmuâsı- Pervâne B. Abdullah Cild I-II-III*, İstanbul: Akademik Kitaplar.
- GÜRBÜZ, M. (2012), *Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi*", *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII*, Mecmuâ: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, haz: Hatice AYNUR, Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları.
- KILIÇ, A. (2012), *"Şiir Mecmualarının Tasnifine Dair"*, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII*, Mecmuâ: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, haz: Hatice AYNUR, Müjgan ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları.
- KÖKSAL, M. F. (2012), *"Şiir Mecmualarının Önemi ve 'Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi' (MESTAP)"*, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII*

Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, haz. Hatice AYNUR vd.
İstanbul: Turkuaz Yayınları.

KÖKSAL, M. F. (2012), *Edirneli Nazmî Mecma'u'n-Nezâ'ir İnceleme – Tenkitli Metin*, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78454/edirneli-nazmi-mecmaun-nezair.html> (ET: 01.05.2017).

KÖKSAL, M.F. (2013), "Surûrî", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sururi-sururi-sururii-acem-sururi> (ET: 01.05.2017).

KURNAZ, C. (2007), *Ahmet Talât Onay Açıklamalı Dîvân Şiiri Sözlüğü*, Ankara: Birleşik Yayınevi.

Mehmed ÇAVUŞOĞLU, M. A. (1990), *Üsküplü İshak Çelebi Dîvân Tenkitli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

MENGİ, M. (1995), *Mesîhî Dîvânı*, Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını.

TARLAN, A. N. (1946), *Yavuz Sultan Selim Divanı*, İstanbul: Ahmet Halit Kitabevi.

TUNÇ, Semra-Sevgi A. (2015), "Livâyî Bey Mecmuâsı", *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 34: 313-352.

TILFARLIOĞLU, M (2016), "Edirneli Şevkî'nin Şair Anlayışı", *Asia Minor Studies*, 223-238.

YAKAR, H. İ. (2010), *Edirneli Şevkî Dîvânı*, Konya: Palet Yayınları.